

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► V ДИРЕКТИВА 2005/36/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 7 септември 2005 година
относно признаването на професионалните квалификации
(текст от значение за ЕИП)
(ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива 2006/100/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 година	L 363	141	20.12.2006 г.
► <u>M2</u>	Регламент (ЕО) № 1430/2007 на Комисията от 5 декември 2007 година	L 320	3	6.12.2007 г.
► <u>M3</u>	Регламент (ЕО) № 755/2008 на Комисията от 31 юли 2008 година	L 205	10	1.8.2008 г.
► <u>M4</u>	Регламент (ЕО) № 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година	L 311	1	21.11.2008 г.
► <u>M5</u>	Регламент (ЕО) № 279/2009 на Комисията от 6 април 2009 година	L 93	11	7.4.2009 г.
► <u>M6</u>	Регламент (ЕС) № 213/2011 на Комисията от 3 март 2011 година	L 59	4	4.3.2011 г.
► <u>M7</u>	Регламент (ЕС) № 623/2012 на Комисията от 11 юли 2012 година	L 180	9	12.7.2012 г.
► <u>M8</u>	Директива 2013/25/ЕС на Съвета от 13 май 2013 година	L 158	368	10.6.2013 г.
► <u>M9</u>	Директива 2013/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 година	L 354	132	28.12.2013 г.

Изменена със:

► <u>A1</u>	Договор за присъединяване на Хърватия (2012)	L 112	21	24.4.2012 г.
-------------	--	-------	----	--------------

Поправена със:

- C1 Поправка, ОВ L 271, 16.10.2007 г., стр. 18 (2005/36/ЕО)
- C2 Поправка, ОВ L 33, 3.2.2009 г., стр. 49 (2005/36/ЕО)
- C3 Поправка, ОВ L 305, 24.10.2014 г., стр. 115 (2005/36/ЕО)
- C4 Поправка, ОВ L 177, 8.7.2015 г., стр. 60 (2006/100/ЕО)

**ДИРЕКТИВА 2005/36/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от 7 септември 2005 година

относно признаването на професионалните квалификации

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 40, член 47, параграф 1, член 47, параграф 2, първо и трето изречение и член 55 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Съгласно член 3, параграф 1, буква в) от Договора премахането между държавите-членки на пречките пред свободното движение на хора и услуги е една от целите на Общността. За гражданите на държавите-членки това включва, по-специално, правото на упражняване на професия, в качеството на самостоятелно заети или заети лица, в държава-членка, различна от тази, в която са получили професионалните си квалификации. В допълнение член 47, параграф 1 от Договора предвижда приемане на директиви, уреждащи взаимното признаване на дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионални квалификации.
- (2) Въз основа на решенията на Европейския съвет в Лисабон на 23 и 24 март 2000 г. Комисията прие Съобщение „Стратегия за услуги на Вътрешния пазар“, насочено, по-конкретно, към целта свободното предоставяне на услуги в рамките на Общността да бъде толкова опростено, колкото в отделните държави-членки. В допълнение към съобщението на Комисията, озаглавено „Нови европейски пазари на труда, отворени за всички, с достъп до всички“, Европейският съвет в Стокхолм на 23 и 24 март 2001 г. натовари Комисията да представи пред Пролетния европейски съвет през 2002 г. конкретни предложения за по-унифициран, прозрачен и гъвкав режим на признаване на професионалните квалификации.
- (3) Гаранцията, която настоящата директива предоставя на лицата, които са придобили своите професионални квалификации в една държава-членка, за достъп до същата професия и за възможност за упражняване на тази професия в друга държава-членка със същите права, както

⁽¹⁾ ОВ С 181 Е, 30.7.2002 г., стр. 183.

⁽²⁾ ОВ С 61, 14.3.2003 г., стр. 67.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 11 февруари 2004 г. (ОВ С 97 Е, 22.4.2004 г., стр. 230), Обща позиция на Съвета от 21 декември 2004 г. (ОВ С 58 Е, 8.3.2005 г., стр. 1) и Позиция на Европейския парламент от 11 май 2005 г. (все още непубликувана в *Официален вестник*). Решение на Съвета от 6 юни 2005 г.

▼B

гражданите на тази държава-членка, не накърнява изискването за удовлетворяване от страна на специалиста-мигрант на приложимите антидискриминационни условия за упражняване, които са приети от последната държава-членка, при условие че тези условия са обективно обосновани и пропорционални.

- (4) За да се улесни свободното предоставяне на услуги, е необходимо да се въведат специални разпоредби, насочени към разширяване на възможностите за упражняване на професионални дейности въз основа на оригиналната професионална квалификация. Що се отнася до предоставяните от разстояние услуги на информационното общество, се прилагат и разпоредбите на Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. относно някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-конкретно електронната търговия, на вътрешния пазар ⁽¹⁾.
- (5) С оглед на изградените различни системи за трансгранично предоставяне на услуги на временен и случаен принцип, от една страна, и за установяване, от друга, следва да се уточнят критериите за разграничаване на тези две понятия в случаите на преместване на доставчика на услуги на територията на приемащата държава-членка.
- (6) Улесняването на предоставянето на услуги следва да се осъществява при стриктно гарантиране на общественото здраве и безопасност, и на защитата на потребителите. Във връзка с това е необходимо да се приемат специални разпоредби относно регламентирани професии, свързани с общественото здраве и безопасност, които предоставят трансгранични услуги на временен и случаен принцип.
- (7) Приемачите държави-членки могат, при необходимост и в съответствие с правото на Общността, да приемат изисквания за деклариране. Тези изисквания не бива да са свързани с непропорционална тежест за доставчиците на услуги, нито да препятстват или да намаляват привлекателността на упражняването на свободата на предоставяне на услуги. Необходимостта от такива изисквания следва да се подлага на периодичен преглед в светлината на постигнатия напредък към създаване на рамка на Общността за административно сътрудничество между държавите-членки.
- (8) По отношение на доставчиците на услуги следва да се прилагат дисциплинарни разпоредби на приемащата държава-членка, които са пряко и конкретно свързани с професионалните квалификации, като например дефиницията на професията, обхвата от дейности, включени в определена професия или запазени за нея, използването на професионални квалификации и сериозните професионални нарушения, които имат пряка и конкретна връзка със защитата и безопасността на потребителите.
- (9) При спазване, в интерес на свободата на установяване, на принципите и гаранциите, залегнали в основата на различните действащи системи за признаване, разпоредбите на тези системи следва да бъдат усъвършенствани в светлината на придобития опит. Нещо повече, действащите в тази сфера директиви претърпяха неколкократно изменения и техните разпоредби следва да бъдат реорганизирани и рационализирани посредством стандартизиране на приложимите принципи. Във връзка с това е необходимо да се

⁽¹⁾ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

▼B

заменят Директивите 89/48/ЕИО⁽¹⁾ и 92/51/ЕИО⁽²⁾ на Съвета, както и Директива 1999/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾ относно общата система за признаване на професионалните квалификации и Директиви 77/452/ЕИО⁽⁴⁾, 77/453/ЕИО⁽⁵⁾, 78/686/ЕИО⁽⁶⁾, 78/687/ЕИО⁽⁷⁾, 78/1026/ЕИО⁽⁸⁾, 78/1027/ЕИО⁽⁹⁾, 80/154/ЕИО⁽¹⁰⁾, 80/155/ЕИО⁽¹¹⁾, 85/384/ЕЕС⁽¹²⁾, 85/432/ЕИО⁽¹³⁾, 85/433/ЕИО⁽¹⁴⁾ и 93/16/ЕИО⁽¹⁵⁾, на Съвета отнасящи се до професиите „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“, „архитект“, „фармацевт“ и „лекар“, чрез обединяването им в един текст.

- (10) Настоящата директива не е пречка държавите-членки да признават, в съответствие със своята нормативна уредба, професионални квалификации, придобити извън територията на Европейския съюз от граждани на трети страни. Във всички случаи признаването трябва да се осъществява при спазване на минималните квалификационни изисквания за съответните професии.
- (11) Що се отнася до професиите, обхванати от общата система за признаване на професионалните квалификации, наричана по-нататък в текст „общата система“, държавите-членки следва да си запазят правото да определят минималното квалификационно равнище, необходимо за гарантиране на качеството на услугите, предоставяни на тяхната територия. Все пак, съгласно членове 10, 39 и 43 от Договора, тези държави не могат да изискват от гражданин на държава-членка да придобие професионални квалификации, които те са предвидили само във връзка с дипломите, издавани от тяхната национална образователна система, когато заинтересованото лице вече е придобило всички или част от тези квалификации в друга държава-членка. Във връзка с това следва да се предвиди, че всяка приемаща държава-членка, в която определена професия е регламентирана, трябва да взема предвид квалификациите, придобити в друга държава-членка, и да прави преценка дали тези квалификации

(1) ОВ L 19, 24.1.1989 г., стр. 16. Директива изменена с Директива 2001/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 206, 31.7.2001 г., стр. 1).

(2) ОВ L 209, 24.7.1992 г., стр. 25. Директива, последно изменена с Решение 2004/108/ЕО на Комисията (ОВ L 32, 5.2.2004 г., стр. 15).

(3) ОВ L 201, 31.7.1999 г., стр. 77.

(4) ОВ L 176, 15.7.1977 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

(5) ОВ L 176, 15.7.1977 г., стр. 8. Директива, последно изменена с Директива 2001/19/ЕО.

(6) ОВ L 233, 24.8.1978 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

(7) ОВ L 233, 24.8.1978 г., стр. 10. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

(8) ОВ L 362, 23.12.1978 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2001/19/ЕО.

(9) ОВ L 362, 23.12.1978 г., стр. 7. Директива, последно изменена с Директива 2001/19/ЕО.

(10) ОВ L 33, 11.2.1980 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

(11) ОВ L 33, 11.2.1980 г., стр. 8. Директива, последно изменена с Директива 2001/19/ЕО.

(12) ОВ L 223, 21.8.1985 г., стр. 15. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

(13) ОВ L 253, 24.9.1985 г., стр. 34. Директива, последно изменена с Директива 2001/19/ЕО.

(14) ОВ L 253, 24.9.1985 г., стр. 37. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

(15) ОВ L 165, 7.7.1993 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

▼B

отговарят на квалификациите, които тя изисква. Общата система за признаване обаче не е пречка за държавите-членки да въвеждат специални изисквания за лицата, упражняващи определена професия на тяхната територия, на основание на професионални правила, мотивирани с обществения интерес. Правилата от този тип се отнасят например до организацията на професията, професионалните стандарти, включително такива, отнасящи се до професионалната етика и контрола и отговорността. И накрая, настоящата директива няма за цел да се намесва в легитимния интерес на държавите-членки да предотвратят избягването от страна на техните граждани на прилагането на националните законодателни разпоредби в сферата на професиите.

- (12) Настоящата директива се отнася до признаването от държавите-членки на професионални квалификации, придобити в други държави-членки. Тя не се отнася обаче до признаването от държавите-членки на решения за признаване, приети от други държави-членки по реда на настоящата директива. Следователно, физически лица, които притежават професионални квалификации, признати по реда на настоящата директива, не могат въз основа на това признаване да придобият в държавата-членка по произход права, различни от тези, които произтичат от професионалната квалификация, придобита в тази държава-членка, освен ако представят документи, удостоверяващи, че са придобили допълнителни професионални квалификации в приемащата държава-членка.
- (13) За да се дефинира механизмът за признаване в рамките на общата система, е необходимо различните национални схеми за образование и обучение да се групират в отделни нива. Тези нива, които са приети само за целите на функционирането на общата система, не пораждаат никакви последици по отношение на националните структури за образование и обучение, нито на компетентността на държавите-членки в тази сфера.
- (14) Механизмът за признаване, въведен с Директиви 89/48/ЕИО и 92/51/ЕИО, остава непроменен. Като последица от това титularyт на диплома, удостоверяваща успешното завършване на обучение след средното образование с минимална продължителност от една година, следва да получи достъп до регламентирана професия в държава-членка, където за достъп до такава професия се изисква притежаване на диплома, удостоверяваща успешното завършване на висше или университетско образование с продължителност четири години, независимо от това за какво равнище се отнася изискваната от приемащата държава-членка диплома. И обратно, когато достъпът до регламентирана професия е обвързан с успешното завършване на висше или университетско образование с продължителност повече от четири години, такъв достъп следва да се разреши само на лица, притежаващи диплома, удостоверяваща успешно завършване на висше или университетско образование с продължителност не по-малка от три години.
- (15) При отсъствие на хармонизация на минималните квалификационни изисквания за получаване на достъп до професиите, регламентираните от общата система, приемащата държава-членка трябва да разполага с възможност за налагане на компенсационна мярка. Тази мярка трябва да бъде пропорционална и, по-специално, да бъде съобразена с професионалния стаж на молителя. Опитът показва, че изискването

▼B

към мигрантите да направят избор между изпит за правоспособност и период за приспособяване, осигурява достатъчни гаранции, що се отнася до тяхното ниво на квалификация, поради което всяко изключение от изискването за такъв избор следва да бъде мотивирано във всеки отделен случай с императивно изискване от обществен интерес.

- (16) С цел улесняване на свободното движение на специалисти, като в същото време се гарантира достатъчно равнище на квалификация, различни професионални сдружения и организации, и държавите-членки трябва да разполагат с възможност да предлагат общи платформи на европейско равнище. Настоящата директива следва, при определени условия, в съответствие с компетентността на държавите-членки да определят квалификациите, изисквани за упражняване на професии на тяхната територия, както и съдържанието и организацията на техните системи за образование и професионално обучение, и в съответствие с правото на Общността и, по-специално, Общностното право в областта на конкуренцията, да бъде съобразена с тези инициативи, като в същото време насърчава в този контекст една по-голяма автоматичност на признаването в рамките на общата система. Професионалните сдружения, които са оправомощени да представят общи платформи, трябва да са представителни на национално и европейско равнище. Обща платформа е набор от критерии, които позволяват отчитане и компенсиране на най-широк кръг от констатираните съществени различия между квалификационните изисквания в най-малко две трети от държавите-членки, включително всички държави-членки, които регламентират съответната професия. Тези критерии биха могли да включват например изисквания за допълнително обучение, период за приспособяване под формата на стаж, изпит за правоспособност, задължително минимално равнище на професионален стаж, или комбинация от тези възможности.
- (17) За да бъдат отчетени всички ситуации, по отношение на които все още не са приети разпоредби относно признаването на професионалните квалификации, обхватът на общата система трябва да се разшири, като се включат и случаите, които не са обхванати от специална система, което включва както случаите, в които професията не е обхваната от тези системи, така и случаите, в които професията е обхваната от такава специална система, но поради някакви специфични и изключителни обстоятелства молителят не отговаря на условията, за да се възползва от тази система.
- (18) Налице е необходимост от опростяване на правилата за достъп до редица индустриални, търговски и занаятчийски дейности в държавите-членки, където тези професии са регламентирани, в случаите, когато тези дейности са упражнявани за достатъчно дълъг и неотдавнашен период от време в друга държава-членка, като за тези дейности се поддържа система за автоматично признаване въз основа на професионалния стаж.
- (19) Свободата на движение и взаимното признаване на удостоверенията за професионални квалификации на лекари, медицински сестри с общ профил, лекари по дентална медицина, ветеринарни лекари, акушерки, фармацевти и архитекти трябва да се основават на фундаменталния принцип на автоматично признаване на удостоверения за професионални квалификации на базата на координирани минимални квалификационни изисквания. В допълнение, достъпът в държавите-членки до професиите „лекар“, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“ и „фармацевт“ трябва да се обвърже с притежаване на определена професионална квалификация, гарантираща, че лицето е преминало обучение,

▼B

което отговаря на предвидените минимални изисквания. Тази система следва да бъде допълнена с поредица от придобити права, от които квалифицираните специалисти да се ползват при определени условия.

- (20) За да бъдат отчетени характеристиките на квалификационната система за лекари и лекари по дентална медицина и действащото *acquis communautaire* в областта на взаимното признаване, принципът за автоматично признаване на медицинските специалности и специалностите по дентална медицина, общи за не по-малко от две държави-членки, следва да продължи да се прилага по отношение на всички специалности, признати към датата на приемане на настоящата директива. От друга страна, за да се опрости системата, автоматичното признаване следва да се прилага след влизането в сила на настоящата директива само по отношение на тези нови медицински специалности, които са общи за не по-малко от две пети от държавите-членки. Нещо повече, настоящата директива не е пречка за държавите-членки да се договарят помежду си относно автоматично признаване, в съответствие със собствената си нормативна уредба, за някои медицински специалности и специалности по дентална медицина, които са общи за тях, но не подлежат на автоматично признаване по смисъла на настоящата директива.
- (21) Автоматичното признаване на професионалните квалификации на лекари с базово обучение не трябва да засяга компетентността на държавите-членки да обвързват или не тази квалификация с професионални дейности.
- (22) Всички държави-членки са длъжни да признаят професията „лекар по дентална медицина“ като отделна професия, различна от лекарската, независимо дали е налице специализация по одонтостоматология. Държавите-членки трябва да гарантират, че в резултат на обучението, което получават лекарите по дентална медицина, те ще разполагат с уменията, необходими за осъществяване на дейностите по профилактика, диагностика и лечение на аномалии и заболявания на зъбите, устата, челюстите и свързаните с тях тъкани. Професионалната дейност на лекар по дентална медицина трябва да се осъществява от лица, които притежават професионална квалификация за лекар по дентална медицина, предвидена в настоящата директива.
- (23) Бе констатирано, че не е желателно да се приемат валидни за всички държави-членки стандартизирани изисквания за обучение на акушерки. Вместо това държавите-членки трябва да разполагат с възможно най-голяма свобода да организират обучението за тази професия.
- (24) С оглед опростяване на настоящата директива следва да се използва понятието „фармацевт“ за определяне на приложното поле на разпоредбите, отнасящи се до автоматичното признаване на професионални квалификации, без да се накърнява прилагането на специалните норми в националните нормативни разпоредби, регламентиращи тези дейности.

▼B

- (25) Титулярите на професионална квалификация „фармацевт“ са специалисти в областта на медицината и по принцип трябва да разполагат с достъп във всички държави-членки до минимална съвкупност от дейности в тази област. При определяне на минималната съвкупност от дейности настоящата директива не може да ограничава дейностите, достъпни за фармацевтите в държавите-членки, по-специално, що се отнася до медицинските биологични анализи, нито да има за резултат създаване на монопол за тези специалисти, тъй като такава стъпка остава в изключителната компетентност на държавите-членки. Разпоредбите на настоящата директива не накърняват възможността на държавите-членки да въвеждат допълнителни изисквания за квалификация за достъп до професионални дейности, които не са включени в координираната минимална съвкупност от дейности. Това означава, че приемащата държава-членка трябва да има възможност да въвежда такива изисквания по отношение на гражданите, които притежават професионални квалификации, попадащи в приложното поле на процедурата за автоматично признаване по смисъла на настоящата директива.
- (26) Настоящата директива не предвижда координация на всички изисквания за достъп до дейностите в областта на фармацията и за тяхното упражняване. По-конкретно, географското разпределение на аптеките и монополът в разпространението на лекарства следва да останат в компетентността на държавите-членки. Настоящата директива не засяга законите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки, забраняващи на търговски дружества упражняване на някои дейности в областта на фармацията или въвеждащи определени условия за упражняването на такива дейности.
- (27) Архитектурното оформление, качеството на сградите, тяхното хармонично вписване в обкръжаващата ги среда, опазването на природните и градските пейзажи, както и на общественото и частното наследство, са въпроси от обществен интерес. От това следва, че взаимното признаване на професионалните квалификации трябва да се основава върху качествени и количествени критерии, гарантиращи, че титулярите на признати професионални квалификации са подготвени да разбират и претворяват потребностите на гражданите, обществените групи и организациите, отнасящи се до пространственото планиране, проектирането, организацията и реализацията на сгради, консервацията и експлоатацията на архитектурното наследство и опазването на природното равновесие.
- (28) Националните разпоредби в областта на архитектурата и тези, регламентиращи достъпа до професионалната дейност на архитект и нейното упражняване, се различават в широки граници по отношение на приложното си поле. В по-голямата част от държавите-членки дейностите в сферата на архитектурата се упражняват, де юре или де факто, от лица, притежаващи званието архитект, самостоятелно или придружено с друго звание, без лицата, които се ползват с монопол върху упражняването на такива дейности, освен ако са налице законодателни разпоредби с обратен смисъл. Тези дейности или някои от тях могат да се упражняват и от други специалисти, по-специално от инженери, които са преминали специално обучение в областта на строителството или архитектурата. С цел опростяване на настоящата директива понятието „архитект“ трябва да се използва с оглед определяне на приложното поле на разпоредбите, свързани

▼B

с автоматичното признаване на професионалните квалификации в областта на архитектурата, без да се накърнява прилагането на специалните норми в националните нормативни разпоредби, регламентиращи тези дейности.

- (29) Когато национална или европейска професионална организация или сдружение в областта на дадена регламентирана професия отправи обосновано искане за приемане на специални разпоредби относно признаването на професионални квалификации въз основа на координация на минималните квалификационни изисквания, Комисията следва да прецени целесъобразността на приемане на предложение за изменение на настоящата директива.
- (30) За да се гарантира ефективността на системата за признаване на професионални квалификации, е необходимо да се приемат уеднаквени формални изисквания и процедури за нейното въвеждане, както и някои правила за упражняването на професията.
- (31) Тъй като се предполага, че сътрудничеството между държавите-членки, от една страна, и между тях и Комисията, от друга, ще улесни прилагането на настоящата директива и съблюдаването на задълженията, произтичащи от нея, следва да бъде организирана съответна рамка за осъществяване на това сътрудничество.
- (32) Въвеждането на европейско равнище на професионални карти от професионалните сдружения или организации има потенциал да улесни мобилността на специалистите, по-специално посредством ускоряване на обмена на информация между приемащата държава-членка и държавата-членка по произход. Тези професионални карти следва да позволят осъществяване на наблюдение върху професионалното развитие на специалистите, които се установяват в различни държави-членки. Тези карти могат, при пълно спазване на разпоредбите, отнасящи се до защитата на личните данни, да съдържат информация относно професионалните квалификации на специалиста (данни за завършения университет или учебно заведение, придобитите квалификации, професионалния стаж), законосъобразното му установяване, наложените санкции, свързани с професионалната му дейност, и информация за компетентния орган.
- (33) Създаването на мрежа от точки за контакт, чиято задача е да предоставят информация и съдействие на гражданите на държавите-членки, ще позволи да се гарантира прозрачността на системата за признаване. Тези точки за контакт ще предоставят, при поискване, на всеки гражданин и на Комисията цялата информация и адресите, свързани с правата на признаване. Определянето на само една точка за контакт от всяка държава-членка в рамките на тази мрежа не засяга организацията и компетентностите на национално равнище. По-специално, директивата не препятства определянето на национално равнище на няколко служби, като точката за контакт, определена в рамките на споменатата по-горе мрежа, е натоварена с координацията с другите служби и с предоставянето, при необходимост, на информация на гражданите относно съответната компетентна служба.
- (34) Администрирането на различните системи за признаване, създадени в изпълнение на секторните директиви, и на общата система се оказва тромаво и сложно. Налице е, следователно, необходимост от опростяване на администрацията и актуализиране на настоящата директива с цел да се отчете научният и техническият напредък, по-специално в случаите, в които се осъществява координация на минималните квалификационни изисквания с оглед автоматично признаване на професионалните квалификации. За тази цел следва да бъде

▼B

създаден единен комитет за признаване на професионалните квалификации, като при това следва да се осигури подходящо участие на представители на професионалните организации, включително на европейско равнище.

- (35) Мерките, необходими за изпълнението на настоящата директива, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г., което урежда условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (36) Изготвянето от държавите-членки на редовен доклад относно изпълнението на настоящата директива, съдържащ статистически данни, ще позволи да се определи ефектът от системата за признаване на професионални квалификации.
- (37) Необходимо да се въведе подходяща процедура за приемане на временни мерки, в случай че прилагането на разпоредби от настоящата директива се натъкне на значителни затруднения в държава-членка.
- (38) Разпоредбите на настоящата директива не засягат правомощията на държавите-членки във връзка с организацията на техните системи за обществено осигуряване и за определяне на дейностите, които трябва да се упражняват по реда на тези системи.
- (39) С оглед на скоростта на технологичното развитие и научния напредък, ученето през целия живот е от особено значение за голям брой професии. В този контекст държавите-членки са компетентни да приемат детайлизиран ред за поддържане, посредством подходящо текущо обучение, на подготовката на специалистите в крак с техническия и научния напредък.
- (40) Тъй като целите на настоящата директива, а именно рационализиране, опростяване и усъвършенстване на правилата за признаване на професионални квалификации, не могат да бъдат достатъчно добре постигнати от държавите-членки и могат, следователно, да бъдат по-успешно осъществени на Общностно равнище, Общността може да приеме действия в съответствие с принципа на субсидиарността, установен в член 5 на Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, установен в цитирания член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (41) Настоящата директива не накърнява прилагането на член 39, параграф 4 и член 45 от Договора, засягащи, по-специално, нотариусите.
- (42) Настоящата директива се прилага, що се отнася до правото на установяване и предоставянето на услуги, без да се засягат други специални законови разпоредби, отнасящи се до признаването на професионални квалификации, като действащите разпоредби в областта на транспорта, застрахователните посредници и одиторите, изпълняващи законоустановени дейности. Настоящата директива не засяга действието на Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. за

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

▼B

улесняване ефективно упражняване на свободата на предоставяне на адвокатски услуги ⁽¹⁾ или на Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 16 февруари 1998 г. за улесняване постоянното упражняване на адвокатската професия в държава-членка, различна от държавата, в която е придобита квалификацията ⁽²⁾. Признаването на професионални квалификации на адвокати с цел незабавно установяване с професионално звание на приемащата държава-членка следва да се регламентира от настоящата директива.

- (43) Настоящата директива обхваща, доколкото те са регламентирани, също и свободните професии, които, съгласно директивата, са професиите, упражнявани въз основа на съответни професионални квалификации в лично, отговорно и професионално независимо качество от лица, предоставящи интелектуални и концептуални услуги в интерес на клиента и обществото. Упражняването на професията може да е предмет в държавите-членки, в съответствие с Договора, на специални нормативни ограничения, основани на националното законодателство и на задължителни разпоредби, приети автономно в тези рамки, от компетентните представителни професионални органи, които ограниченията гарантират и развиват техния професионализъм, качеството на услугите и поверителността на отношенията с клиента.
- (44) Настоящата директива не засяга мерките, необходими за осигуряване на високо равнище на защита на здравето и на потребителите,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

*Член 1***Предмет**

Настоящата директива установява реда за признаване от държава-членка, която обвързва достъпа до регламентирана професия или нейното упражняване на своята територия с притежаване на определени професионални квалификации (наричана по-нататък в текста „приемаща държава-членка“), с цел достъп до тази професия и нейното упражняване, на професионални квалификации, придобити в една или повече други държави-членки (наричана/наричани по-нататък в текста държава-членка по произход), и който ред позволява на титуляра на споменатите квалификации да упражнява там същата професия.

▼M9

Настоящата директива установява също така правила относно частичния достъп до регламентирана професия и признаването на стажове за усвояване на професията в друга държава-членка.

▼B*Член 2***Приложно поле**

1. Настоящата директива се прилага към всички граждани на държава-членка, включително упражняващите свободни професии, които желаят да упражняват регламентирана професия в друга държава-членка, различна от държавата, в която са придобили своите професионални квалификации, като самостоятелно заети или като заети лица.

⁽¹⁾ ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

⁽²⁾ ОВ L 77, 14.3.1998 г., стр. 36. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 2003 г.

▼ M9

Настоящата директива се прилага също така за всички граждани на държава-членка, които са преминали стаж за усвояване на професията извън държавата-членка по произход.

▼ B

2. Всяка държава-членка може да допусне граждани на държава-членка, притежаващи удостоверения за професионални квалификации, които не са придобити в държава-членка, да упражняват регламентирана професия по смисъла на член 3, параграф 1, буква а), на своята територия в съответствие със собствената ѝ нормативна уредба. Що се отнася до професиите по дял III, глава III, това първоначално признаване трябва да е съобразено с минималните квалификационни изисквания, предвидени в тази глава.

3. Когато, за определена регламентирана професия, в отделен правен инструмент на Общностното право, са предвидени други специални правила, пряко свързани с признаване на професионални квалификации, съответните разпоредби на настоящата директива не се прилагат.

▼ M9

4. Настоящата директива не се прилага за нотариусите, назначени с официален държавен акт.

▼ B*Член 3***Дефиниции**

1. По смисъла на настоящата директива:
 - а) „регламентирана професия“ е професионална дейност или съвкупност от професионални дейности, достъпът до които, упражняването на които или един от начините на упражняване на които, са подчинени, пряко или непряко, от законовите, подзаконовите или административните разпоредби, на притежаването на определени професионални квалификации; поспециално, използването на професионално звание, ограничено от закони, подзаконови и административни разпоредби до титулярите на определена професионална квалификация, представлява начин на упражняване. Когато първото изречение от тази дефиниция не се прилага, професия, посочена в параграф 2, се приравнява на регламентирана професия;
 - б) „професионални квалификации“ са квалификации, доказани с удостоверения за професионални квалификации, удостоверение за правоспособност по член 11, буква а), i) и/или удостоверение за професионален стаж;
 - в) „удостоверения за професионални квалификации“ са дипломи, свидетелства и други удостоверения, издадени от компетентен орган в държава-членка, определен за тази цел по силата на закони, подзаконови и административни разпоредби на тази държава-членка и удостоверяващ успешното завършване на професионално обучение, проведено преимуществено на територията на Общността. Когато първото изречение на тази дефиниция на се прилага, удостоверенията за професионални квалификации, посочени в параграф 3, се приравняват на удостоверения за професионални квалификации;
 - г) „компетентен орган“ е всяка власт или орган, натоварен от държава-членка с конкретното правомощие да издава или приема дипломи за обучение и други документи или информация, както и да приема молби и да взема решения, предвидени в настоящата директива;
 - д) „регламентирано образование и обучение“ е всяко обучение, което е специално насочено към упражняване на определена професия и което включва курс или курсове, допълнени, при необходимост, с професионално обучение или пробен, или професионален стаж.

▼ B

Структурата и равнището на професионалното обучение, пробният или професионалният стаж се определят от законите, подзаконовите или административните разпоредби на заинтересованата държава-членка или се контролират или утвърждават от органа, определен за тази цел;

▼ M9

е) „професионален стаж“ е реалното и законно упражняване на съответната професия на пълно работно време или равностойно непълно работно време в държава-членка;

▼ B

ж) „период за приспособяване“ е упражняването на регламентирана професия, което се осъществява в приемащата държава-членка под контрола на квалифициран професионалист и евентуално се придружава от допълнително обучение. Този период на контролиран стаж подлежи на оценка. Условието и редът, регламентиращи периода за приспособяване и неговата оценка, както и статутът на мигранта, се определят от компетентния орган на приемащата държава-членка.

Статутът в приемащата държава-членка на лицето в период на контролиран стаж, по-специално, що се отнася до правото на местопребиваване, както и до задълженията, социалните права и обезпечения, помощите и трудовото възнаграждение, се определя от компетентните органи на тази държава-членка, в съответствие с приложимото законодателство на Общността;

▼ M9

з) „изпит за правоспособност“ е проверка на професионалните знания, умения и компетентности на заявителя, извършена или призната от компетентните органи на приемащата държава-членка с цел да се оцени способността на заявителя да упражнява регламентирана професия в тази държава-членка.

С цел да се позволи провеждането на този изпит компетентните органи съставят списък на областите, които, въз основа на сравнение между образованието и обучението, изисквано в приемащата държавата-членка, и това, получено от заявителя, не са обхванати от дипломата или други удостоверения за професионални квалификации, притежавани от заявителя.

Изпитът за правоспособност трябва да е съобразен с факта, че заявителят е квалифициран специалист в държавата-членка по произход или в държавата-членка, от която идва. Той обхваща области, които се избират измежду включените в списъка и чието познаване е съществено условие за способността да се упражнява съответната професия в приемащата държава-членка. Този изпит може също така да обхваща познаването на правилата за професионално поведение, приложими за съответните дейности в приемащата държава-членка.

Условието и редът за провеждане на изпита за правоспособност и статусът в приемащата държава-членка на заявителя, който желае да се подготви за изпита за правоспособност в тази държава-членка, се определят от компетентните органи в същата държава-членка;

▼ B

и) „ръководител на предприятие“ е всяко лице, което упражнява в предприятие в съответната професионална област, дейност:

- i) като ръководител на предприятие или ръководител на клон на предприятие;
- ii) като заместник на собственика или на ръководителя на предприятие, когато тази длъжност предполага отговорност, еквивалентна на тази на представлявания собственик или ръководител;
- iii) на ръководна длъжност със задължения с търговски и/или технически характер, и с отговорност за едно или повече подразделения на предприятието.

▼ M9

- й) „стаж за усвояване на професията“ е, без да се засягат разпоредбите на член 46, параграф 4, периодът на упражняване на професията под ръководство, при условие че съставлява условие за достъп до регламентирана професия, като той може да се състои по време на образованието, водещо до получаване на диплома, или след него;
- к) „Европейска професионална карта“ е електронно удостоверение за доказване признанието, че специалистът отговаря на всички необходими условия да предоставя услуги в приемаща държава-членка на временен или случаен принцип, или на признаването на професионални квалификации с цел установяване в приемаща държава-членка;
- л) „учене през целия живот“ е общо образование, професионално образование и обучение, неформално образование и самостоятелно учене през целия живот, което води до повишаване на знанията, уменията и компетентностите, като може да включва професионалната етика;
- м) „императивни съображения от общ интерес“ са съображенията, признати като такива в практиката на Съда на Европейския съюз;
- н) „Европейската система за трансфер и натрупване на кредити или ECTS“ е системата за кредити във висшето образование, използвана в европейското пространство за висше образование.

▼ B

2. Професия, упражнявана от членовете на сдружение или организация, изброени в Приложение I, се приравнява на регламентирана професия.

Сдруженията и организациите, посочени в първата алинея, имат за цел, по-специално, да способстват за, и да поддържат висок стандарт в съответната професионална област. За тази цел те се ползват от признаване под специална форма от държава-членка и издават удостоверения за професионални квалификации на своите членове, гарантират зачитането от страна на техните членове на правилата за професионално поведение, предписани от тях, и им предоставят правото да се ползват от професионално звание, съкращение или положение, отговарящо на тези професионални квалификации.

▼ M9

Във всеки случай, когато държава-членка признае сдружение или организация по първа алинея, тя уведомява Комисията. Комисията проверява дали сдружението или организацията изпълнява условията, предвидени във втора алинея. С цел надлежно да се отчетат регулаторните промени в държавите-членки на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в с цел актуализирането на приложение I, когато са изпълнени условията, определени във втора алинея.

Когато условията, определени във втора алинея, не са изпълнени, Комисията приема акт за изпълнение с цел отхвърляне на искането за актуализация на приложение I.

▼ B

3. Удостоверения за професионални квалификации, издадени от трета държава, се считат за удостоверения за професионални квалификации, ако титулярът им има тригодишен професионален стаж по съответната професия на територията на държавата-членка, която е признала удостоверението за професионална квалификация по реда на член 2, параграф 2, удостоверен от тази държава.

▼B*Член 4***Последици от признаването****▼M9**

1. Признаването на професионални квалификации от приемащата държава-членка предоставя на бенефициерите достъп в тази държава-членка до упражняване на същата професия, за която са придобили квалификация в държавата-членка по произход, и право да упражняват тази професия в приемащата държава-членка при същите условия, които се прилагат за нейните граждани.

▼B

2. За целите на настоящата директива професията, която молителят желае да упражнява в приемащата държава-членка, е същата, за която е придобил квалификация в своята държава-членка по произход, ако съответните професионални дейности са съпоставими.

▼M9

3. Чрез дерогация от параграф 1 частичният достъп до професия в приемащата държава-членка се предоставя съгласно условията, определени в член 4е.

*Член 4а***Европейска професионална карта**

1. Държавите-членки издават Европейска професионална карта на титулярите на професионална квалификация по тяхно заявление и при условие че Комисията е приела съответните актове за изпълнение по параграф 7.

2. Ако Европейската професионална карта е била въведена за конкретна професия чрез съответните актове за изпълнение, приети съгласно параграф 7, титулярят на професионална квалификация може да избере да кандидатства за такава карта или да използва процедурите, предвидени в дялове II и III.

3. Държавите-членки гарантират, че титулярят на Европейска професионална карта се ползва от всички права по членове 4б—4д.

4. Когато титулярят на професионална квалификация възнамерява да предоставя услуги по дял II, различни от посочените в член 7, параграф 4, компетентният орган на държавата-членка по произход издава Европейската професионална карта в съответствие с членове 4б и 4в. Когато е приложимо, Европейската професионална карта съставлява декларация по член 7.

5. Когато титулярят на професионална квалификация възнамерява да се установи в друга държава-членка съгласно дял III, глави I—IIIа или да предоставя услуги по член 7, параграф 4, компетентният орган на държавата-членка по произход приключва всички подготвителни стъпки по отношение на личното досие на заявителя, създадено в Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП) (наричано по-долу „досието в ИСВП“), съгласно предвиденото в членове 4б и 4г. Компетентният орган на приемащата държава-членка издава Европейската професионална карта в съответствие с членове 4б и 4г.

▼ M9

За целите на установяването издаването на Европейска професионална карта не предоставя автоматично право на упражняване на определена професия, ако преди въвеждането на Европейска професионална карта за тази професия в приемащата държава-членка вече се прилагат изисквания за регистрация или други процедури за контрол.

6. Държавите-членки определят компетентните органи за разглеждане на досиета в ИСВП и за издаване на Европейски професионални карти. Тези органи гарантират безпристрастна, обективна и своевременна обработка на заявленията за Европейски професионални карти. Помощните центрове по член 57б също могат да действат в качеството на компетентни органи. Държавите-членки гарантират, че компетентните органи и помощните центрове информират гражданите, включително възможните заявители, относно действието и добавената стойност на Европейската професионална карта за професиите, за които тя се предлага.

7. Комисията приема чрез актове за изпълнение мерките, необходими за гарантиране на еднаквото прилагане на разпоредбите относно Европейските професионални карти за професиите, които отговарят на условията, предвидени във втора алинея от настоящия параграф, включително мерките относно формата на Европейската професионална карта, обработката на писмените заявления, преводите, които трябва да бъдат предоставени от заявителя в допълнение към всяко заявление за Европейска професионална карта, подробностите относно документите, изисквани съгласно член 7, параграф 2 или приложение VII за представяне на пълно заявление, и процедурите за извършването и обработката на плащания за Европейска професионална карта, като се отчитат особеностите на съответната професия. Комисията също така конкретизира чрез актове за изпълнение как, кога и за кои документи компетентните органи могат да изискват заверени копия в съответствие с член 4б, параграф 3, втора алинея, член 4г, параграф 2 и член 4г, параграф 3 за съответната професия.

Въвеждането на Европейска професионална карта за определена професия чрез приемане на съответните актове за изпълнение, посочени в първа алинея, зависи от следните условия:

- а) налице е достатъчна мобилност или потенциал за достатъчна мобилност в съответната професия;
- б) съществува достатъчен интерес, изразен от заинтересованите страни;
- в) професията или образованието и обучението, което е насочено към упражняване на професията, е регламентирано в значителен брой държави-членки.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 58, параграф 2.

▼ M9

8. Всички такси, дължими от заявителите във връзка с административните процедури за издаване на Европейска професионална карта, трябва са разумни, пропорционални и съизмерими с разходите, направени от държавата-членка по произход и приемащата държава-членка и да нямат възпиращ ефект за подаването на заявления за Европейска професионална карта.

*Член 4б***Заявление за издаване на Европейска професионална карта и създаване на досие в ИСВП**

1. Държавата-членка по произход предоставя възможност на титуляря на професионална квалификация да подаде заявление за издаване на Европейска професионална карта чрез онлайн инструмент, осигурен от Комисията, който автоматично създава досие в ИСВП за конкретния заявител. Ако държавата-членка по произход допуска и подаването на писмени заявления, тя въвежда всички необходими условия за създаването на досието в ИСПВ, информацията, която трябва да бъде изпратена на заявителя, и издаването на Европейската професионална карта.

2. Заявленията се придружават от документите, изисквани съгласно акта за изпълнение, приет в съответствие член 4а, параграф 7.

3. В срок от една седмица от получаването на заявлението компетентният орган на държавата-членка по произход потвърждава получаването на заявлението и информира заявителя за липсващи документи.

Когато е приложимо, компетентният орган на държавата-членка по произход издава всички придружаващи удостоверения, изисквани съгласно настоящата директива. Компетентният орган на държавата-членка по произход проверява дали заявителят е законно установен в държавата-членка по произход и дали всички необходими документи, които са били издадени в държавата-членка по произход, са валидни и автентични. При разумно обосновани съмнения компетентният орган на държавата-членка по произход се консултира със съответния орган и може да изиска от заявителя заверени копия на документи. При последващи заявления от същия заявител компетентните органи на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка нямат право да искат повторно подаване на документите, които вече се съдържат в досието в ИСВП и които все още са валидни.

4. Комисията може, чрез актове за изпълнение, да приеме техническите спецификации, мерките, необходими за осигуряване на целостта, поверителността и точността на информацията, съдържаща се в Европейската професионална карта и в досието в ИСВП, реда и условията за издаване на Европейска професионална карта на нейния титуляр, включително възможността тя да бъде получена електронно или да бъде актуализирано досието в ИСВП. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 58, параграф 2.

▼ M9

*Член 4в***Европейска професионална карта за предоставяне на услуги на временен и случаен принцип извън случаите по член 7, параграф 4**

1. Компетентният орган на държавата-членка по произход в триседмичен срок проверява заявлението и придружаващите документи в досието в ИСВП и издава Европейската професионална карта за предоставяне на услуги на временен и случаен принцип, различни от случаите по член 7, параграф 4. Този срок започва да тече от получаването на липсващите документи, посочени в член 4б, параграф 3, първа алинея, или, ако не са поискани допълнителни документи, от изтичането на едноседмичния срок, посочен в същата алинея. Впоследствие органът незабавно предава Европейската професионална карта на компетентния орган на всяка съответна приемаща държава-членка и информира заявителя за това. Приемашата държава-членка не може да изисква никаква допълнителна декларация по член 7 през следващите 18 месеца.

2. Решението на компетентния орган на държавата-членка по произход или липсата на такова в триседмичния срок по параграф 1 подлежат на обжалване съгласно разпоредбите на националното право.

3. Ако титулярят на Европейска професионална карта желае да предоставя услуги в други държави-членки, различни от първоначално посочените в заявлението по параграф 1, той може да подаде заявление за такова допълнение. Ако титулярят желае да продължи да предоставя услуги след изтичането на срока от 18 месеца по параграф 1, той информира компетентния орган за това. И в двата случая титулярят също така предоставя всякаква информация относно съществени промени в положението, обяснени в досието в ИСВП, която може да бъде изискана от компетентния орган в държавата-членка по произход съгласно актовете за изпълнение, приети в съответствие с член 4а, параграф 7. Компетентният орган на държавата-членка по произход предава актуализираната Европейска професионална карта на съответните приемащи държави-членки.

4. Европейската професионална карта е валидна на цялата територия на всички съответни приемащи държави-членки, докато титулярят ѝ запазва правото си да практикува въз основа на документите и информацията, съдържащи се в досието в ИСВП.

*Член 4г***Европейска професионална карта за установяване и за предоставяне на временен и случаен принцип на услуги по член 7, параграф 4**

1. Компетентният орган на държавата-членка по произход в едномесечен срок проверява автентичността и валидността на придружаващите документи в досието в ИСВП за целите на издаването на Европейска професионална карта за установяване или за предоставяне на временен и случаен принцип на услуги по член 7, параграф 4. Този срок започва да тече от получаването на липсващите документи, посочени в член 4б, параграф 3, първа алинея, или, ако не са поискани допълнителни документи, от изтичането на едноседмичния срок, посочен в същата алинея. Впоследствие органът незабавно предава заявлението на компетентния орган на приемащата държава-членка. Държавата-членка по произход уведомява заявителя относно статуса на заявлението едновременно с предаването на заявлението на приемащата държава-членка.

▼ M9

2. В случаите по членове 16, 21, 49а и 49б приемащата държава-членка решава дали да издаде Европейската професионална карта по параграф 1 в едномесечен срок от получаването на заявлението, препратено от държавата-членка по произход. При разумно обосновани съмнения приемащата държава-членка може да поиска от държавата-членка по произход допълнителна информация или включването на заверено копие на документ, което тази държава-членка предоставя не по-късно от две седмици след подаването на искането. При спазване на параграф 5, втора алинея едномесечният срок се прилага независимо от такива искания.

3. В случаите по член 7, параграф 4 и член 14 приемащата държава-членка взема решение дали да издаде Европейска професионална карта или да наложи на титуляря на професионална квалификация компенсационни мерки в двумесечен срок от получаването на заявлението, препратено от държавата-членка по произход. При разумно обосновани съмнения приемащата държава-членка може да поиска от държавата-членка по произход допълнителна информация или включването на заверено копие на документ от тази държава, което тази държава-членка предоставя не по-късно от две седмици след предоставяне на искането. При спазване на параграф 5, втора алинея двумесечният срок се прилага независимо от всякакви такива искания.

4. В случай че приемащата държава-членка не получи от държавата-членка по произход или от заявителя необходимата информация, която тя може да изисква в съответствие с настоящата директива за вземане на решение относно издаването на Европейската професионална карта, тя може да откаже издаването на картата. Отказът трябва да бъде надлежно мотивиран.

5. Когато приемащата държава-членка не вземе решение в сроковете, определени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, или не организира изпит за правоспособност в съответствие с член 7, параграф 4, Европейската професионална карта се смята за издадена и се изпраща автоматично на титуляря на професионална квалификация чрез ИСВП.

Приемащата държава-членка може да удължи с две седмици крайните срокове, определени в параграфи 2 и 3, за автоматичното издаване на Европейската професионална карта. Тя обяснява причината за удължаването и уведомява заявителя за това. Подобно удължаване може да се повтори само веднъж и само ако е строго необходимо, по-специално поради съображения, свързани с общественото здраве или безопасността на получателите на услугите.

6. Действията, предприети от държавата-членка по произход в съответствие с параграф 1, заменят всяко заявление за признаване на професионални квалификации съгласно националното право на приемащата държава-членка.

7. Решенията на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка, приети съгласно параграфи 1—5, или липсата на решение от страна на държавата-членка по произход могат да бъдат обжалвани съгласно националното право на съответната държава-членка.

▼ M9

Член 4d

Обработка и достъп до данните, свързани с Европейската професионална карта

1. Без да се засяга презумпцията за невинност, компетентните органи на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка своевременно актуализират съответното досие в ИСВП с данни относно дисциплинарни мерки или наказателноправни санкции, свързани с лишаване от право или ограничение и пораждащи последици за упражняването на дейностите от титуляря на Европейска професионална карта в съответствие с настоящата директива. По този начин те следва да съблюдават правилата за защита на личните данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на личните данни и за свободното движение на такива данни ⁽¹⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) ⁽²⁾. Актуализациите включват заличаването на вече ненужна информация. Титулярят на Европейската професионална карта, както и компетентните органи, които имат достъп до съответното досие в ИСВП, биват незабавно уведомени за актуализациите. Това задължение не засяга задълженията за предупреждаване на държавите-членки съгласно член 56а.

2. Съдържанието на актуализациите на информацията по параграф 1 се ограничава до следното:

- а) самоличност на специалиста;
- б) съответната професия;
- в) информация относно националния орган или съда, който е приел акта за налагане на ограничение или лишаване от право;
- г) обхвата на ограничението или лишаването от право; и
- д) срока на ограничението или лишаването от право, наложени от националния орган или съд.

3. Достъпът до информацията в досието в ИСВП се ограничава до компетентните органи на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка в съответствие с разпоредбите на Директива 95/46/ЕО. При искане от страна на титуляря на Европейската професионална карта компетентните органи го информират за съдържанието на досието в ИСВП.

4. Информацията, съдържаща се в Европейската професионална карта, се ограничава до информацията, необходима за потвърждаване на правото на нейния титуляр да упражнява професията, за която картата е издадена, по-специално собствено име, фамилно име, дата и място на раждане, професия и професионална квалификация на титуляря, както и приложим режим, съответни компетентни органи, номер на картата, характеристики за сигурност и данни на валиден документ за самоличност. В досието в ИСВП се включва информация, свързана с натрупания професионален стаж или с изпълнени компенсационни мерки от страна на титуляря на Европейската професионална карта.

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽²⁾ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

▼ M9

5. Личните данни, съдържащи се в досието в ИСВП, могат да бъдат обработвани, доколкото това е необходимо за целите на процедурата по признаване като такава и като доказателство на признаването или на предаването на декларацията по член 7. Държавите-членки гарантират правото на титуляря на Европейска професионална карта, по всяко време и без това да е свързано с разходи за титуляря, да поиска поправка на неточни или непълни данни или заличаване или блокиране на съответното досие в ИСВП. Титулярят бива уведомен за това свое право при издаването на Европейската професионална карта и получава напомняне за него на всеки две години след това. Напомнянето се изпраща автоматично чрез ИСВП, в която е подадено онлайн първоначалното заявление за Европейска професионална карта.

При искане за заличаване на досие в ИСВП, свързано с Европейска професионална карта, издадена с цел установяване или предоставяне на услуги на временен и случаен принцип съгласно член 7, параграф 4, компетентните органи на приемащата държава-членка издават на титуляря на професионална квалификация удостоверение за признаването на неговата професионална квалификация.

6. Във връзка с обработката на личните данни в Европейската професионална карта и всички досиета в ИСВП съответните компетентни органи на държавите-членки се смятат за администратори по смисъла на член 2, буква г) от Директива 95/46/ЕО. Във връзка с отговорностите по параграфи 1—4 от настоящия член и с обработката на свързаните с тях лични данни Комисията се смята за контролиращ орган по смисъла на член 2, буква г) от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни ⁽¹⁾.

7. Без да се засяга параграф 3, приемащите държави-членки гарантират, че работодателите, клиентите, пациентите, публичните органи и останалите заинтересовани страни могат да проверяват автентичността и валидността на представената им от титулярс Европейска професионална карта.

Комисията определя чрез актове за изпълнение правилата относно достъпа до досието в ИСВП, техническите средства и процедурите за проверка по първа алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 58, параграф 2.

*Член 4е***Частичен достъп**

1. Компетентният орган на приемащата държава-членка предоставя частичен достъп според конкретния случай до професионална дейност на нейна територия само когато са изпълнени всички условия, посочени по-долу:

- а) специалистът е напълно квалифициран да упражнява в държавата-членка по произход професионалната дейност, за която се иска частичен достъп в приемащата държава-членка;

⁽¹⁾ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

▼ M9

- б) разликите между професионалната дейност, законно упражнявана в държавата-членка по произход и регламентираната професия в приемащата държава-членка са толкова съществени, че прилагането на компенсационни мерки би се равнявало на изискване заявителят да премине пълния курс на образование и обучение, който се изисква в приемащата държава-членка, за да получи неограничен достъп до регламентираната професия в приемащата държава-членка;
- в) професионалната дейност може обективно да бъде отделена от други дейности в обхвата на регламентираната професия в приемащата държава-членка.

За целите на буква в) компетентният орган на приемащата държава-членка взема предвид дали професионалната дейност може да се упражнява като самостоятелна дейност в държавата-членка по произход.

2. Частичен достъп може да бъде отказан, ако отказът бъде мотивиран с императивни съображения от общ интерес, които могат да спомогнат за постигането на поставената цел и не надхвърлят необходимото за постигането на тази цел.

3. Заявленията с цел установяване в приемаща държава-членка се разглеждат в съответствие с дял III, глави I и IV.

4. Заявленията с цел предоставяне на услуги на временен или случаен принцип в приемащата държава-членка във връзка с професионални дейности, които имат последици за общественото здраве или безопасност, се разглеждат в съответствие с дял II.

5. Чрез дерогация от член 7, параграф 4, шеста алинея и член 52, параграф 1, след като бъде предоставен частичен достъп, професионалната дейност се упражнява под наименованието на професията в държавата-членка по произход. Приемащата държава-членка може да изиска използването на това наименование на професията на езиците на приемащата държава-членка. Специалисти, които се ползват с частичен достъп, посочват ясно на получателите на услугите обхвата на своята професионална дейност.

6. Настоящият член не се прилага за специалисти, които се ползват от автоматично признаване на професионалната си квалификация по реда на дял III, глави II, III и IIIa.

▼ B

ДЯЛ II

СВОБОДНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ

Член 5

Принцип на свободно предоставяне на услуги

1. Без да се засяга прилагането на конкретни разпоредби на Общностното право, както и на членове 6 и 7 от настоящата директива, държавите-членки не могат да ограничават на каквото и да е основание, свързано с професионални квалификации, свободното предоставяне на услуги в друга държава-членка:

- а) ако доставчикът на услуги е законно установен в държава-членка с цел да упражнява същата професия там (такава държава-членка е наричана по-нататък в текста „държава-членка по установяване“), и

▼ M9

- б) когато доставчикът на услуги се премести, ако е упражнявал тази професия в една или няколко държави-членки не по-малко от една година през последните десет години, предшествващи предоставянето на услугите, когато професията не е регламентирана в държавата-членка по установяване. Условието за упражняване на професията в продължение на една година, не се прилага, ако професията или образованието и обучението, които водят до придобиването на професията, са регламентирани.

▼ B

2. Разпоредбите в този дял се прилагат само в случаите, когато доставчикът на услуги се премести на територията на приемащата държава-членка, за да упражнява, на временен или случаен принцип, професията по параграф 1.

Временният или случаен характер на предоставянето на услуги се подлага на преценка във всеки отделен случай, по-специално по отношение на срока, честотата, редовността и непрекъснатостта на предоставянето на услугите.

3. При преместване доставчиците на услуги подлежат на действието на правила за професионално поведение с професионален, нормативен или административен характер, пряко свързани с професионалните квалификации, като например относно дефиницията на професията, ползването на професионални звания и сериозните професионални нарушения, които имат пряка и конкретна връзка със защитата и безопасността на потребителите, както и с дисциплинарни разпоредби, приложими в приемащата държава-членка към квалифицирани лица, които упражняват същата професия в тази държава-членка.

*Член 6***Освобождаване от изисквания**

В съответствие с член 5, параграф 1 приемащата държава-членка освобождава доставчиците на услуги, установени в друга държава-членка, от изискванията, които налага на специалистите, установени на нейната територия във връзка с:

- а) упълномощаване от регистрация при или членство в професионална организация или сдружение. С цел улесняване на прилагането на дисциплинарните разпоредби, действащи на тяхната територия, в съответствие с член 5, параграф 3, държавите-членки могат да предвидят автоматична временна регистрация при или формално членство в такава професионална организация или сдружение, при условие че такава регистрация или членство не забавя или усложнява по никакъв начин предоставянето на услуги и не е свързана с допълнителни разходи за доставчика на услуги. Копие от декларацията и, ако е необходимо, от документа за продължаване на действието, посочен в член 7, параграф 1, придружено за професиите, които имат отношение към общественото здраве и безопасност, посочени в член 7, параграф 4, или които се ползват с автоматично признаване по реда на дял III, глава III, с копие от документите, посочени в член 7, параграф 2, се изпраща от компетентния орган до съответната професионална организация или сдружение, като този акт поражда последиците на автоматична временна регистрация или формално членство за тази цел;
- б) регистрация в обществен социалноосигурителен институт с цел уреждане на взаимоотношения с осигурител във връзка с дейности, упражнявани в интерес на осигурени лица.

При това доставчикът на услуги е длъжен да уведоми предварително или, в неотложни случаи, впоследствие органа по буква б) за услугите, които е предоставил.

▼ **B**

Член 7

Изискване за предварителна декларация в случай на преместване на доставчика на услуги

1. Държавите-членки могат да въведат изискване, когато доставчик на услуги се премести за първи път от една държава-членка в друга с цел да предоставя услуги, да уведомява компетентния орган в приемащата държава-членка с писмена декларация, която се представя предварително и включва данни за наличието на застрахователно покритие или други механизми за индивидуална или колективна защита, що се отнася до професионална отговорност. Тази декларация следва да се подновява ежегодно, ако доставчикът на услуги възнамерява да предоставя услуги на временен или случаен принцип в тази държава-членка през съответната година. Доставчикът на услуги може да направи декларацията във всякаква форма.

2. Освен това, при първото предоставяне на услуги или, ако е налице съществена промяна в обстоятелствата, потвърдена с документите, държавите-членки могат да изискват декларацията да бъде придружена със следните документи:

- а) документ за гражданството на доставчика на услуги;
- б) удостоверение, че лицето е законно установено в държава-членка с цел упражняване на съответните дейности, и че не му е наложена забрана (включително временна) за упражняване на тези дейности към момента на издаване на удостоверението;
- в) удостоверения за професионални квалификации;

▼ **M9**

г) в случаите, посочени в член 5, параграф 1, буква б) всякакви доказателства за това, че доставчикът на услуги е упражнявал съответната дейност в продължение на не по-малко от една година през предходните десет години;

д) за професии в сектора на сигурността, в сектора на здравеопазването и за професии, свързани с образованието на ненавършили пълнолетие лица, включително грижи за деца и образование в ранна детска възраст — удостоверение, потвърждаващо липсата на временно или окончателно лишаване от правото да се упражнява професията и за чисто съдебно минало, когато държавата-членка изисква такова от собствените си граждани;

е) при професии, които имат последици за безопасността на пациентите, декларация за владене на езика, необходим за упражняване на професията в приемащата държава-членка;

ж) за професии, при които се извършват дейностите, посочени в член 16 и съобщени от държавата-членка в съответствие с член 59, параграф 2, удостоверение относно естеството и продължителността на дейността, издадено от компетентния орган или организация на държавата-членка, в която е установен доставчикът на услуги.

2а. Представянето на изискваната декларация от доставчика на услуги в съответствие с параграф 1 дава на доставчика на услуги право на достъп до дейността по предоставяне на услугата или право да упражнява тази дейност на цялата територия на съответната държава-членка. Държавата-членка може да поиска допълнителна информация съгласно параграф 2 относно професионалната квалификация на доставчика на услуги, ако:

- а) в някои части от територията на тази държава-членка професията е регламентирана по различен начин;

▼ M9

- б) тази уредба се прилага и за всички граждани на тази държава-членка;
- в) разликите в уредбата са обосновани от императивни съображения от общ интерес, свързани с общественото здраве или с безопасността на получателите на услугите; и
- г) държавите-членки не разполагат с други средства за получаване на тази информация.

▼ B

3. Услугите се предоставят под професионалното звание, предвидено в държавата-членка по установяване, ако такова е предвидено в тази държава-членка за съответната професионална дейност. Това звание се посочва на официалния език или един от официалните езици на държавата-членка по установяване по такъв начин, че да не се допусне объркване с професионалното звание в приемащата държава-членка. Когато в държавата-членка по установяване не е предвидено такова професионално звание, доставчикът на услуги посочва своята професионална квалификация на официалния език или един от официалните езици на тази държава-членка. По изключение се допуска услугите да се предоставят под професионалното звание, предвидено в приемащата държава-членка, в случаите по дял III, глава III.

▼ M9

4. Във връзка с първото предоставяне на услуги при регламентирани професии, имащи последици за общественото здраве или безопасност, които не се ползват от автоматично признаване по реда на дял III, глава II, III или IIIa, компетентният орган на приемащата държава-членка може да провери професионалните квалификации на доставчика на услуги преди първото предоставяне на услуги. Такава предварителна проверка се допуска само когато тя се извършва с цел предотвратяване на сериозно увреждане на здравето или безопасността на получателя на услугите, причинено от липсата на професионална квалификация на доставчика на услуги, като проверката не може да надхвърля необходимото за постигане на целта.

Най-късно един месец след получаването на декларацията и придружаващите я документи по параграф 1 и 2 компетентният орган уведомява доставчика на услуги за решението си:

- а) да не извършва проверка на неговата професионална квалификация;
- б) след като е извършил проверка на неговата професионална квалификация:
 - i) да изиска от заявителя да положи изпит за правоспособност; или
 - ii) да разреши предоставянето на услуги.

При затруднение, което би довело до закъснение при вземането на решение съгласно втората алинея, компетентният орган уведомява доставчика на услуги за причините за закъснението в същия срок. Затруднението се отстранява в едномесечен срок от уведомлението и окончателното решение се взема в срок от два месеца след отстраняването на затруднението.

▼ M9

Когато е налице съществено несъответствие между професионалните квалификации на доставчика на услуги и обучението, изисквано в приемащата държава-членка, до степен несъответствието да е във вреда на общественото здраве или безопасност и да не може да бъде компенсирано с професионалния стаж на доставчика на услуги или със знания, умения и компетентности, придобити посредством учене през целия живот, официално валидирани за целта от компетентен орган, приемащата държава-членка предоставя на доставчика на услуги възможност да докаже, чрез изпит за правоспособност, както е посочено във втора алинея, буква б), че е придобил липсващите му знания, умения или компетентности. На тази основа приемащата държава-членка взема решение дали да разреши предоставянето на услуги. Във всички случаи предоставянето на услугите трябва да е възможно да започне в срок от един месец от вземането на решението в съответствие с втора алинея.

При отсъствие на отговор от страна на компетентния орган в сроковете, предвидени във втора и трета алинея, може да се пристъпи към предоставяне на услугите.

Когато професионалните квалификации са проверени по реда на настоящия параграф, услугите се предоставят под наименованието на професията в приемащата държава-членка.

▼ B*Член 8***Административно сътрудничество****▼ M9**

1. В случай на обосновани съмнения компетентните органи на приемащата държава-членка могат да се обърнат към компетентните органи на държавата-членка по установяване с искане за предоставяне на информация относно законността на установяването на доставчика на услуги и неговото добро професионално поведение, както и относно липсата на дисциплинарни или наказателноправни санкции, свързани с упражняването на професията. В случай че компетентните органи на приемащата държава-членка решат да извършат проверка на професионалните квалификации на доставчика на услуги, те могат да се обърнат към компетентните органи на държавата-членка по установяване с искане за информация относно курсовете на обучение на доставчика на услуги, доколкото това е необходимо за оценка на съществените несъответствия, за които е вероятно да са във вреда на общественото здраве или безопасност. Компетентните органи на държавата-членка по установяване предоставят тази информация в съответствие с член 56. При професии, които не са регламентирани в държавата-членка по произход, помощните центрове, посочени в член 57б, също може да предоставят такава информация.

▼ B

2. Компетентните органи осигуряват обмена на цялата информация, необходима за правилното разглеждане на жалби, подадени от получатели на услугите срещу доставчик на услуги. Получателите на услугите следва да бъдат уведомени за решението по подадената жалба.

*Член 9***Изисквания за предоставяне на информация на получателите на услугите**

Когато услугите се предоставят под професионалното звание, предвидено в държавата-членка по установяване или въз основа на професионалната квалификация на доставчика на услуги, в допълнение към останалите изисквания за предоставяне на информация, предвидени в Общностното право, компетентните органи на приемащата държава-членка могат да изискват от доставчика на услуги да предоставя на получателите на услугите информацията по всички или някои от следващите точки:

▼B

- а) ако доставчикът на услуги е регистриран в търговски регистър или подобен публичен регистър, данни за регистъра, в който е регистриран, номера на регистрацията му или еквивалентни идентификационни данни, съдържащи се в този регистър;
- б) ако в държавата-членка по установяване с цел упражняване на дейността се изисква получаване на правоспособност, наименованието и адреса на компетентния контролен орган;
- в) данни за всички професионални сдружения или подобни организации, в които е регистриран доставчикът на услуги;
- г) професионалното звание, а когато няма такова, наименованието на професионалната квалификация на доставчика на услуги и държавата-членка, където е придобито това звание или квалификация;
- д) ако доставчикът на услуги осъществява дейност, за която дължи ДДС, идентификационния номер по ДДС, посочен в член 22, параграф 1 от шестата Директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 г. относно хармонизацията на законодателствата на държавите-членки в областта на данъците върху оборота — Обща система на данък добавена стойност: уеднаквена основа за оценка ⁽¹⁾;
- е) данни за застрахователно покритие или други механизми за индивидуална или колективна защита, що се отнася до професионална отговорност.

ДЯЛ III

СВОБОДА НА УСТАНОВЯВАНЕ

ГЛАВА I

Обща система за признаване на удостоверения за обучение

Член 10

Приложно поле

Тази глава се прилага към всички професии, които не попадат в приложното поле на глави II и III от този дял, както и в следните случаи, в които молителят, поради конкретни и изключителни причини, не отговаря на изискванията, предвидени в тези глави:

- а) за дейностите, изброени в Приложение IV, когато мигрантът не отговаря на изискванията по членове 17, 18 и 19;
- б) за лекари с базово образование, лекари-специалисти, медицински сестри с общ профил, лекари по дентална медицина, лекари по дентална медицина-специалисти, ветеринарни лекари, акушерки, фармацевти и архитекти, когато мигрантът не отговаря на изискванията за действителна и законосъобразна професионална практика по членове 23, 27, 33, 37, 39, 43 и 49;
- в) за архитекти, когато мигрантът притежава удостоверение за професионална квалификация, което не е включено в точка 5.7 от Приложение V;

⁽¹⁾ ОВ L 145, 13.6.1977 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2004/66/ЕО (ОВ L 168, 1.5.2004 г., стр. 35).

▼B

- г) без да се засягат разпоредбите на член 21, параграф 1 и членове 23 и 27, за лекари, медицински сестри, лекари по дентална медицина, ветеринарни лекари, акушерки, фармацевти и архитекти, притежаващи удостоверения за образователно-квалификационна степен „специалист“, които трябва да преминат курс на обучение за придобиване на звание, посочено в точки 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 и 5.7.1 от Приложение V, и изключително с цел признаване на съответната специализация;
- д) за медицински сестри с общ профил и специализирани медицински сестри, притежаващи удостоверения за образователно-квалификационна степен „специалист“, които преминават курс на обучение за придобиване на звание, посочено в точка 5.2.2 от Приложение V, когато мигрантът иска признаване в друга държава-членка, където съответните професионални дейности се упражняват от специализирани медицински сестри, които не са преминали обучение за медицинска сестра с общ профил;
- е) за специализирани медицински сестри, които не са преминали обучение за медицинска сестра с общ профил, когато мигрантът иска признаване в друга държава-членка, където съответните професионални дейности се упражняват от медицински сестри с общ профил, специализирани медицински сестри, които не са преминали обучение за медицинска сестра с общ профил или специализирани медицински сестри, притежаващи удостоверения за образователно-квалификационна степен „специалист“, които преминават обучение за придобиване на званията, посочени в точка 5.2.2 от Приложение V;
- ж) за мигранти, които отговарят на изискванията по член 3, параграф 3.

*Член 11***Квалификационни нива****▼M9**

За целите на прилагането на член 13 и член 14, параграф 6 професионалните квалификации са групирани в следните нива:

▼B

- а) удостоверение за правоспособност, издадено от компетентен орган в държавата-членка по произход, определен в съответствие със законовите, подзаконовите или административните разпоредби на тази държава-членка, на основание на:
 - i) курс на обучение, който не е част от свидетелство или диплома по смисъла на букви б), в), г) или д), или специален изпит без предварително обучение или упражняване на професията при пълно работно време в държава-членка в продължение на три последователни години или с равностойна продължителност при задочна форма на обучение, в рамките на последните десет години,
 - ii) или общо основно или средно образование, удостоверяващо, че титулярът е придобил общи познания;
- б) свидетелство, удостоверяващо успешно завършване на средно образование, което е:
 - i) общо, допълнено с учебен курс или професионално обучение, различно от посоченото в буква в), и/или с изпитателен или професионален стаж, изискван в допълнение към този курс, или
 - ii) техническо или професионално, допълнено, при необходимост, с учебен курс или професионално обучение, посочено в буква и), и/или с изпитателен или професионален стаж, изискван в допълнение към този курс;

▼ B

- в) диплома, удостоверяваща успешното завършване на:
- i) обучение след завършване на средното образование, различно от посоченото в букви г) и д), с минимална продължителност от една година или с равностойна продължителност при задочна форма на обучение, едно от приемните изисквания за което е, като правило, успешно завършване на средния курс на образование, който се изисква за прием в университет или висше училище, или завършване на еквивалентно средно образование, както и професионално обучение, което може да се изисква в допълнение към този курс след средно образование; или

▼ M9

- ii) регламентирано образование и обучение или — при регламентирана професия — професионално обучение със специална структура, като компетентностите надхвърлят предвиденото за ниво „б“, равностойно на нивото на обучение, предвидено в подточка i), ако това обучение осигурява сравними професионални стандарти и подготвя обучавания за сравнимо равнище на отговорности и функции, при условие че дипломата се придружава от удостоверение, издадено от държавата-членка по произход;
- г) диплома, удостоверяваща, че титулярят ѝ е завършил успешно обучение след средното образование с продължителност най-малко три и не повече от четири години или с равностойна продължителност при задочна форма на обучение, която в допълнение може да бъде изразена чрез равностоеен брой кредити по ECTS, в университет или висше учебно заведение или друго учебно заведение, предоставящо обучение на равностойно равнище и, когато е необходимо, удостоверяваща, че той успешно е завършил професионалното обучение, което се изисква в допълнение към курса на средното образование;
- д) диплома, удостоверяваща, че титулярят ѝ е завършил успешно курс на обучение след средно образование с продължителност най-малко четири години или с равностойна продължителност при задочна форма на обучение, която в допълнение може да бъде изразена чрез равностоеен брой кредити по ECTS, в университет или висше учебно заведение или друго учебно заведение, предоставящо обучение на равностойно равнище и, когато е необходимо, удостоверяваща, че той успешно е завършил професионалното обучение, което се изисква в допълнение към курса на средното образование.

▼ B*Член 12***Равно третиране на професионални квалификации****▼ M9**

Всяко удостоверение или съвкупност от удостоверения за професионални квалификации, издадени от компетентен орган в държава-членка, удостоверяващи успешно завършване на обучение в Съюза, в редовна или задочна форма на обучение, в рамките на или извън официалните учебни програми, които се признават от тази държава-членка като равностойни и които дават на титуляря същите права на достъп или упражняване на професия или подготовка за професията, се считат за удостоверения за професионални квалификации по член 11, включително съответното ниво.

▼ B

Всяка професионална квалификация, която, макар и да не отговаря на изискванията, предвидени в законовите, подзаконовите или административните разпоредби, действащи в държавата-членка по произход, за достъп до определена професия или за нейното упражняване, дава на титуляра придобити права по силата на тези разпоредби, също се приравнява на такова удостоверение за професионални квалификации при условията, предвидени в първата алинея. По-специално, тази разпоредба се прилага, ако държавата-членка по произход е повишила изискванията за достъп до професия и за нейното упражнявано ниво на обучение, и ако лице, завършило отмененото обучение, което не отговаря на изискванията по новата квалификация, се ползва с придобити права по силата на национални закони, подзаконови или административни разпоредби; в такъв случай, това отменено обучение се счита от приемащата държава-членка, за целите на прилагане на член 13, за отговарящо на нивото на новото обучение.

▼ M9*Член 13***Условия за признаване**

1. Ако достъпът до регламентирана професия или нейното упражняване в приемаща държава-членка са обвързани с притежаване на определени професионални квалификации, компетентният орган на тази държава-членка разрешава на заявителите достъп до тази професия и нейното упражняване при същите условия, които се прилагат към нейните граждани, ако заявителите притежават удостоверение за правоспособност или удостоверение за професионални квалификации по член 11, изисквани от друга държава-членка за получаване на достъп до тази професия и упражняването ѝ на нейна територия.

Удостоверенията за правоспособност или за професионални квалификации се издават от компетентен орган на държава-членка, определен за тази цел в съответствие със законовите, подзаконовите или административните разпоредби, действащи в тази държава-членка.

2. Достъпът и упражняването на професия съгласно параграф 1 също така се разрешават на заявителите, които са упражнявали съответната професия при пълно работно време в продължение на една година или с равностойна обща продължителност при непълно работно време през последните десет години в друга държава-членка, която не регламентира тази професия, и които притежават едно или повече от удостоверенията за правоспособност или един или повече документи, удостоверяващи професионални квалификации, издадени от друга държава-членка, която не регламентира професията.

Удостоверенията за правоспособност или за професионални квалификации трябва да отговарят на следните условия:

- а) да са издадени от компетентен орган в държава-членка, определен за тази цел в съответствие със законовите, подзаконовите или административните разпоредби на тази държава-членка;
- б) да удостоверяват, че титулярят е подготвен за упражняването на съответната професия.

Едногодишният професионален стаж по първа алинея не може обаче да се изисква, ако притежаваното от заявителя удостоверение за професионални квалификации удостоверява регламентирано образование и обучение.

▼ M9

3. Приемаштата държава-членка приема нивото, удостоверено съгласно член 11 от държавата-членка по произход, както и свидетелството, с което държавата-членка по произход удостоверява, че регламентирано образование и обучение или професионално обучение със специална структура, посочено в член 11, буква в), подточка ii) е равностойно на нивото, предвидено в член 11, буква в), подточка i).

4. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 на настоящия член и от член 14 компетентният орган на приемащата държава-членка може да откаже достъп до професията или нейното упражняване на титуляри на удостоверения за правоспособност са класифицирани по член 11, буква а), когато националната професионална квалификация, изисквана за упражняване на професията на нейна територия, са класифицирани по член 11, буква д).

▼ B*Член 14***Компенсационни мерки****▼ M9**

1. Член 13 не препятства приемащата държава-членка да изисква от заявителя да премине период на адаптация с продължителност до три години или да положи изпит за правоспособност, ако:

- а) завършеното от заявителя обучение е със съществено различаващо се съдържание по отношение на професионалните дейности в сравнение с обхвата на обучението в приемащата държава-членка;
- б) регламентираната професия в приемащата държава-членка включва една или повече регламентирани професионални дейности, които не са включени в съответстващата професия в държавата-членка по произход на заявителя и за които в приемащата държава-членка се изисква обучение, чието съдържание се различава съществено от отразеното в удостоверенията за правоспособност или за професионални квалификации на заявителя.

▼ B

2. Ако приемащата държава-членка се възползва от възможността, предвидена в параграф 1, тя трябва да предложи на молителя избор между период за приспособяване и изпит за правоспособност.

Когато по повод на определена професия държава-членка намери за необходимо да направи дерогация от предвиденото в предходната алинея изискване да предостави на молителя възможност за избор между период на приспособяване и изпит за правоспособност, тя информира предварително за това останалите държави-членки и Комисията и представя достатъчна обосновка за предприетата дерогация.

▼ M9

Когато Комисията смята, че дерогацията по втора алинея е неподходяща или не съответства на правото на Съюза, в тримесечен срок от получаването на цялата необходима информация тя приема акт за изпълнение, с който призовава съответната държава-членка да се въздържа от приемането на предвидената мярка. При липса на отговор от Комисията в посочения срок дерогацията може да бъде приложена.

▼B

3. Чрез дерогация от принципа за правото на избор на молителя, предвидено в параграф 2, за професии, чието упражняване изисква прецизно познаване на националното законодателство и по отношение на които предоставянето на консултации и/или съдействие във връзка с националното законодателство е съществен и постоянен аспект от професионалната дейност, приемащата държава-членка може да предвиди изискване за период на приспособяване или изпит за правоспособност.

Това се отнася и за случаите, предвидени в член 10, букви б) и в), член 10, буква г), относно лекарите и лекарите по дентална медицина, член 10, буква е), когато мигрантът иска признаване в друга държава-членка, където съответните професионални дейности се упражняват от медицински сестри с общ профил или от специализирани медицински сестри, притежаващи удостоверения за професионално-квалификационна степен „специалист“, която се присвоява след преминаване на обучението за придобиване на професионалните звания, изброени в точка 5.2.2 от Приложение V, и в член 10, буква ж).

В случаите по член 10, буква а) приемащата държава-членка може да изисква преминаване на период за приспособяване или явяване на изпит за правоспособност, когато мигрантът възнамерява да упражнява професионални дейности като самостоятелно заето лице или като ръководител на предприятие, които изискват познаване и прилагане на действащите национални разпоредби, при условие че познаването и прилагането на тези национални разпоредби се изискват от компетентните органи на приемащата държава-членка от собствените ѝ граждани за получаване на достъп до тези дейности.

▼M9

Чрез дерогация от принципа на правото на заявителя да избира съгласно предвиденото в параграф 2 приемащата държава-членка може да предвиди като условие период на адаптация или изпит за правоспособност по отношение на:

- а) титуляр на професионалните квалификации, посочени в член 11, буква а), който подава заявление за признаване на неговите професионални квалификации, когато изискваните национални професионални квалификации са класифицирани по член 11, буква в); или
- б) титуляр на професионалните квалификации, посочени в член 11, буква б), който подава заявление за признаване на неговите професионални квалификации, когато изискваните национални професионални квалификации са класифицирани по член 11, буква г) или д).

Приемащата държава-членка може да наложи както период на адаптация, така и изпит за правоспособност по отношение на титуляр на професионалните квалификации, посочени в член 11, буква а), който подава заявление за признаване на неговите професионални квалификации, когато изискваните национални професионални квалификации са класифицирани по член 11, буква г).

4. За целите на прилагането на параграфи 1 и 5 „съществено различаващо се съдържание“ означава съдържание, придобитите във връзка с което знания, умения и компетентности са необходими за упражняването на професията и по отношение на което обучението, преминато от мигранта, се характеризира със съществени различия в съдържанието в сравнение с обучението, изисквано от приемащата държава-членка.

▼ **M9**

5. Параграф 1 се прилага при съблюдаване на принципа на пропорционалност. По-специално, ако приемащата държава-членка възнамерява да изиска от заявителя преминаването на период на адаптация или полагането на изпит за правоспособност, тя трябва първо да провери дали знанията, уменията и компетентностите, които са придобити от заявителя по време на професионалния му стаж или чрез учене през целия живот и които са официално валидирани за целта от компетентен орган, в която и да е държава-членка или в трета държава, са от такъв характер, че да компенсират изцяло или отчасти съществено различаващото се съдържание по смисъла на параграф 4.

6. Решението за налагане на период на адаптация или изпит за правоспособност трябва да бъде надлежно мотивиран. По-специално на заявителя се предоставя следната информация:

- а) нивото на професионална квалификация, изисквано в приемащата държава-членка и нивото на професионална квалификация на заявителя в съответствие с класификацията по член 11; и
- б) съществените различия, посочени в параграф 4, както и причините, поради които тези различия не могат да бъдат компенсирани от знанията, уменията и компетентностите, придобити в хода на професионалния стаж или чрез учени през целия живот, официално валидирани за целта от компетентен орган.

7. Държавите-членки гарантират, че заявителите имат възможност да положат посочения в параграф 1 изпит за правоспособност най-късно шест месеца след първоначалното решение, с което им се налага полагането на изпит за правоспособност.

▼ **B***ГЛАВА II**Признаване на професионален стаж**Член 16***Изисквания по отношение на професионалния стаж**

Ако в държава-членка достъпът до, или упражняването на една от дейностите, изброени в Приложение IV, е обвързан с притежаване на общи, търговски или професионални познания и способности, тази държава-членка следва да признае предишно упражняване на дейност в друга държава-членка като достатъчно доказателство за притежаването на такива познания и способности. Дейността трябва да е упражнявана в съответствие с разпоредбите на членове 17, 18 и 19.

*Член 17***Дейности, изброени в списък I от Приложение IV**

1. Що се отнася до дейностите, изброени в списък I от Приложение IV, съответната дейност трябва да е упражнявана:

- а) в течение на шест последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие; или

▼B

- б) в течение на три последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие, когато бенефициерът е доказал, че е преминал курс на обучение за съответната дейност с минимална продължителност от три години, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно; или
- в) в течение на четири последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие, когато бенефициерът може да докаже, че е преминал курс на обучение за съответната дейност с минимална продължителност от две години, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно; или
- г) в течение на три последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие, ако бенефициерът може да докаже, че е упражнявал съответната дейност в качеството на наето лице в продължение на не по-малко от пет години; или
- д) в течение на пет последователни години в качеството на висш ръководител, от които не по-малко от три години трябва да включват технически задължения и отговорност за управлението на поне едно подразделение на фирмата, ако бенефициерът може да докаже, че е преминал курс на обучение за съответната дейност с минимална продължителност от три години, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно.

2. В случаите по букви а) и г) упражняването на дейността не трябва да е прекъснато повече от десет години преди датата, на която заинтересованото лице е внесло своята окомплектована молба пред компетентния орган, посочен в член 56.

3. Параграф 1, буква д) не се прилага към дейности, включени в Група ex 855, „заведения за фризьорство“, по номенклатурата на ISIC.

*Член 18***Дейности, изброени в списък II от Приложение IV**

1. Що се отнася до дейностите, изброени в списък II от Приложение IV, съответната дейност трябва да е упражнявана:

- а) в течение на пет последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие; или
- б) в течение на три последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие, когато бенефициерът е доказал, че е преминал курс на обучение за съответната дейност с минимална продължителност от три години, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно; или

▼B

- в) в течение на четири последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие, когато бенефициерът може да докаже, че е преминал курс на обучение за съответната дейност с минимална продължителност от две години, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно; или
 - г) в течение на три последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие, ако бенефициерът може да докаже, че е упражнявал съответната дейност в качеството на наето лице в продължение на минимум пет години; или
 - д) в течение на пет последователни години в качеството на наето лице, ако бенефициерът може да докаже, че е преминал курс на обучение за съответната дейност с минимална продължителност от три години, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно; или
 - е) в течение на шест последователни години в качеството на наето лице, ако бенефициерът може да докаже, че е преминал курс на обучение за съответната дейност с минимална продължителност от две години, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно.
2. В случаите по букви а) и г) упражняването на дейността не трябва да е прекъснато повече от десет години преди датата, на която заинтересованото лице е внесло своята окомплектована молба пред компетентния орган, посочен в член 56.

*Член 19***Дейности, изброени в списък III от Приложение IV**

1. Що се отнася до дейностите, изброени в списък III от Приложение IV, съответната дейност трябва да е упражнявана:
- а) в течение на три последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие; или
 - б) в течение на две последователни години в качеството на наето лице, ако бенефициерът може да докаже, че е преминал курс на обучение за съответната дейност, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно; или
 - в) в течение на две последователни години в качеството на самостоятелно заето лице или на ръководител на предприятие, ако бенефициерът може да докаже, че е упражнявал съответната дейност в качеството на наето лице в продължение на не по-малко от три години; или
 - г) в течение на три последователни години в качеството на наето лице, ако бенефициерът може да докаже, че е преминал курс на обучение за съответната дейност, удостоверено със свидетелство, признато от държавата-членка или определено от компетентен професионален орган за напълно валидно.
2. В случаите по букви а) и в) упражняването на дейността не трябва да е прекъснато повече от десет години преди датата, на която заинтересованото лице е внесло своята окомплектована молба пред компетентния орган, посочен в член 56.

▼ **M9***Член 20***Адаптиране на списъците на дейностите, определени в приложение IV**

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за адаптиране на списъците на дейностите, определени в приложение IV, които подлежат на признаване на професионален стаж съгласно член 16 с оглед на актуализирането или поясняването на дейностите, изброени в приложение IV, по-специално с цел да се конкретизира техният обхват и да се отчетат надлежно последните промени в областта на номенклатурата на дейностите, при условие че това не е свързано с никакво стесняване на обхвата на дейностите, свързани с отделните категории и че няма прехвърляне на дейности между съществуващите списъци I, II и III от приложение IV.

▼ **B***ГЛАВА III***Признаване на минималните квалификационни изисквания въз основа на координация**

Раздел 1

Общи разпоредби*Член 21***Принцип на автоматично признаване**

1. Всяка държава-членка признава удостоверения за професионални квалификации за професиите: „лекар“, даващи право на достъп до професионалната дейност на лекар с базово образование и лекар-специалист, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „лекар по дентална медицина-специалист“, „ветеринарен лекар“, „фармацевт“ и „архитект“, изброени в точки 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 и 5.7.1 от Приложение V, които отговарят на минималните квалификационни изисквания, предвидени съответно в членове 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 и 46, и, за целите на достъпа до професионалните дейности и тяхното упражняване, дава на тези удостоверения същото действие на своята територия, като издаваните от нея удостоверения за професионални квалификации.

Тези удостоверения за професионални квалификации се издават от компетентните органи на държавите-членки и, при необходимост, следва да са придружени със свидетелствата, изброени в точки 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 и 5.7.1 от Приложение V.

Разпоредбите на първа и втора алинея не засягат придобитите права по членове 23, 27, 33, 37, 39 и 49.

2. Всяка държава-членка признава, с цел упражняване на обща медицинска практика в рамките на нейната национална система за обществено осигуряване, удостоверения за професионални квалификации, изброени в точка 5.1.4 от Приложение V, и издадени на граждани на държави-членки от други държави-членки в съответствие с минималните квалификационни изисквания, предвидени в член 28.

Разпоредбите на предходната алинея не засягат придобитите права по член 30.

▼B

3. Всяка държава-членка признава удостоверения за професионална квалификация „акушерка“, издадени на граждани на държава-членки от други държави-членки, изброени в точка 5.5.2 от Приложение V, които отговарят на минималните квалификационни изисквания, предвидени в член 40, и на критериите, предвидени в член 41, и, за целите на достъпа до професионалните дейности и тяхното упражняване, дава на тези удостоверения същото действие на своята територия, като издаваните от нея удостоверения за професионални квалификации. Тази разпоредба не засяга придобитите права по членове 23 и 43.

▼M9

4. В случай че не са наложени териториални ограничения за извършването на дейност от аптека, държавите-членки могат чрез дерогация да не признават удостоверенията за професионални квалификации, посочени в точка 5.6.2 от приложение V, за целите на откриване на нови аптеки за продажба на лекарства на гражданите. За целите на настоящия параграф аптеки, извършващи дейност от по-малко от три години, също се считат за нови аптеки.

Настоящата дерогация не може да се прилага по отношение на фармацевти, чиито професионални квалификации вече са признати от компетентните органи на приемащата държава-членка за други цели и които реално и законно са извършвали професионалните дейности на фармацевт в продължение на най-малко три последователни години в тази държава-членка.

▼B

5. Удостоверенията за професионална квалификация „архитект“, посочени в точка 5.7.1 от Приложение V, които са предмет на автоматично признаване по силата на параграф 1, удостоверяват завършването на курс на обучение, започнал не по-рано от академичната година, посочена в това приложение.

▼M9

6. Всяка държава-членка предоставя достъп и право на упражняване на професиите „лекар“, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“ и „фармацевт“ само на лица, които притежават удостоверения за професионални квалификации, посочени съответно в точки 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 и 5.6.2 от приложение V, удостоверяващи, че съответният специалист е придобил през периода на своето обучение знанията, уменията и компетентностите, предвидени в член 24, параграф 3, член 31, параграфи 6 и 7, член 34, параграф 3, член 38, параграф 3, член 40, параграф 3 и член 44, параграф 3, в зависимост от случая.

С цел да се отчете общопризнатият научен и технически напредък на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в, с цел да се актуализират знанията и уменията, предвидени в член 24, параграф 3, член 31, параграф 6, член 34, параграф 3, член 38, параграф 3, член 40, параграф 3, член 44, параграф 3 и член 46, параграф 4, така че да отразят развитието на правото на Съюза, което засяга пряко съответните специалисти.

Тези актуализации не трябва да водят до изменение на съществуващите основни законодателни принципи в държавите-членки, свързани със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп за физическите лица. Тези актуализации трябва да са съобразени с отговорността на държавите-членки за организацията на образователните системи, предвидена в член 165, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

▼ M9*Член 21a***Процедура за уведомяване**

1. Всяка държава-членка уведомява Комисията за законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които приема във връзка с издаването на удостоверения за професионални квалификации за професиите, обхванати от настоящата глава.

При удостоверения за професионални квалификации по раздел 8 уведомленията по първа алинея се отправят и до другите държави-членки.

2. Уведомлението по параграф 1 съдържа информация относно продължителността и съдържанието на програмите за обучение.

3. Уведомлението по параграф 1 се изпращат посредством ИСВП.

4. С цел надлежно отчитане на законодателните и административните промени в държавите-членки и при условие че законовите, подзаконовите и административните разпоредби, съобщени съгласно параграф 1 от настоящия член, съответстват на условията, определени в настоящата глава, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в с цел изменение на точки 5.1.1—5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 и 5.7.1 от приложение V относно актуализирането на званията, възприети от държавите-членки за удостоверенията за професионални квалификации и, при необходимост, органа, който издава удостоверението за професионална квалификация, придружаващото го свидетелство и съответното професионално звание.

5. Когато законодателните, регулаторните и административните разпоредби, съобщени съгласно параграф 1, не съответстват на условията, определени в настоящата глава, Комисията приема акт за изпълнение с цел отхвърляне на исканото изменение на точки 5.1.1—5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 и 5.7.1 от приложение V.

▼ B*Член 22***Общи разпоредби относно обучението**

Що се отнася до обучението, посочено в членове 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 и 46:

а) държавите-членки могат да разрешат задочно обучение при условията, предвидени от компетентните органи; тези органи следва да гарантират, че продължителността, нивото и качеството на обучението е не по-ниско от това на редовното обучение;

▼ M9

б) в съответствие с процедурите, характерни за всяка държава-членка, държавите-членки гарантират чрез насърчаване на непрекъснатото професионално развитие, че специалисти, чиято професионална квалификация е обхваната от глава III от настоящия дял, са в състояние да актуализират своите знания, умения и компетентности с цел да поддържат сигурна и ефективна практика и да са запознати с последните развития в тяхната професионална област.

▼ **M9**

До 18 януари 2016 г. държавите-членки съобщават на Комисията мерките, предприети в съответствие в първа алинея, буква б).

▼ **B***Член 23***Придобити права**

1. Без да се засягат придобитите права, специфични за съответните професии, в случаите, когато удостоверенията за професионални квалификации за професиите: „лекар“, даващи право на достъп до професионалните дейности на лекар с базово образование и лекар-специалист, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „лекар по дентална медицина-специалист“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“ и „фармацевт“, притежавани от граждани на държави-членки, не отговарят на всички квалификационни изисквания по членове 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 и 44, всяка държава-членка признава като достатъчно доказателство удостоверения за професионални квалификации, издадени от тези държави-членки, доколкото такива удостоверения удостоверяват успешно завършване на обучение, което е започнало преди референтните дати, предвидени в точки 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 и 5.6.2 от Приложение V, и са придружени със свидетелство, в което се посочва, че титулярите са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшествващи издаването на свидетелството.

2. Същите разпоредби се прилагат и по отношение на удостоверения за професионални квалификации за професиите: „лекар“, даващи право на достъп до професионалните дейности на лекар с базово образование и лекар-специалист, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „лекар по дентална медицина-специалист“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“ и „фармацевт“, придобити на територията на бившата Германска демократична република, които не отговарят на всички минимални квалификационни изисквания, предвидени в членове 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 и 44, ако тези удостоверения удостоверяват успешно завършване на обучение, което е започнало преди:

а) 3 октомври 1990 г. за лекари с базово образование, медицински сестри с общ профил, лекари по дентална медицина с базово образование, лекари по дентална медицина-специалисти, ветеринарни лекари, акушерки и фармацевти, и

б) 3 април 1992 г. за лекари-специалисти.

Удостоверенията за професионални квалификации по първата алинея дават на титулярите им правото да упражняват професионални дейности на цялата територия на Германия при еднакви условия с титулярите на удостоверения за професионални квалификации, издадени от компетентните германски органи, посочени в точки 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 и 5.6.2 от Приложение V.

3. Без да се засягат разпоредбите на член 37, параграф 1, всяка държава-членка признава удостоверения за професионални квалификации за професиите: „лекар“, даващи право на достъп до професионалните дейности на лекар с базово образование и лекар-специалист, „медицинска сестра с общ профил“, „фармацевт“ и „архитект“, притежавани от граждани на държави-членки и издадени от бившата Чехословакия, или чието обучение е започнало в Чешката република и Словакия преди 1 януари 1993 г., когато органите на една от споменатите държави-членки потвърдят, че посочените удостоверения за професионални квалификации имат същата правна валидност на тяхната територия, като

▼B

удостоверенията за професионални квалификации, които те издават, и, що се отнася до архитектите, като удостоверенията за професионални квалификации, посочени за тези държави-членки в точка 6 от Приложение VI, що се отнася до достъпа до професионалните дейности на лекар с базово образование, лекар-специалист, медицинска сестра с общ профил, ветеринарен лекар, акушерка и фармацевт, по отношение на дейностите, посочени в член 45, параграф 2, и на архитект, по отношение на дейностите, посочени в член 48, и до упражняването на тези дейности.

Споменатото потвърждение трябва да се придружава със свидетелство, издадено от същите органи, в което се посочва, че въпросните лица са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности на територията на съответните държави, в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшестващи датата на издаване на свидетелството.

4. Всяка държава-членка признава удостоверения за професионални квалификации за професиите: „лекар“, даващи право на достъп до професионалните дейности на лекар с базово образование и лекар-специалист, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „лекар по дентална медицина-специалист“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“, „фармацевт“ и „архитект“, притежавани от граждани на държавите-членки и издадени от бившия Съветски съюз, или чието обучение е започнало:

а) за Естония — преди 20 август 1991 г.,

б) за Латвия — преди 21 август 1991 г.,

в) за Литва — преди 11 март 1990 г.,

когато органите на всяка от трите посочени държави-членки потвърдят, че посочените удостоверения за професионални квалификации имат същата правна валидност на тяхната територия като удостоверенията за професионални квалификации, които те издават, и, що се отнася до архитектите, като удостоверенията за професионални квалификации, посочени за тези държави-членки в точка 6 от Приложение VI, що се отнася до достъпа до професионалните дейности на лекар с базово образование, лекар-специалист, медицинска сестра с общ профил, лекар по дентална медицина, лекар по дентална медицина-специалист, ветеринарен лекар, акушерка и фармацевт, по отношение на дейностите, посочени в член 45, параграф 2, и на архитект, по отношение на дейностите, посочени в член 48, и до упражняването на тези дейности.

Споменатото потвърждение трябва да се придружава със свидетелство, издадено от същите органи, в което се посочва, че въпросните лица са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности на територията на съответните държави в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшестващи датата на издаване на свидетелството.

Що се отнася до удостоверения за професионални квалификации за ветеринарни лекари, издадени от бившия Съветски съюз или по отношение на които обучението е започнало, за Естония, преди 20 август 1991 г., потвърждението по предходната алинея трябва да се придружава със свидетелство, издадено от естонските власти, в което се посочва, че въпросните лица са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности на територията на съответните държави в продължение на не по-малко от пет последователни години през последните седем години, предшестващи датата на издаване на свидетелството.

▼ A1

5. Без да се засяга член 43б, всяка държава-членка признава удостоверения за професионални квалификации за професиите: „лекар“, даващи право на достъп до професионалните дейности на лекар с базово образование и лекар специалист, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“ и „лекар по дентална медицина — специалист“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“, „фармацевт“ и „архитект“, притежавани от граждани на държавите-членки и издадени от бивша Югославия, или чието обучение е започнало

а) в Словения преди 25 юни 1991 г. и

б) в Хърватия преди 8 октомври 1991 г.,

когато органите на посочените по-горе държави-членки потвърдят, че тези удостоверения имат същата правна валидност на тяхна територия като удостоверенията, които те издават, и, що се отнася до архитектите, като удостоверенията за професионални квалификации, посочени за тези държави-членки в точка 6 от приложение VI, що се отнася до достъпа до професионалните дейности на лекар с базово образование, лекар специалист, медицинска сестра с общ профил, лекар по дентална медицина, лекар по дентална медицина — специалист, ветеринарен лекар, акушерка и фармацевт, по отношение на дейностите, посочени в член 45, параграф 2, и на архитект, по отношение на дейностите, посочени в член 48, и до упражняването на тези дейности.

Такова потвърждение трябва да се придружава от свидетелство, издадено от същите органи, в което се посочва, че въпросните лица са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности, на тяхна територия, в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшестващи датата на издаване на свидетелството.

▼ B

6. Всяка държава-членка признава като достатъчно доказателство, за граждани на държави-членки, чиито удостоверения за професионални квалификации за професиите: „лекар“, „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“, „ветеринарен лекар“, „акушерка“ и „фармацевт“ не отговарят на професионалните звания, предвидени за тази държава-членка в точки 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 и 5.6.2 от Приложение V, удостоверения за професионални квалификации, издадени от тези държави-членки, придружени със свидетелство, издадено от компетентните власти или органи.

Потвърждението по първата алинея трябва да посочва, че удостоверението за професионални квалификации удостоверява успешно завършване на обучение в съответствие с разпоредбите на членове 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 и 44, и се приравнява от държавата-членка, която го е издала, на квалификацията, чиито наименования са изброени в точки 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 и 5.6.2 от Приложение V.

▼ M1*Член 23а***Специфични случаи**

1. Чрез дерогация от настоящата директива България може да разреши на лицата, притежаващи квалификацията „фелдшер“ (felcser), придобита в България преди 31 декември 1999 г., и упражняващи тази професия в рамките на Българската национална осигурителна система на 1 януари 2000 г., да продължат да упражняват упоменатата професия, дори ако част от тяхната дейност попада в настоящата директива по отношение съответно на лекарите и медицинските сестри с общ профил.

▼ M1

2. Лицата, притежаващи българската квалификация „фелдшер“ (felcer), посочени в параграф 1, нямат право на професионално признаване в други държави-членки като лекари и медицински сестри с общ профил по настоящата директива.

▼ B

Раздел 2

Лекари

Член 24

Базово обучение по медицина

1. За достъп до базово обучение по медицина се изисква притежаване на диплома или свидетелство, изисквано за прием за съответното обучение, в университет.

▼ M9

2. Базовото обучение по медицина включва общо най-малко пет учебни години, които в допълнение могат да бъдат изразени с равностоен брой кредити по ECTS, и обхваща най-малко 5 500 часа теоретично и практическо обучение, проведено от или под надзора на университет.

За специалисти, започнали обучението си преди 1 януари 1972 г., курсът на обучение по първа алинея може да включва шестмесечно редовно практическо обучение на университетско равнище под надзора на компетентните органи.

▼ B

3. Базовото обучение по медицина гарантира, че заинтересованото лице е придобило следните знания и умения:

- а) достатъчни познания върху науките, на които се основава медицината, и добро разбиране на научните методи, включително принципите за измерване на биологичните функции, оценката на научно установени факти и анализа на данни;
- б) достатъчно разбиране на структурата, функциите и поведението на здравите и болните индивиди, както и отношението между здравното състояние на човека и неговата физическа и социална среда;
- в) достатъчни познания по клиничните дисциплини и практика, които му позволяват да си състави цялостен поглед върху психическите и физическите заболявания, върху медицината от гледна точка на профилактиката, диагностиката и лечението и върху възпроизводството при човека;
- г) достатъчен клиничен опит при работа в болници под подходящ надзор.

▼B*Член 25***Специализирано обучение по медицина****▼M9**

1. Достъпът до специализирано обучение по медицина зависи от завършването и утвърждаването на курс по базово обучение по медицина съгласно член 24, параграф 2, в рамките на който обучаваният е придобил съответните знания по базова медицина.

▼B

2. Специализираното обучение по медицина включва теоретично и практическо обучение в университет или университетска учебна болница, или, според случая, в здравно заведение, одобрено за тази цел от компетентните власти или органи.

Държавите-членки гарантират, че минималната продължителност на курсовете на специализирано обучение по медицина, посочени в точка 5.1.3 от Приложение V, е не по-малка от продължителността, предвидена в тази точка. Обучението се провежда под контрола на компетентните власти или органи. То включва лично участие на специализиращия лекар в дейността и отговорностите, свързани с въпросните услуги.

3. Обучението се провежда в редовна форма, в специализирани заведения, които са признати от компетентните органи. То включва участие в пълния набор медицински дейности в отделението, в което се осъществява обучението, включително дежурства, по такъв начин, че специализиращият лекар да посвети цялата си професионална дейност на своето практическо и теоретично обучение през цялата работна седмица и през цялата година, в съответствие с процедурите, предвидени от компетентните органи. Съответно, за изпълнението на тези задължения, се заплаща подходящо трудово възнаграждение.

▼M9

3а. Държавите-членки могат в конкретни случаи да предвидят в своето национално законодателство частично освобождаване от части от курсовете за специализирано обучение по медицина, посочени в точка 5.1.3 на приложение V, ако тази част от обучението вече е преминала в друг курс за специализирано обучение, посочен в точка 5.1.3 от приложение V, за който специалистът вече е придобил професионална квалификация в държава-членка. Държавите-членки гарантират, че предоставеното освобождаване обхваща не повече от половината от минималната продължителност на съответния курс за специализирано обучение по медицина.

Всяка държава-членка уведомява Комисията и останалите държави-членки за съответното национално законодателство относно случаите на частично освобождаване.

▼B

4. За издаване на удостоверения за специализирано обучение по медицина държавите-членки изискват притежаване на удостоверения за завършено базово обучение по медицина, съгласно точка 5.1.1 от Приложение V.

▼M9

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за адаптиране на минималните периоди на обучение, посочени в точка 5.1.3 от приложение V, към научния и техническия напредък.

▼ **B***Член 26***Видове специализирано обучение по медицина**

Удостоверения за професионална квалификация „лекар-специалист“, по смисъла на член 21, са удостоверения, издадени от компетентните власти или органи, посочени в точка 5.1.2 от Приложение V, отговарящи за специализираното обучение, на званията, използвани в отделните държави-членки и изброени в точка 5.1.3 от Приложение V.

▼ **M9**

С цел да бъдат надлежно отчетени промените в националното законодателство и с цел актуализирането на настоящата директива на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в относно включването в точка 5.1.3 от приложение V на нови медицински специалности, общи за най-малко две пети от държавите-членки.

▼ **B***Член 27***Придобити права, отнасящи се само до лекарите-специалисти**

1. Приемача държава-членка може да наложи на лекарите-специалисти, чието задочно специализирано обучение по медицина е било регламентирано от закони, подзаконови и административни разпоредби, в сила от 20 юни 1975 г., и които са започнали специализираното си обучение не по-късно от 31 декември 1983 г., изискването техните удостоверения за професионални квалификации да бъдат придружени със свидетелство, в които се посочва, че те са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшестващи издаването на свидетелството.

2. Всяка държава-членка признава квалификациите на лекари-специалисти, издадени в Испания на лекари, завършили специализираното си обучение преди 1 януари 1995 г., дори ако това обучение не отговаря на минималните квалификационни изисквания, предвидени в член 25, ако тези удостоверения са придружени със свидетелства, издадени от компетентните испански власти и удостоверяващи, че заинтересованото лице е издържало изпита за специална професионална компетентност, проведен в контекста на изключителните мерки във връзка с признаването, предвидени с Кралски указ 1497/99, с цел да се гарантира, че заинтересованото лице притежава знания и умения, сравними с тези на лекарите, притежаващи професионална квалификация „лекар-специалист“, дефинирана за Испания в точки 5.1.2 и 5.1.3 от Приложение V.

▼ **M9**

2а. Държавите-членки признават квалификациите на лекарите-специалисти, присъдени в Италия и посочени в точки 5.1.2 и 5.1.3 от приложение V, на лекарите, които са започнали обучението си за специалисти след 31 декември 1983 г. и преди 1 януари 1991 г., когато съответното обучение не отговаря на всички квалификационни изисквания, определени в член 25, при условие че квалификацията е придружена от свидетелство, издадено от компетентните италиански органи, удостоверяващо, че съответният лекар реално и законно е упражнявал в Италия дейностите на лекар-специалист в същата област на специализация в продължение на най-малко седем последователни години през последните 10 години, предхождащи издаването на свидетелството.

▼B

3. Всяка държава-членка, която е отменила своите закони, подзаконови или административни разпоредби, отнасящи се до издаване на удостоверения за професионална квалификация „лекар-специалист“, посочени в точки 5.1.2 и 5.1.3 от Приложение V, и е приела мерки, свързани с придобити права, благоприятстващи нейните граждани, предоставя на граждани на други държави-членки правото да се възползват от тези мерки, доколкото тези удостоверения за професионална квалификация са издадени преди датата, на която приемащата държава-членка е прекратила издаването на такива удостоверения за съответната специалност.

Датите на отмяна на тези разпоредби са посочени в точка 5.1.3 от Приложение V.

*Член 28***Специализирано обучение по обща медицина****▼M9**

1. За достъп до специализирано обучение по практика по обща медицина е необходимо завършването и валидирането на програма за базово обучение по медицина съгласно член 24, параграф 2, в процеса на която обучаващият се е придобил съответното обучение по обща медицина.

▼B

2. Специализираното обучение по обща медицина, водещо до придобиване на удостоверения за професионална квалификация, издадени преди 1 януари 2006 г., е с минимална продължителност от две години за редовна форма на обучение. Що се отнася до удостоверения за професионални квалификации, издадени след тази дата, обучението е с минимална продължителност от три години при редовна форма на обучение.

Когато програмата за обучение по член 24 включва практическо обучение, провеждано в акредитирана болница, разполагаща с подходящо медицинско оборудване и звена, или като част от акредитирана практика по обща медицина или акредитиран център за първична лекарска помощ, продължителността на това практическо обучение, но не повече от една година, може да се включи в продължителността, предвидена в първата алинея, по отношение на свидетелства за обучение, издадени на, или след 1 януари 2006 г.

Алтернативната възможност, предвидена във втората алинея, е достъпна само за държави-членки, в които специализираното обучение по обща медицина към 1 януари 2001 г. е било с продължителност от две години.

3. Специализираното обучение по обща медицина се провежда в редовна форма, под контрола на компетентните власти или органи. То е повече с практическа, отколкото с теоретична насоченост.

Практическо обучение се провежда, от една страна, за минимален период от шест месеца в акредитирана болница, разполагаща с подходящо оборудване и звена, и, от друга страна, за минимален период от шест месеца като част от акредитирана практика по обща медицина или в акредитиран център за първична лекарска помощ.

Практическото обучение се провежда в сътрудничество с други здравни заведения или структури в областта на общата медицина. При това, без да се накърняват минималните периоди, предвидени във втората алинея, практическото обучение може да се проведе за максимален срок от шест месеца в други акредитирани здравни заведения или структури в областта на общата медицина.

▼B

Обучението предполага личното участие на обучавания в професионалната дейност и в отговорностите на лицата, с които работи.

4. Държавите-членки изискват, за издаване на удостоверения за професионална квалификация по обща медицина, притежаване на удостоверенията за професионални квалификации, придобити в резултат на базово обучение по медицина, изброени в точка 5.1.1 от Приложение V.

5. Държавите-членки могат да издават удостоверенията за професионални квалификации, посочени в точка 5.1.4 от Приложение V, на лекари, които не са завършили обучението по този член, но са завършили различно, допълнително обучение, удостоверено с удостоверения за професионални квалификации, издадени от компетентните органи на държава-членка. Те не могат обаче да издават удостоверения за професионални квалификации, които не удостоверяват наличието на познания на ниво, еквивалентно на познанията, придобити при обучението, предвидено в този член.

Държавите-членки определят *inter alia* до каква степен вече придобитото от молителя допълнително обучение и професионален стаж може да замести обучението, предвидено в този член.

Държавите-членки могат да издават само удостоверения за професионални квалификации, изброени в точка 5.1.4 от Приложение V, ако молителят е придобил не по-малко от шестмесечен професионален стаж по обща медицина в акредитирана практика по обща медицина или акредитиран център за първична лекарска помощ от видовете, посочени в параграф 3.

*Член 29***Упражняване на професионалните дейности на общопрактикуващи лекари**

Всяка държава-членка, при спазване на разпоредбите, отнасящи се до придобитите права, изисква за упражняване дейностите на общопрактикуващ лекар в рамките на своята национална система за обществено осигуряване, притежаване на удостоверения за професионална квалификация, посочени в точка 5.1.4 от Приложение V.

Държавите-членки могат да освобождават от това изискване лица, които в момента специализират обща медицина.

*Член 30***Придобити права, отнасящи се само до общопрактикуващите лекари**

1. Всяка държава-членка определя придобитите права. При това, всяка държава-членка предоставя като придобито право правото на упражняване на дейностите на общопрактикуващ лекар в рамките на своята национална система за обществено осигуряване, без изискване за притежаване на удостоверенията за професионална квалификация, посочени в точка 5.1.4 от Приложение V, на всички лекари, които се ползват с това право към датата, посочена в тази точка, по силата на приложими към медицинската професия и даващи достъп до професионалните дейности на лекари с базово обучение разпоредби, и които са се установили към тази дата на нейната територия, като са се възползвали от разпоредбите на член 21 или член 23.

▼B

Компетентните органи във всяка държава-членка издават, при поискване, свидетелство, потвърждаващо правото на титуляра да упражнява дейностите на общопрактикуващ лекар в рамките на системата за общественно осигуряване на тази държава, без да притежава удостоверенията за професионална квалификация, посочени в точка 5.1.4 от Приложение V, на лекари, които притежават придобити права в съответствие с първата алинея на този член.

2. Всяка държава-членка признава свидетелства по алинея 2 от параграф 1, издадени на граждани на държави-членки от други държави-членки, и приравнява тези свидетелства по отношение на действието им на своята територия на удостоверенията за професионални квалификации, които издава тя и които позволяват упражняването на дейностите на общопрактикуващ лекар в рамките на нейната национална система за общественно осигуряване.

Раздел 3

Медицински сестри с общ профил*Член 31***Обучение на медицински сестри с общ профил****▼M9**

1. За достъп до обучение на медицински сестри с общ профил е необходимо едно от следните:

- а) завършването на 12-годишен общообразователен курс, удостоверено с диплома, свидетелство или друго удостоверение, издадено от компетентните власти или органи на държава-членка, или със свидетелство за успешно положен изпит на равностойно ниво, което осигурява достъп до висши учебни заведения на равнище, признато като равностойно; или
- б) завършването на общообразователен курс с продължителност най-малко 10 години, удостоверено с диплома, свидетелство или друго удостоверение, издадено от компетентните власти или органи на държава-членка или със свидетелство за успешно положен изпит на равностойно ниво, което осигурява достъп до професионално училище или програма за професионално обучение за медицински сестри.

▼B

2. Обучението на медицинските сестри с общ профил се провежда в редовна форма и включва като минимум програмата, описана в точка 5.2.1 от Приложение V.

▼M9

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за внасяне на изменения в списъка по точка 5.2.1 от приложение V с цел неговото адаптиране към научния и техническия напредък.

Измененията, посочени във втора алинея, не трябва да водят до изменение на съществуващите основни законодателни принципи в държавите-членки, свързани със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп за физическите лица. Тези изменения трябва да са съобразени с отговорността на държавите-членки за организацията на образователните системи, предвидена в член 165, параграф 1 от ДФЕС.

▼ B

3. ► **M9** Обучението на медицински сестри с общ профил е с минимална обща продължителност от три години, като в допълнение може да бъде изразено с равностойни кредити по ECTS, и включва най-малко 4 600 часа теоретично и клинично обучение, като продължителността на теоретичното обучение съставлява най-малко една трета и продължителността на клиничното обучение най-малко половината от минималната продължителност на обучението. Държавите-членки могат частично да освободят от това изискване специалисти, които вече са преминали част от обучението си в курсове с най-малко равностойно ниво. ◀

Държавите-членки гарантират, че институциите, осъществяващи обучение за медицински сестри, носят отговорност за координацията на теоретичното и клиничното обучение през цялата продължителност на програмата за обучение.

▼ M9

4. Теоретичното образование е частта от обучението за медицински сестри, в която обучаваните придобиват професионалните знания, умения и компетентности, които се изискват съгласно параграфи 6 и 7. Обучението се провежда от преподаватели в областта на здравните грижи и от други компетентни лица в университетите, висши учебни заведения с признато за равностойно равнище или в професионални училища или посредством програми за професионално обучение за медицински сестри.

5. Клиничното обучение е тази част от обучението за медицински сестри, в която обучавашите се научават, като членове на екип и в пряк контакт със здрави или болни лица и/или общности, да организират, предоставят и оценяват изискваните цялостни здравни грижи въз основа на знанията, уменията и компетентностите, които са усвоили. Обучавашите се за медицинска сестра трябва да се научат не само да работят в екип, но и да ръководят екип и да организират цялостните здравни грижи, включително да провеждат здравно обучение за отделни лица и малки групи в рамките на здравни заведения или в общността.

▼ B

Това обучение се провежда в болници и други здравни заведения, както и в общността, под ръководството на преподаващи медицински сестри, в сътрудничество с други квалифицирани медицински сестри и с тяхна помощ. В учебния процес могат да вземат участие и други квалифицирани лица.

Обучавашите се за медицински сестри участват в дейностите на съответното звено, доколкото тези дейности отговарят на тяхното обучение, като им позволяват да се научат да поемат отговорностите, свързани със сестринските медицински грижи.

▼ M9

6. Обучението за медицински сестри с общ профил гарантира, че съответният специалист е придобил следните знания и умения:

а) цялостни познания в областта на науките, на които се основават общите здравни грижи, включително достатъчно разбиране на структурата, физиологичните функции и поведението на здравите и болните лица, както и на връзката между здравословното състояние на човека и неговата физическа и социална среда;

▼ M9

- б) познания за характера и етиката на професията и за общите принципи на здравето и здравните грижи;
- в) подходящ клиничен опит; този опит, който трябва да се планира въз основа на учебната му стойност, следва да бъде придобит под контрола на квалифицирани медицински сестри и в заведения, в които броят на квалифицирания персонал и наличното оборудване са подходящи за полагане на здравни грижи за пациенти;
- г) способност за участие в практическото обучение на персонала в областта на здравеопазването и опит в работата с такъв персонал;
- д) опит от съвместна работа с представители на други професии в сектора на здравеопазването.

7. Професионалната квалификация на медицинска сестра с общ профил трябва да удостоверява, че съответният специалист е способен да прилага най-малко следните компетентности, независимо дали обучението е било проведено в университет, висше учебно заведение с признато за равностойно ниво или професионално училище или посредством програма за професионално обучение за медицински сестри:

- а) компетентност за независимо диагностициране на необходимите здравни грижи, като се използват актуалните теоретични и клинични познания, и за планиране, организиране и полагане на здравни грижи при лечението на пациенти въз основа на знанията и уменията, усвоени в съответствие с параграф 6, букви а), б) и в), с цел усъвършенстване на професионалната практика;
- б) компетентност за ефективна съвместна работа с останалите участници в сектора на здравеопазването, включително участие в практическото обучение на персонал в областта на здравеопазването, въз основа на знанията и уменията, усвоени в съответствие с параграф 6, букви г) и д);
- в) компетентност за насърчаване на лица, семейства и групи от лица да водят здравословен начин на живот и да полагат грижи за себе си въз основа на знанията и уменията, усвоени в съответствие с параграф 6, букви а) и б);
- г) компетентност за независимо предприемане на незабавни животноспасяващи мерки и за вземане на мерки в случай на криза и бедствие;
- д) компетентност за независимо предоставяне на съвети, указания и подкрепа на лица, нуждаещи се от грижи, и на техните близки;
- е) компетентност за независимо гарантиране на качество и за оценяване на здравните грижи;
- ж) компетентност за осъществяване на всестрани връзки в професионалното си качество и за сътрудничество с представители на други професии в сектора на здравеопазването;
- з) компетентност за анализиране на качеството на здравните грижи с цел усъвършенстване на своята собствена професионална практика като медицинска сестра с общ профил.

▼ B*Член 32***Упражняване на професионалните дейности на медицински сестри с общ профил**

За целите на настоящата директива, професионалните дейности на медицински сестри с общ профил са дейностите, упражнявани на професионална основа и изброени в точка 5.2.2 от Приложение V.

*Член 33***Придобити права, отнасящи се само до медицинските сестри с общ профил**

1. В случаите, когато общите правила за придобитите права се прилагат към медицинските сестри с общ профил, дейностите по член 23 следва да включват поемане на пълна отговорност за планирането, организирането и администрирането на сестрински здравни грижи, предоставяни на пациенти.

▼ M9

3. Държавите-членки признават удостоверения за професионални квалификации на медицински сестри, които:

а) са издадени в Полша на медицински сестри, завършили обучението си преди 1 май 2004 г., които не отговарят на минималните квалификационни изисквания по член 31; и

б) притежават диплома за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобита въз основа на специална програма за повишаване на квалификацията съгласно:

i) член 11 от Закона от 20 април 2004 г. за изменение на Закона за професиите „медицинска сестра“ и „акушерка“ и на някои други законодателни актове (Държавен вестник на Република Полша, бр. 92 от 2004 г., поз. 885 и бр. 176 от 2007 г., поз. 1237) и Наредбата на министъра на здравеопазването от 11 май 2004 г. за подробните условия за провеждането на обучение на медицински сестри и акушерки, които притежават свидетелство за завършено средно образование (зрелостен изпит — матура) и са завършили медицински лицей и медицински професионални училища, където се преподава професията „медицинска сестра“ и „акушерка“ (Държавен вестник на Република Полша, бр. 110 от 2004 г., поз. 1170 и бр. 65 от 2010 г., поз. 420; или

ii) член 52.3, точка 2 от Закона от 15 юли 2011 г. за професиите „медицинска сестра“ и „акушерка“ (Държавен вестник на Република Полша, бр. 174 от 2011 г., поз. 1039) и Наредбата на министъра на здравеопазването от 14 юни 2012 г. за подробните условия за провеждането на висши образователни курсове за медицински сестри и акушерки, които притежават свидетелство за завършено средно образование (зрелостен изпит — матура) и са завършили медицинско средно образование или следгимназиално обучение за професиите „медицинска сестра“ и „акушерка“ (Държавен вестник на Република Полша от 2012 г., поз. 770)

▼ M9

с цел да се удостовери, че съответният специалист притежава знания и компетентности, сравними с тези на медицинските сестри, притежаващи квалификациите, определени по отношение на Полша в точка 5.2.2. от приложение V.

▼ M1

Член 33, буква а)

▼ M9

По отношение на румънската квалификация за медицинска сестра с общ профил се прилагат само следните разпоредби за придобити права:

В случаите на граждани на държави-членки, които са преминали обучение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“ в Румъния и чието обучение не отговаря на минималните квалификационни изисквания по член 31, държавите-членки признават следните удостоверения за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“ за достатъчно доказателство, ако тези удостоверения са придружени от свидетелство, потвърждаващо, че тези граждани на държави-членки реално и законно са упражнявали дейностите на медицинска сестра с общ профил в Румъния, включително поемане на пълна отговорност за планирането, организирането и полагането на здравни грижи за пациенти, в продължение на най-малко три последователни години през последните пет години преди датата на издаване на свидетелството:

- а) „Certificat de competențe profesionale de asistent medical generalist“ с образование след средното образование, придобито от „școală postliceală“, удостоверяващ, че обучението е започнало преди 1 януари 2007 г.;
- б) „Diplomă de absolvire de asistent medical generalist“ с кратък курс на висше образование, удостоверяваща, че обучението е започнало преди 1 октомври 2003 г.;
- в) „Diplomă de licență de asistent medical generalist“ с дълъг курс на висше образование, удостоверяваща, че обучението е започнало преди 1 октомври 2003 г.

▼ B

Раздел 4

Лекари по дентална медицина*Член 34***Базово обучение по дентална медицина**

1. За достъп до базово обучение по дентална медицина се изисква притежаване на диплома или свидетелство, изисквано за прием за съответното обучение в университет или висше учебно заведение на ниво, признато за равностойно в държава-членка.

▼ M9

2. Базовото обучение по дентална медицина включва курс с обща продължителност най-малко пет години, който в допълнение може да бъде изразен с равностоеен брой кредити по ECTS, и съдържа най-малко 5 000 часа редовна форма на теоретично и практическо обучение, като обхваща най-малко програмата, описана в точка 5.3.1 от приложение V, и преподавана в университет, висш институт, който предоставя обучение, признато за равностойно, или под надзора на университет.

▼ M9

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за изменение на списъка, посочен в точка 5.3.1 от приложение V, с цел неговото адаптиране към научния и техническия напредък.

Измененията, посочени във втора алинея, не трябва да водят до изменение на съществуващите основни законодателни принципи в държавите-членки, свързани със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп за физическите лица. Тези изменения трябва да са съобразени с отговорността на държавите-членки за организацията на образователните системи, предвидена в член 165, параграф 1 от ДФЕС.

▼ B

3. Базовото обучение по дентална медицина гарантира, че заинтересованото лице е придобило следните знания и умения:

- а) достатъчни познания върху науките, на които се основава медицината и добро разбиране на научните методи, включително принципите за измерване на биологичните функции, оценката на научно установени факти и анализа на данни;
- б) достатъчно разбиране на структурата, психологията и поведението на здравите и болните индивиди, както и влиянието на природната и социалната среда върху здравното състояние при хората, доколкото тези фактори засягат денталната медицина;
- в) достатъчни познания върху структурата и функцията на зъбите, устата, челюстите и свързаните с тях тъкани, както здрави, така и болни, и върху тяхното отношение към общото състояние на здравето и към физическото и социалното благополучие на пациента;
- г) достатъчни познания по клиничните дисциплини и методи, които позволяват на лекаря по дентална медицина да си състави цялостен поглед върху аномалиите, уврежданията и болестите на зъбите, устата, челюстите и свързаните с тях тъкани, както и профилактична, диагностична и терапевтична дентална медицина;
- д) достатъчен клиничен опит, придобит под подходящ надзор.

В резултат на обучението лекарят по дентална медицина трябва да придобие уменията, необходими за упражняване на всички дейности, включващи профилактика, диагностика и лечение на аномалии и болести на зъбите, устата, челюстите и свързаните с тях тъкани.

▼B*Член 35***Специализирано обучение по дентална медицина****▼M9**

1. За достъп до специализирано обучение по дентална медицина се изисква завършване и валидиране на базовото обучение по дентална медицина, посочено в член 34, или притежаване на документите, посочени в членове 23 и 37.

▼B

2. Специализираното обучение по дентална медицина включва теоретично и практическо обучение в университетски център, лечебен учебен и изследователски център или, според случая, в здравно заведение, одобрено за тази цел от компетентните власти или органи.

▼M9

Редовното специализирано обучение по дентална медицина е с минимална продължителност от три години и се провежда под надзора на компетентните власти или органи. То предполага личното участие на специализиращия лекар по дентална медицина в дейността и отговорностите на съответното заведение.

▼B

3. За издаване на удостоверения за завършено специализирано обучение по дентална медицина държавите-членки изискват притежаване на удостоверения за завършено базово обучение по дентална медицина, съгласно точка 5.3.2 от Приложение V.

▼M9

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за адаптиране на минималните периоди на обучение по параграф 2 към научния и техническия напредък.

5. С цел да бъдат надлежно отчетени промените в националното законодателство и с цел актуализиране на настоящата директива на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за включване в точка 5.3.3 от приложение V на нови специалности по дентална медицина, общи за най-малко две пети от държавите-членки.

▼B*Член 36***Упражняване на професионалните дейности на лекари по дентална медицина**

1. За целите на настоящата директива, професионалните дейности на лекари по дентална медицина са дейностите, дефинирани в параграф 3 и упражнявани въз основа на професионалните квалификации, изброени в точка 5.3.2 от Приложение V.

2. Професията „лекар по дентална медицина“ се основава на обучение по дентална медицина, предвидено в член 34, и представлява специфична професия, която е отделна от други общи или специализирани медицински професии. Упражняването на дейностите на лекар по дентална медицина предполага притежаване на удостоверенията за професионални квалификации, изброени в точка 5.3.2 от Приложение V. Титулярите на такива удостоверения за професионални квалификации се третираат еднакво с тези, към които се прилагат разпоредбите на членове 23 или 37.

▼B

3. Държавите-членки гарантират, че лекарите по дентална медицина могат по принцип да получат достъп до, и да упражняват дейностите по профилактика, диагностициране и лечение на аномалии и болести на зъбите, устата, челюстите и околните тъкани, при съблюдаване на регулаторните разпоредби и правилата за професионална етика, на датите, посочени в точка 5.3.2 от Приложение V.

Член 37

Придобити права, отнасящи се само до лекарите по дентална медицина

1. Всяка държава-членка, за целите на упражняването на професионалните дейности на лекари по дентална медицина, по силата на квалификациите, изброени в точка 5.3.2 от Приложение V, признава удостоверения за професионална квалификация „лекар“, ►M1 издадени в Италия, Испания, Австрия, Чешката република, Словакия и Румъния ◄, на лица, които са започнали обучението си по медицина на, или преди датата, посочена в цитираното приложение, за съответната държава-членка, придружени със свидетелство, издадено от компетентните органи на тази държава-членка.

От свидетелството трябва да е видно, че са изпълнени следните две условия:

- а) че заинтересованите лица са упражнявали действително, законосъобразно и като основна дейност в тази държава-членка дейностите, посочени в член 36, в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшестващи датата на издаване на свидетелството;
- б) че тези лица са получили право да упражняват посочените дейности при същите условия, както титулярите на удостоверения за професионални квалификации, изброени за тази държава-членка в точка 5.3.2 от Приложение V.

Лица, които са завършили успешно обучение с минимална продължителност от три години, удостоверено от компетентните органи в съответната държава-членка, като равностойно на обучението по член 34, се освобождават от изискването за тригодишен практически стаж, предвидено в алинея 2, буква а).

По отношение на Чешката република и Словакия удостоверенията за професионални квалификации, придобити в бившата Чехословакия, се признават еднакво с удостоверенията за професионални квалификации, издадени от Чешката република и Словакия, и при условията, предвидени в предходните алинеи.

2. Всяка държава-членка признава удостоверения за професионална квалификация „лекар“, издадени от Италия на лица, които са започнали университетското си обучение по медицина след 28 януари 1980 г., но не по-късно от 31 декември 1984 г., придружени със свидетелство, издадено от компетентните италиански органи.

От свидетелството трябва да е видно, че са налице следните три условия:

- а) че заинтересованите лица са положили успешно съответния изпит за правоспособност, проведен от компетентните италиански органи с цел да установят, дали тези лица притежават знания и умения, сравними с тези на лицата, притежаващи удостоверения за професионални квалификации, изброени за Италия в точка 5.3.2 от Приложение V;
- б) че тези лица са упражнявали действително, законосъобразно и като основна дейност дейностите по член 36 в Италия в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшестващи датата на издаване на свидетелството;

▼ B

- в) че тези лица имат право да упражняват или упражняват действително, законосъобразно и като основна дейност дейностите по член 36, при еднакви условия с титулярите на удостоверения за професионални квалификации, изброени за Италия в точка 5.3.2 от Приложение V.

Лица, които са завършили успешно обучение с минимална продължителност от три години, удостоверено от компетентните органи като равностойно на обучението по член 34, се освобождават от изискването за полагане на изпит за правоспособност по втора алинея, буква а).

Лицата, които са започнали университетското си обучение по медицина след 31 декември 1984 г., се третират еднакво с лицата по предходната разпоредба, при условие че цитираният тригодишен срок на обучение е започнал преди 31 декември 1994 г.

▼ M9

3. Що се отнася до удостоверенията за професионални квалификации на лекарите по дентална медицина, държавите-членки признават тези удостоверения съгласно член 21, когато заявителите са започнали своето обучение на или преди 18 януари 2016 г.

4. Всяка държава-членка признава удостоверения за професионална квалификация „лекар“, издадени от Испания на специализанти, които са започнали университетското си обучение по медицина между 1 януари 1986 г. и 31 декември 1997 г., придружени със свидетелство, издадено от компетентните испански органи.

Свидетелството потвърждава, че са изпълнени следните три условия:

- а) съответният специалист е завършил успешно обучение с минимална продължителност от три години, удостоверено от испанските компетентни органи като равностойно на обучението по член 34,
- б) съответният специалист е упражнявал в Испания реално, законно и като основна дейност дейностите по член 36 в продължение на най-малко три последователни години през последните пет години, предшестващи издаването на свидетелството;
- в) съответният специалист има право да упражнява или упражнява реално, законно и като основна дейност дейностите по член 36 при същите условия като титулярите на удостоверения за професионални квалификации, изброени по отношение на Испания в точка 5.3.2 от приложение V.

▼ B

Раздел 5

Ветеринарни лекари

Член 38

Обучение по ветеринарна медицина**▼ M9**

1. Обучението на ветеринарни лекари включва редовен курс на теоретично и практическо обучение с обща продължителност най-малко пет години, който в допълнение може да бъде изразен в равностоен брой кредити по ECTS, в университет, висш институт, който предоставя обучение, признато за равностойно, или под надзора на университет, като обхваща най-малко учебната програма, посочена в точка 5.4.1 от приложение V.

▼ M9

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за изменение на списъка по точка 5.4.1 от приложение V с цел неговото адаптиране към научния и техническия напредък.

Измененията, посочени във втора алинея, не трябва да водят до изменение на съществуващите основни законодателни принципи в държавите-членки, свързани със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп за физическите лица. Тези изменения трябва да са съобразени с отговорността на държавите-членки за организацията на образователните системи, предвидена в член 165, параграф 1 от ДФЕС.

▼ B

2. За достъп до обучение по ветеринарна медицина се изисква притежаване на диплома или свидетелство, даващо на титуляра право на прием за съответното обучение в университети или висши учебни заведения, признати от държава-членка за равностойни за целите на това обучение.

▼ M9

3. Обучението за ветеринарен лекар гарантира, че съответният специалист е придобил следните знания и умения:

- а) подходящи знания в областта на науките, на които се основава дейността на ветеринарните лекари, и на правото на Съюза, свързано с тези дейности;
- б) подходящи знания относно структурата, функциите, поведението и физиологичните нужди на животните, както и умения и компетентности, необходими за тяхното отглеждане, хранене, хуманното отношение към тях, тяхното възпроизводство и хигиена като цяло;
- в) клинични, епидемиологични и аналитични умения и знания, необходими за профилактиката, диагностиката и лечението на заболяванията на животните, включително анестезия, асептична хирургия и безболезнена смърт, разглеждани поотделно или в група, включително специални знания за заболяванията, които могат да се предават на хората;
- г) подходящи знания, умения и компетентности за превантивна медицина, включително компетентности свързани с проучвания и сертифициране;
- д) подходящи знания за хигиената и технологията, които се прилагат при извличането, производството и разпространението на животински хранителни продукти или продукти с животински произход, предназначени за консумация от човека, включително уменията и компетентностите, необходими за разбирането и разясняването на добрите практики в това отношение;
- е) знания, умения и компетентности, необходими за отговорно и разумно използване на ветеринарни лекарствени продукти с цел лечение на животните и гарантиране на безопасността на хранителната верига и опазването на околната среда.

▼B*Член 39***Придобити права, отнасящи се само до ветеринарните лекари**

Без да се засяга член 23, параграф 4, по отношение на гражданите на държави-членки, чиито удостоверения за професионална квалификация „ветеринарен лекар“ са издадени от Естония, или чието обучение е започнало в тази страна преди 1 май 2004 г., държавите-членки признават такива удостоверения за професионална квалификация „ветеринарен лекар“, придружени със свидетелство, в което се посочва, че тези лица са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности в Естония в продължение на не по-малко от пет последователни години през последните седем години, предшестващи датата на издаване на свидетелството.

Раздел 6

Акушерки*Член 40***Обучение на акушерки**

1. Обучението на акушерки включва като минимум:

- а) специално редовно обучение за акушерки, включващо теоретично и практическо обучение с минимална продължителност от три години (курс I), което обхваща като минимум програмата, описана в точка 5.5.1 от Приложение V, или
- б) специално редовно обучение за акушерки, включващо обучение с минимална продължителност от осемнадесет месеца (курс II), което обхваща като минимум учебната програма, описана в точка 5.5.1 от Приложение V, и не е било предмет на еквивалентно обучение за медицински сестри с общ профил.

Държавите-членки гарантират, че учебните заведения, провеждащи обучение за акушерки, носят отговорност за координиране на теорията и практиката в рамките на цялостната програма за обучение.

▼M9

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за изменение на списъка в точка 5.5.1 от приложение V с цел неговото адаптиране към научния и техническия напредък.

Измененията, посочени в трета алинея, не трябва да водят до изменение на съществуващите основни законодателни принципи в държавите-членки, свързани със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп за физически лица. Тези изменения трябва да са съобразени с отговорността на държавите-членки за организацията на образователните системи, предвидена в член 165, параграф 1 от ДФЕС.

2. Допускането до обучение за акушерка зависи от изпълнението на едно от следните условия:

- а) завършване на най-малко 12-годишен училищен общообразователен курс или притежаване на свидетелство за успешно положен изпит на равностойно ниво за прием в акушерско училище за курс I;

▼ M9

- б) притежаване на удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“, посочено в точка 5.2.2 от приложение V, за курс II.
3. Обучението за акушерки гарантира, че съответният специалист е придобил следните знания и умения:
- а) задълбочени знания за науката, на която се основават дейностите на акушерките, по-специално на акушерството и гинекологията;
- б) подходящи знания за професионалната етика и за законодателството, уреждащо упражняването на професията;
- в) подходящи знания по обща медицина (биологични функции, анатомия и физиология), както и фармакологията в областта на акушерството и неонатологията, както и знания за връзката между здравословното състояние и физическата и социална среда на човека, и неговото поведение;
- г) подходящ клиничен опит, придобит в акредитирани заведения, който позволява на акушерката, независимо и като поема изцяло и в необходимата степен отговорност, освен при патологични случаи, да осигури пренаталните грижи, самото раждане и последващите манипулации в акредитирани заведения, и да следи пренаталната фаза и раждането, да осигурява постнатални грижи и да реанимира новородени до появата на практикуващ лекар;
- д) подходящо разбиране на обучението на персонала в областта на здравеопазването и опит от работата с такъв персонал.

▼ B*Член 41***Процедури за признаване на удостоверения за професионална квалификация „акушерка“****▼ M9**

1. Удостоверенията за професионална квалификация „акушерка“, посочени в точка 5.5.2 от приложение V, подлежат на автоматично признаване по реда на член 21, ако отговарят на един от следните критерии:
- а) редовно обучение за акушерка с минимална продължителност три години, което в допълнение може да бъде изразено с равностоен брой кредити по ECTS, включващо най-малко 4 600 часа теоретично и практическо обучение, като най-малко една трета от минималната продължителност представлява клинично обучение;
- б) редовно обучение за акушерка с минимална продължителност две години, което в допълнение може да бъде изразено с равностоен брой кредити по ECTS, включващо най-малко 3 600 часа, обусловено от притежаването на удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“, посочено в точка 5.2.2 от приложение V;
- в) редовно обучение за акушерка с минимална продължителност 18 месеца, което в допълнение може да бъде изразено с в равностоен брой кредити по ECTS, което включва най-малко 3 000 часа, обусловен от притежаване на удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“, посочено в точка 5.2.2 от приложение V, последвано от едногодишна професионална практика, за която е издадено свидетелство в съответствие с параграф 2.

▼B

2. Свидетелството по параграф 1 се издава от компетентните органи в държавата-членка по произход. То удостоверява, че титулярът, след като е получил удостоверение за професионална квалификация „акушерка“, е упражнявал задоволително всички професионални дейности на акушерка за съответен период в болница или здравно заведение, одобрено за тази цел.

*Член 42***Упражняване на професионалните дейности на акушерка**

1. Разпоредбите в този раздел се прилагат към акушерските дейности, съгласно дефинициите, приети във всяка държава-членка, без да се засяга разпоредбата на параграф 2, и упражнявани въз основа на професионалните квалификации, изброени в точка 5.5.2 от Приложение V.

2. Държавите-членки гарантират, че акушерките могат да получат достъп до, и да упражняват, като минимум следните дейности:

- а) предоставяне на подходяща информация и съвети по въпросите на семейното планиране;
- б) установяване на бременност и проследяване на нормалната бременност; извършване на необходимите прегледи за проследяване протичането на нормалната бременност;
- в) назначаване или препоръчване на необходимите прегледи за възможно най-ранната диагностика на всяка рисковата бременност;
- г) изготвяне на програма за подготовка на бъдещите родители за тяхната роля, осигуряване на цялостна подготовка за раждането и съвети по въпросите на хигиената и храненето;
- д) подпомагане на родилката по време на раждането и наблюдение на плода *in utero* чрез съответните клинични и технически средства;
- е) извършване на нормално израждане, когато се касае за главично предлежание, включително и на епизиотомия при необходимост, а при спешен случай провеждане на раждане със седалищно предлежание;
- ж) откриване при майката или детето на признаци за аномалии, които изискват лекарска намеса и оказване помощ на лекаря в случай на интервенция; предприемане на налагащи се спешни мерки в отсъствие на лекаря, по-специално мануално изваждане на плацентата, последвана евентуално от мануален маточен преглед;
- з) преглед на новороденото и полагане на грижи за него; предприемане на всякакви инициативи, които се налагат в случай на необходимост и извършване, при нужда, на незабавна реанимация;
- и) полагане на грижи за родилката, наблюдение на майката по време на следродилния период и даване на всякакви полезни съвети за отглеждане на новороденото при най-добри условия;
- й) провеждане на назначено от лекар лечение;
- к) изготвяне на необходимите писмени доклади.

▼ B

Член 43

Придобити права, отнасящи се само до акушерките

1. Всяка държава-членка признава, в случаите на граждани на държава-членки, чиито удостоверения за професионална квалификация „акушерка“ отговарят на всички минимални квалификационни изисквания, предвидени в член 40, но, по силата на член 41, не са признати, освен ако са придружени със свидетелства за професионален стаж по член 41, параграф 2, като достатъчно доказателство за удостоверения за професионални квалификации, издадени от тези държави-членки преди датата, предвидена в точка 5.5.2 от Приложение V, придружени със свидетелство, в което се посочва, че тези лица са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности в продължение на не по-малко от две последователни години през последните пет години, предшестващи датата на издаване на свидетелството.

▼ M9

1а. Що се отнася до удостоверенията за професионална квалификация „акушерка“, държавите-членки признават автоматично тази квалификация, когато заявителят е започнал обучението си преди 18 януари 2016 г. и изискването за прием е било завършен десетгодишен общообразователен курс или равностойно ниво за курс I или завършено обучение за медицинска сестра с общ профил, удостоверено чрез удостоверение за професионална квалификация, посочено в точка 5.2.2 от приложение V, преди началото на обучението за акушерка за курс II.

▼ B

2. Условието по параграф 1 се прилагат към граждани на държава-членки, чиито удостоверения за професионална квалификация „акушерка“ удостоверяват завършване на обучение, получено на територията на бившата Германска демократична република, отговарящо на всички минимални квалификационни изисквания, предвидени в член 40, но които удостоверения за професионална квалификация, по силата на член 41, не се признават, ако не са придружени със свидетелство за професионален стаж по член 41, параграф 2, когато този документ удостоверява завършване на курс на обучение, започнал преди 3 октомври 1990 г.

▼ M9

4. Държавите-членки признават удостоверения за професионална квалификация „акушерка“, които са:

- а) издадени от Полша на акушерки, завършили обучението си преди 1 май 2004 г., които не отговарят на минималните квалификационни изисквания по член 40; и
- б) притежават диплома за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобита въз основа на специална програма за повишаване на квалификацията съгласно:
 - и) член 11 на Закона от 20 април 2004 г. за изменение на Закона за професиите „медицинска сестра“ и „акушерка“ и на някои други законодателни актове (Държавен вестник на Република Полша, бр. 92 от 2004 г., поз. 885 и бр. 176 от 2007 г., поз. 1237) и Наредбата на министъра на здравеопазването от 11 май 2004 г. за подробните условия за провеждането на обучение за медицински сестри и акушерки, които притежават свидетелство за завършено средно образование (зрелостен изпит — матура) и са завършили медицински лицей и медицински професионални училища, където се преподава професията „медицинска сестра“ и „акушерка“ (Държавен вестник на Република Полша, бр. 110 от 2004 г., поз. 1170 и бр. 65 от 2010 г., поз. 420, или

▼ M9

ii) член 53.3, точка 3 от Закона от 15 юли 2011 г. за професиите „медицинска сестра“ и „акушерка“ (Държавен вестник на Република Полша, бр. 174 от 2011 г., поз. 1039) и Наредбата на министъра на здравеопазването от 14 юни 2012 г. за подробните условия за провеждането на висши образователни курсове за медицински сестри и акушерки, които притежават свидетелство за завършено средно образование (зрелостен изпит — матура) и са завършили медицинско средно образование или следгимназиално обучение за професиите „медицинска сестра“ и „акушерка“ (Държавен вестник на Република Полша от 2012 г., поз. 770),

с цел да се удостовери, че съответният специалист притежава знания и компетентности, сравними с тези на акушерките, притежаващи квалификациите, определени по отношение на Полша в точка 5.5.2 от приложение V.

▼ M1*Член 43, буква а)*

По отношение на румънската квалификация за акушерство се прилагат само следните разпоредби за придобити права:

За гражданите на държавите-членки, чиито официални документи, удостоверяващи професионалната им квалификация за акушерство (*asistent medical obstetrică-ginecologie/obstetrics-gynecology nurse*), са придобити в Румъния преди датата на присъединяване и не отговаря на минималните образователни изисквания, постановени в член 40, държавите-членки следва да признаят посочените официални документи за достатъчно доказателство, ако са придружени от документ, удостоверяващ, че тези граждани на държава-членка действително и легално са изпълнявали отговорностите на акушерка в Румъния поне пет последователни години през седемте години преди издаването на удостоверение.

▼ A1*Член 43б*

Придобити права за акушерство не се прилагат за следните квалификации, получени в Хърватия преди 1 юли 2013 г.: *viša medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera* (старша акушеро-гинекологична сестра), *medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera* (акушеро-гинекологична сестра), *viša medicinska sestra primaljskog smjera* (старша сестра с профил акушерство), *medicinska sestra primaljskog smjera* (медицинска сестра с профил акушерство), *ginekološko-opstetrička primalja* (акушерка с гинекологично-акушерски профил) и *primalja* (акушерка).

▼ B

Раздел 7

Фармацевт*Член 44***Обучение по фармация**

1. За достъп до обучение по фармация се изисква притежаване на диплома или свидетелство, даващи право на прием за съответното обучение в университетите или висшите учебни заведения в държавите-членки с признат еквивалентен статут.

▼ M9

2. Удостоверенията за професионална квалификация „фармацевт“ удостоверяват обучение с минимална продължителност пет години, което в допълнение може да бъде изразено с равностоен брой кредити по ECTS, включващо най-малко:

- а) четири години редовно теоретично и практическо обучение в университет, висш институт на признато равностойно ниво или под надзора на университет;
- б) по време или в края на теоретичното и практическо обучение шестмесечен стаж за усвояване на професията в аптека за продажба на лекарства на гражданите или в болница под надзора на фармацевтичния отдел на болницата.

Цикълът на обучение по настоящия параграф включва най-малко програмата, описана в точка 5.6.1 от приложение V. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в относно измененията на списъка в точка 5.6.1 от приложение V с цел неговото адаптиране към научния и техническия напредък, включително към развитието на фармакологичната практика.

Измененията, посочени във втора алинея, не трябва водят до изменение на съществуващите основни законодателни принципи в държавите-членки, свързани със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп за физическите лица. Тези изменения трябва да са съобразени с отговорността на държавите-членки за организацията на образователните системи, предвидена в член 165, параграф 1 от ДФЕС.

▼ B

3. Обучението по фармация гарантира, че заинтересованото лице е придобило следните знания и умения:

- а) достатъчни познания за лекарствата и веществата, използвани за производството на лекарства;
- б) достатъчни познания за фармацевтичните технологии и за физичния, химичния, биологичния и микробиологичния контрол на лекарствата;
- в) достатъчни познания за метаболизма и въздействието на лекарствата и действието на токсичните вещества, както и за употребата на лекарствата;
- г) достатъчни познания за оценяване на научната информация за лекарствата и способност за предоставяне на подходяща информация въз основа на тези познания;
- д) достатъчно познаване на законовите и другите изисквания, свързани с фармацевтичната практика.

▼B*Член 45***Упражняване на професионалните дейности на фармацевт**

1. За целите на настоящата директива дейностите на фармацевт са тези дейности, за достъп и упражняване на които в една или повече държави-членки се изисква притежаване на професионални квалификации, и които са достъпни за титуляри на удостоверения за професионални квалификации, изброени в точка 5.6.2 от Приложение V.

▼M9

2. Държавите-членки следят за това титулярите на професионални квалификации по фармацевтика, издадени на университетско или на признато за равностойно ниво, които отговарят на посочените в член 44 изисквания, да могат да получат достъп и право на упражняване на най-малко следните дейности, като по целесъобразност се прилага изискване за допълнителен професионален стаж:

- а) приготвяне на лекарствени средства във фармацевтична форма;
- б) производство и контрол на лекарствените средства;
- в) изпитване на лекарствените средства в лаборатория за изпитване на лекарствените средства;
- г) складиране, съхранение и разпространение на лекарствените средства в търговската мрежа;
- д) снабдяване, подготовка, изпитване, складиране, дистрибуция и предоставяне на безопасни и ефикасни лекарствени средства с необходимото качество в аптеки за продажба на лекарства на гражданите;
- е) подготовка, изпитване, складиране и предоставяне на безопасни и ефикасни лекарствени средства с необходимото качество в болници;
- ж) предоставяне на информация и консултации относно самите лекарствени средства, включително относно правилната им употреба;
- з) докладване за нежеланите реакции на фармацевтични продукти на компетентните органи;
- и) съобразена с личните потребности подкрепа за пациентите, които прилагат лечението им;
- й) принос към местни или национални кампании в областта на общественото здравеопазване.

▼B

3. Ако за разрешаване достъпа до или упражняването на една от дейностите на фармацевт, държава-членка изисква допълнителен професионален стаж, в допълнение към притежаването на удостоверенията за професионални квалификации по точка 5.6.2 от Приложение V, тази държава-членка признава като достатъчно доказателство в това отношение свидетелство, издадено от компетентните органи в държавата-членка по произход, в което се посочва, че заинтересованото лице е упражнявало тези дейности в държавата-членка по произход за сходен период.

4. Признаването по параграф 3 не се прилага по отношение на двегодишния професионален стаж, изискван от Великото херцогство Люксембург за предоставяне на Държавна публична аптечна концесия.

▼B

5. Ако на 16 септември 1985 г. държава-членка е прилагала конкурсна система за подбор измежду титулярите, посочени в параграф 2, на онези от тях, които ще бъдат определени за титуляри на новосъздадени аптеки, за чието създаване е взето решение съгласно националната система за географско разпределение, то тази държава-членка може, като допустимо изключение от разпоредбите на параграф 1, да прилага тази конкурсна система и да задължи гражданите на останалите държави-членки, които притежават удостоверения за професионална квалификация „фармацевт“, посочени в точка 5.6.2 от Приложение V, или които се ползват от разпоредбите на член 23, да се явят на такъв конкурс.

Раздел 8**Архитект****▼M9***Член 46***Обучение на архитекти**

1. Обучението за архитекти включва:
 - а) общо най-малко пет години редовно обучение в университет или съпоставимо учебно заведение, което води до успешно полагане на изпит на университетско равнище; или
 - б) не по-малко от четири години редовно обучение в университет или съпоставимо учебно заведение, което води до успешно полагане на изпит на университетско равнище, придружен от свидетелство за завършен двегодишен стаж за усвояване на професията в съответствие с параграф 4.
2. Архитектурата трябва да е основният елемент от обучението, посочено в параграф 1. Обучението трябва да осигурява баланс между теоретичните и практическите аспекти на обучението по архитектура и да осигурява придобиването най-малко на следните знания, умения и компетентности:
 - а) способност да се създават идейни архитектурни проекти, които отговарят едновременно на естетическите и техническите изисквания;
 - б) подходящи знания по история и теория на архитектурата и свързаните с тях изкуства, технологии и хуманитарни науки;
 - в) знания по изобразително изкуство като фактор, който влияе върху качеството на идейния архитектурен проект;
 - г) подходящи знания по градоустройство, планиране и уменията, използвани в процеса на планиране;
 - д) разбиране на връзката между човека и сградите и между сградите и заобикалящата ги среда, както и на необходимостта сградите и пространствата между тях да бъдат съотнесими с човешките потребности и мащаб;

▼ M9

- е) разбиране на професията на архитекта и на неговата роля в обществото, по-специално при изготвянето на проекти, които отчитат социалните фактори;
- ж) разбиране на методите на изследване и подготовка на проект по идеен архитектурен проект;
- з) разбиране на структурната концепция и на строителните и инженерните проблеми във връзка с проектирането на сгради;
- и) подходящи знания за физическите проблеми и технологии и за функцията на сградите, така че да се изградят вътрешните условия за удобство и климатична защита, в рамките на устойчивото развитие;
- й) необходимите проектантски умения, за да бъдат удовлетворени изискванията на ползвателите на сградите в рамките на ограниченията, наложени от бюджетни фактори и строителни предписания;
- к) подходящи знания за отраслите, организациите, нормативната уредба и процедурите за превръщане на идейните проекти в сгради и вписването на плановете в общото планиране.

3. Годишите на академично обучение, посочени в параграфи 1 и 2, могат в допълнение да бъдат изразени с равностоен брой кредити по ECTS.

4. Стажът за усвояване на професията по параграф 1, буква б) се провежда единствено след завършване на първите три години обучение. Най-малко през една година от стажа за усвояване на професията се доразвиват придобитите по време на обучението по параграф 2 знания, умения и компетентности. За тази цел стажът за усвояване на професията се провежда под ръководството на лице или орган, оправомощен от компетентен орган в държавата-членка по произход. Посоченият стаж с ръководител може да се проведе във всяка държава. Стажът за усвояване на професията се оценява от компетентен орган в държавата-членка по произход.

*Член 47***Дерогации от изискванията за обучение на архитекти**

Чрез дерогация от член 46 за съответстващо на член 21 се признава и следното: обучение в рамките на схеми за социално развитие или задочно университетско обучение, което отговаря на установените в член 46, параграф 2 изисквания и е завършено с успешно положен изпит по архитектура от специалист, който от седем или повече години работи в областта на архитектурата под ръководството на архитект или на архитектурно бюро. Изпитът трябва да бъде на университетско равнище и да е равностоен на изпита в края на обучението по член 46, параграф 1, буква б).

▼B*Член 48***Упражняване на професионалните дейности на архитект**

1. За целите на настоящата директива професионални дейности на архитект са дейности, упражнявани редовно под професионалното звание „архитект“.

2. Приема се, че отговарят на условията за упражняване на дейностите на архитект под професионалното звание „архитект“ гражданите на държава-членка, които имат право да притежават това звание в съответствие със закон, който предоставя на компетентния орган на държава-членка правото да присвоява това звание на гражданите на държави-членки, които се открояват с качеството на своите постижения в областта на архитектурата. Архитектурният характер на дейностите на заинтересованите лица се доказва със свидетелство, издадено от тяхната държава-членка по произход.

*Член 49***Придобити права, които се отнасят само до архитектите**

1. Всяка държава-членка приема удостоверенията за професионална квалификация „архитект“, изброени в точка 6 от Приложение VI, издадени от другите държави-членки, и удостоверяващи завършване на курс на обучение, започнал не по-късно от академичната година, посочена в цитираното приложение, дори ако те не отговарят на минималните изисквания, предвидени в член 46, като им дава, що се отнася до достъпа до професионалните дейности на архитект и тяхното упражняване, същото действие на своята територия, като на удостоверенията за професионална квалификация „архитект“, които издава тя.

При тези обстоятелства се признават свидетелствата, издадени от компетентните органи на Федерална република Германия, удостоверяващи, че удостоверенията за професионални квалификации, издадени след 8 май 1945 г. от компетентните органи на Германската демократична република, са равностойни на удостоверенията, изброени в цитираното приложение.

▼M9

1а. Параграф 1 се прилага и към удостоверенията за професионална квалификация „архитект“, посочени в приложение V, когато обучението е започнало преди 18 януари 2016 г..

▼B

2. Без да се засяга параграф 1, всяка държава-членка признава следните удостоверения за професионални квалификации, като им дава, що се отнася до достъпа до професионалните дейности на архитект и тяхното упражняване, същото действие на своята територия, като на удостоверенията за професионални квалификации, които издава тя: свидетелства, издадени на граждани на държави-членки от държавите-членки, които са въвели в действие правила, регламентиращи достъпа до професионалните дейности на архитект и тяхното упражняване, считано от следните дати:

- а) 1 януари 1995 г. за Австрия, Финландия и Швеция;
- б) 1 май 2004 г. за Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия;

▼M8

ба) 1 юли 2013 г. за Хърватия;

▼B

в) 5 август 1987 г. за останалите държави-членки.

Свидетелствата по параграф 1 удостоверяват, че титулярът е получил право, не по-късно от съответната дата, да ползва професионалното звание „архитект“, и че е упражнявал действително, в контекста на тези правила, съответните дейности в продължение на не по-малко от три последователни години през последните пет години, предшестващи издаването на свидетелството.

▼M9

3. За целите на достъпа и упражняването на професионална дейност като архитект всяка държава-членка признава на удостоверенията за професионални квалификации същите последици на своята територия, каквито имат удостоверенията за професионални квалификации, които самата тя издава: удостоверението за проведено обучение, предоставяно към 5 август 1985 г. и започнало не по-късно от 17 януари 2014, предвидено от „Fachhochschulen“ във Федерална република Германия за период от три години, което отговаря на изискванията по член 46, параграф 2 и дава достъп до посочените в член 48 дейности в тази държава-членка под професионалното звание „архитект“, доколкото обучението е последвано от четиригодишен професионален стаж във Федерална република Германия, удостоверен със свидетелство, издадено от компетентен орган, в чийто регистър е вписан архитектът, желаещ да се ползва от разпоредбите на настоящата директива.

*ГЛАВА III****Автоматично признаване въз основа на общи принципи на обучението****Член 49а***Обща рамка на обучението**

1. За целите на настоящия член „обща рамка на обучението“ означава общ набор от минимални знания, умения и компетентности, необходими за упражняването на определена професия. Общата рамка на обучението не заменя националните учебни програми, освен ако дадена държава-членка реши друго в съответствие с националното си право. За целите на достъпа и упражняването на професия в държавите-членки, в които тази професия е регламентирана, държавите-членки признават на удостоверенията за квалификациите, придобити въз основа на тази рамка, същите последици на своята територия, каквито имат удостоверенията за професионални квалификации, издавани от самите тях, при условие че тази рамка отговаря на изискванията, установени в параграф 2.

2. Общата рамка на обучението трябва да отговаря на следните условия:

- а) общата рамка на обучението дава възможност на повече специалисти да се преместват от една държава-членка в друга;
- б) съответната професия, по отношение на която се прилага общата рамка на обучението, или образованието и обучението, водещи до професията, са регламентирани в най-малко една трета от всички държави-членки;

▼ **M9**

- в) общият набор от знания, умения и компетентности съчетава знанията, уменията и компетентностите, изисквани в системите за образование и обучение, приложими в най-малко една трета от държавите-членки; няма значение дали съответните знания, умения и компетентности се придобиват в рамките на общообразователен курс в университет или висше учебно заведение или в рамките на професионално обучение;
- г) общата рамка на обучението се основава на нивата на ЕКР, определени в приложение II към Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот ⁽¹⁾;
- д) съответната професия не е обхваната от друга обща рамка на обучението и не подлежи на автоматично признаване в съответствие с дял III, глава III;
- е) общата рамка на обучението е изготвена чрез прозрачен надлежен процес, включително с участието на съответните заинтересовани страни от държавите-членки, в които професията не е регламентирана;
- ж) общата рамка на обучението допуска граждани на всяка държава-членка до придобиване на професионална квалификация в тази рамка, без преди това да се изисква членство в професионална организация или регистрация в такава организация.
3. Представителни професионални организации на равнището на Съюза, както и национални професионални организации или компетентни органи от най-малко една трета от държавите-членки могат да внесат до Комисията предложение за обща рамка на обучението, която отговаря на условията, установени в параграф 2.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за установяване на общата рамка на обучението за определена професия въз основа на условията, установени в параграф 2 от настоящия член.
5. Държавата-членка се освобождава от задължението да въведе на своя територия посочената в параграф 4 обща рамка за обучението и от задължението да признава автоматично професионалните квалификации, придобити в съответствие с тази обща рамка на обучението, ако е изпълнено едно от следните условия:
- а) на нейна територия не съществуват заведения за образование или обучение, които могат да предложат такова обучение за съответната професия;
- б) въвеждането на общата рамка на обучението ще засегне неблагоприятно организацията на системата на образование и професионално обучение;

⁽¹⁾ ОВ С 111, 6.5.2008 г., стр. 1.

▼ **M9**

в) налице са съществени различия между общата рамка на обучението и обучението, изисквано на нейна територия, което води до сериозни рискове за обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве, за безопасността на получателите на услуги или за опазването на околната среда.

6. В рамките на шест месеца след влизането в сила на посочените в параграф 4 делегирани актове държавите-членки уведомяват Комисията и другите държави-членки за:

а) националните квалификации и, когато е приложимо, националните професионални звания, които съответстват на общата рамка на обучението; или

б) всяко използване на посоченото в параграф 5 освобождаване заедно с обосновка кои от условията по същия параграф са били изпълнени. В рамките на три месеца Комисията може да поиска допълнителни разяснения, ако счете, че държавата-членка не е предоставила или е предоставила недостатъчна обосновка за изпълнението на едно от посочените условия. Държавата-членка отговаря в рамките на три месеца от всяко такова искане.

Комисията може да приема акт за изпълнение, за да изброи националните професионални квалификации и националните професионални звания, за които се прилага автоматично признаване съгласно общата рамка на обучението, приета в съответствие с параграф 4.

7. Настоящият член се прилага и по отношение на специалности в рамките на дадена професия, при условие че тези специалности се отнасят до професионални дейности, достъпът и упражняването на които са регламентирани в държавите-членки, когато професията вече подлежи на автоматично признаване съгласно дял III, глава III.

*Член 49б***Общи изпити в обучението**

1. За целите на настоящия член „общ изпит в обучението“ означава стандартизиран изпит за правоспособност, достъпен в участващите държави-членки и запазен за титulary на определена професионална квалификация. Успешното полагане на такъв изпит позволява на титulary на определена професионална квалификация да упражнява професията във всяка съответна приемаща държава-членка при същите условия, които се прилагат към титularyте на професионални квалификации, придобити в същата държава-членка.

2. Общият изпит в обучението трябва да отговаря на следните условия:

а) общият изпит в обучението дава възможност на повече специалисти да се преместват от една държава-членка в друга;

б) съответната професия, по отношение на която се прилага общият изпит в обучението, е регламентирана или образованието и обучението, водещи до съответната професия, са регламентирани в най-малко една трета от държавите-членки;

в) общият изпит в обучението е изготвен чрез прозрачен надлежен процес, включително с участието на съответните заинтересовани страни от държавите-членки, в които професията не е регламентирана;

▼ M9

г) общият изпит в обучението допуска граждани на всяка държава-членка до участие в изпита и в практическата организация на такива изпити в държавите-членки, без преди това да се изисква членство в професионална организация или регистрация в такава организация.

3. Представителни професионални организации на равнището на Съюза, както и национални професионални организации или компетентни органи от най-малко една трета от държавите-членки могат да внесат предложение до Комисията за общи изпити в обучението, които отговарят на условията, установени в параграф 2.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 57в за установяване на съдържанието на общите изпити в обучението и условията за преминаване и успешното преминаване на изпита.

5. Държавата-членка се освобождава от задължението да организира на своя територия посочения в параграф 4 общ изпит в обучението и от задължението да предоставя автоматично признаване на специалистите, издържали общия изпит в обучението, ако е изпълнено едно от следните условия:

а) съответната професия не е регламентирана на нейна територия;

б) съдържанието на общия изпит в обучението няма да намали в достатъчна степен характеристиките за нейната територия рискове за общественото здраве или за безопасността на получателите на услуги;

в) съдържанието на общия изпит в обучението ще намали значително привлекателността на достъпа до професията в сравнение с националните изисквания.

6. В рамките на шест месеца след влизането в силата на посочените в параграф 4 делегирани актове държавите-членки уведомяват Комисията и другите държави-членки за:

а) наличния капацитет за организирането на тези изпити; или

б) всяко използване на посоченото в параграф 5 освобождаване заедно с обосновка кои от условията по същия параграф са били изпълнени. В рамките на три месеца Комисията може да поиска допълнителни разяснения, ако счете, че държавата-членка не е предоставила или е предоставила недостатъчна обосновка за изпълнението на едно от посочените условия. Държавата-членка отговаря в рамките на три месеца от всяко такова искане.

Комисията може да приеме акт за изпълнение, за да посочи държавите-членки, в които да се организират приетите в съответствие с параграф 4 общи изпити в обучението, честотата в рамките на календарната години и други правила необходими за организирането на общи изпити в обучението в държавите-членки.

▼B

ГЛАВА IV

Общи разпоредби относно установяването

Член 50

Документи и формални изисквания

1. Когато компетентните органи на приемащата държава-членка вземат решение по молба за предоставяне на право на упражняване на регламентирана професия по силата на тази глава, тези органи могат да изискат документите и свидетелствата, изброени в Приложение VII.

Документите, посочени в точка 1, букви г), д) и е) от Приложение VII, трябва да са издадени не повече от три месеца преди датата, на която са представени.

Държавите-членки, органите и други юридически лица гарантират поверителния характер на информацията, която получават.

2. При възникване на обосновани съмнения приемащата държава-членка може да изиска от компетентните органи на друга държава-членка потвърждение за истинността на свидетелствата и удостоверенията за професионални квалификации, издадени в тази държава-членка, както и, ако е необходимо, потвърждение на факта, че бенефициерът отговаря, що се отнася до професиите, посочени в глава III на настоящия дял, на минималните квалификационни изисквания, предвидени съответно в членове 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 и 46.

3. При възникване на обосновани съмнения, когато удостоверения за професионални квалификации по смисъла на член 3, параграф 1, буква в) са издадени от компетентен орган на държава-членка и обхващат обучение, получено изцяло или отчасти в учебно заведение, което е законно установено на територията на друга държава-членка, приемащата държава-членка има право да направи справка с компетентния орган на държавата-членка по произход на удостоверението:

- а) дали курсът на обучение, проведен в това учебното заведение, е формално сертифициран от учебното заведение, базирано в държавата-членка по произход на удостоверението;
- б) дали издаденото удостоверение за професионална квалификация е същото като това, което би било издадено, ако курсът на обучение е проведен изцяло на територията на държавата-членка по произход на удостоверението; и
- в) дали удостоверението за професионална квалификация предоставя същите професионални права на територията на държавата-членка по произход на удостоверението.

▼M9

3а. В случай на основателни съмнения приемащата държава-членка може да поиска от компетентните органи на държава-членка потвърждение, че с заявителят не е отстранен или лишен от право на упражняване на професията вследствие на тежко професионално нарушение или осъдителна присъда за престъпление във връзка с упражняването на някоя от неговите професионални дейности.

3б. Обменът на информация между компетентните органи на отделните държави-членки съгласно настоящия член се извършва посредством ИСВП.

▼B

4. Когато приемаща държава-членка изисква от своите граждани да положат клетва или направят клетвена декларация, за да получат достъп до регламентирана професия, и формулировката на тази клетва или клетвена декларация не може да се използва от гражданите на другите държави-членки, приемащата държава-членка следва да гарантира, че заинтересованите лица имат възможност да използват друга еквивалентна формулировка.

*Член 51***Процедура за взаимно признаване на професионални квалификации**

1. Компетентният орган на приемащата държава-членка предоставя потвърждение за приемането на молбата в срок от един месец от получаването ѝ и уведомява молителя в случай на липсващи документи.

2. Процедурата за разглеждане на молби за получаване на правоспособност за упражняване на регламентиран професии трябва да се реализира във възможно най-кратък срок, като в резултат компетентният орган в приемащата държава-членка издава надлежно обосновано решение не по-късно от три месеца след датата, на която са подадени окомплектованите документи на молителя. Този срок може да бъде, все пак, удължен с един месец в случаите, попадащи в приложното поле на глави I и II от настоящия дял.

3. Решението или неиздаването на решение в предвидения срок подлежи на обжалване по реда на националното законодателство.

*Член 52***Ползване на професионални звания**

1. Ако в приемаща държава-членка ползването на професионално звание, свързано с една от дейностите по съответната професия, е регламентирано, гражданите на останалите държави-членки, които са получили правоспособност да упражняват регламентирана професия въз основа на дял III, използват професионалното звание на приемащата държава-членка, което отговаря на тази професия в тази държава-членка, както и съответното съкращение.

2. Когато определена професия е регламентирана в приемащата държава-членка от сдружение или организация по смисъла на член 3, параграф 2, гражданите на държавите-членки не получават право да ползват професионално звание, присвоявано от тази организация или сдружение или неговата съкратена форма, освен ако представят доказателство, че са членове на тази организация или сдружение.

Ако сдружението или организацията изисква притежаване на определени квалификации за прием на членове, то може да предприема тази стъпка по отношение на граждани на други държави-членки, които притежават професионални квалификации, само при условията, предвидени в настоящата директива.

▼M9

3. Държавите-членки нямат право да запазват използването на професионални звания за титулярите на професионални квалификации, ако не са изпратили уведомление за сдружението или организацията на Комисията и на останалите държави-членки в съответствие с член 3, параграф 2.

▼ **B**

ДЯЛ IV

ПОДРОБНИ ПРАВИЛА ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИЯТА

▼ **M9**

Член 53

Езикови знания

1. Специалистите, ползващи се от признаването на професионални квалификации, трябва да притежават езиковите знания, необходими за упражняване на професията в приемащата държава-членка.

2. Държавите-членки гарантират, че проверките, извършвани от или под надзора на компетентния орган за контрол на изпълнението на задължението по параграф 1, се ограничават до знанията по официалния език на приемащата държава-членка или по един административен език на приемащата държава-членка, при условие че последният е и официален език на Съюза.

3. Извършваните в съответствие с параграф 2 проверки могат да бъдат наложени, ако професията, която ще бъде упражнявана, има последици за безопасността на пациентите. Проверки могат да бъдат наложени по отношение на други професии, която е налице сериозно и конкретно съмнение относно достатъчната степен на езикови знания на специалиста с оглед професионалната дейност, която той възнамерява да извършва.

Проверки могат да се извършват единствено след издаването на Европейска професионална карта в съответствие с член 4г или след признаването на професионалната квалификация, в зависимост от случая.

4. Проверките на езиковите знания трябва да са пропорционални на дейността, която ще се упражнява. Съответният специалист има право да обжалва тези проверки в съответствие с националното право.

▼ **B**

Член 54

Ползване на академични звания

Без да се засягат членове 7 и 52, приемащата държава-членка предоставя на заинтересованите лица, които желаят да ползват своите ► **C2** академични звания, дадени им ◀ от тяхната държава-членка по произход, а при необходимост и съкратени форми на тези звания, да ги ползват на езика на държавата-членка по произход. Държавата-членка може да наложи изискването тези звания да се придружават с наименованието и адреса на учебното заведение или изпитната комисия, ► **C2** които са ги дали. ◀ Когато е налице възможност академично звание от държавата-членка по произход да се обърка в приемащата държава-членка със звание, което, в тази държава-членка, предполага допълнително обучение, което бенефициерът не е завършил, приемащата държава-членка може да изиска от бенефициера да ползва академичното звание на държавата-членка по произход в подходяща форма, предвидена от приемащата държава-членка.

Член 55

Одобряване от здравноосигурителни фондове

Без да се засяга член 5, параграф 1 и член 6, първа алинея, буква б), държавите-членки, които изискват от лицата, придобили своите професионални квалификации на тяхната територия, да завършат подготовителен период на обучение на работното място и/или професионален стаж, за да бъдат одобрени от здравноосигурителен фонд, освобождават от това задължение титулярите на удостоверения за професионална квалификация „лекар“ и „лекар по дентална медицина“, придобити в други държави-членки.

▼ **M9***Член 55a***Признаване на стаж за усвояване на професията**

1. Ако достъп до регламентирана професия в държавата-членка по произход е обвързан с преминаването на стаж за усвояване на професията, при разглеждане на молба за разрешение за упражняване на регламентирана професия компетентният орган на държавата-членка по произход признава стажа за усвояване на професията, преминал в друга държава-членка, при условие че последният е в съответствие с посочените в параграф 2 публикувани насоки и отчита стажовете за усвояване на професията, преминали в трета държава. Държавите-членки могат обаче да установят подходящо ограничение в националното законодателство на продължителността на частта на стажа за усвояване на професията, която може да бъде преминала в чужбина.
2. Признаването на стажа за усвояване на професията не заменя никое от съществуващите изисквания за полагане на изпит с цел получаване на достъп до въпросната професия. Компетентните органи публикуват насоки относно организирането и признаването на стажове за усвояване на професията, преминали в друга държава-членка или в трета държава, по-специално относно ролята на ръководителя на стажа за усвояване на професията.

ДЯЛ V

АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ОТГОВОРНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРЕД ГРАЖДАНИТЕ▼ **B***Член 5б***Компетентни органи**

1. Компетентните органи на приемащата държава-членка и на държавата-членка по произход работят в тясно сътрудничество и си предоставят взаимно съдействие с цел улесняване на прилагането на настоящата директива. Те гарантират поверителния характер на информацията, която си разменят.
2. ► **M9** Компетентните органи на приемащата държава-членка и на държавата-членка по произход обменят информация относно наложени дисциплинарни мерки или наказателноправни санкции или други сериозни, конкретни обстоятелства, които може да засегнат упражняването на дейностите по настоящата директива. При това те спазват правилата за защита на личните данни, предвидени в директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО. ◀

Държавата-членка по произход проверява истинността на обстоятелствата, а нейните органи вземат решение относно характера и обхвата на разследванията, които трябва да се предприемат, и уведомява приемащата държава-членка относно заключенията, които е направила въз основа на информацията, с която разполага.

▼ **M9**

- 2а. За целите на параграфи 1 и 2 компетентните органи използват ИСВП.

▼B

3. Всяка държава-членка определя, не по-късно от 20 октомври 2007 г., органите, компетентни да издават или приемат удостоверения за професионални квалификации и други документи или информация, както и органите, компетентни да приемат молби и да вземат решенията, предвидени в настоящата директива, за което уведомява незабавно другите държави-членки и Комисията.

▼M9

4. Всяка държава-членка определя координатор за дейностите на компетентните органи по параграф 1 и уведомява другите държави-членки и Комисията за това.

Координаторът изпълнява следните задачи:

- а) способства за еднаквото прилагане на настоящата директива;
- б) събира цялата информация от значение за прилагането на настоящата директива, например относно условията за достъп до регламентирани професии в държавите-членки;
- в) анализира предложения за общи рамки на обучението и общи изпити в обучението;
- г) обменя информация и най-добри практики за целите на подобряване на непрекъснатото професионално развитие в държавите-членки;
- д) обменя информация и най-добри практики относно прилагането на посочените в член 14 компенсационни мерки.

За изпълнението на посочените в буква б) от настоящия параграф задачи координаторите могат да потърсят помощ от помощните центрове по член 57б.

*Член 56а***Механизъм за предупреждение**

1. Компетентните органи на дадена държава-членка информират компетентните органи на всички останали държави-членки за специалист, по отношение на когото националните органи или съдилища са постановили ограничаване или лишаване, дори и с временен характер, от правото да упражнява на територията на тази държава-членка изцяло или отчасти следните професионални дейности:

- а) лекар и общопрактикуващ лекар с удостоверение за професионална квалификация по точки 5.1.1 и 5.1.4 от приложение V;
- б) лекар-специалист със звание по точка 5.1.3 от приложение V;
- в) медицинска сестра с общ профил с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.2.2 от приложение V;
- г) лекар по дентална медицина с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.3.2 от приложение V;
- д) лекар по дентална медицина-специалист с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.3.3 от приложение V;

▼ M9

- е) ветеринарен лекар с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.4.2 от приложение V;
 - ж) акушерка с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.5.2 от приложение V;
 - з) фармацевт с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.6.2 от приложение V;
 - и) титуляри на свидетелства по точка 2 от приложение VII, които удостоверяват, че титулярят е завършил обучение, което отговаря на минималните изисквания, изброени съответно в членове 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 или 44, но е започнало преди референтните дати за квалификациите, изброени в точки 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 и 5.6.2 от приложение V;
 - й) титуляри на свидетелства за придобити права по членове 23, 27, 29, 33, 33а, 37, 43 и 43а;
 - к) други специалисти, упражняващи дейности, които имат последици за безопасността на пациентите, когато специалистът упражнява регламентирана професия в посочената държава-членка;
 - л) специалисти, упражняващи дейности, свързани с обучението на ненавършили пълнолетие лица, включително грижи за деца и обучение на деца в предучилищна възраст, когато специалистът упражнява регламентирана професия в посочената държава-членка.
2. Компетентните органи изпращат чрез ИСВП информацията по параграф 1 най-късно в тридневен срок от датата на приемане на решението за ограничаване или лишаване на съответния специалист от правото да упражнява дадена професионална дейност. Посочената информация се ограничава до следното:
- а) самоличност на специалиста;
 - б) съответната професия;
 - в) информация относно националния орган или съда, който е приел акта за налагане за ограничение или лишаване от право;
 - г) обхвата на ограничението или лишаването от право; и
 - д) срока, за който се прилага ограничението или лишаването от право.

3. Най-късно три дни, считано от датата на постановяване на съдебното решение, компетентните органи на заинтересованата държава-членка информират чрез ИСВП компетентните органи на всички останали държави членки относно самоличността на специалистите, подали молби за признаване на квалификацията им в съответствие с настоящата директива, за които впоследствие съдилищата са установили, че специалистите са използвали подправени удостоверения за професионални квалификации във връзка с това.

▼ **M9**

4. Обработката на лични данни за целите на обмена на информация по параграфи 1 и 3 се извършва в съответствие с директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО. Обработката на лични данни от Комисията се извършва в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001.

5. Компетентните органи на всички държави-членки се информират без забавяне относно изтичането на срока на посоченото в параграф 1 ограничение или лишаване от право. За тази цел от компетентния орган на държавата-членка, която предоставя информацията в съответствие с параграф 1, се изисква и да съобщи датата на изтичане на срока, както и всяко последващо изменение на тази дата.

6. Държавите-членки гарантират, че специалистите, по отношение на които са изпратени предупреждения на други държави-членки, са уведомени писмено за решенията относно предупрежденията по времето на изпращане на самото предупреждение и за правото си да обжалват решението в съответствие с националното право или да поискат поправка на решенията, както и за достъпа до средства за правна защита във връзка с вреди, причинени от погрешни предупреждения, изпратени на други държави-членки, като в такива случаи в решението относно предупреждението се отбелязва, че то се разглежда в рамките на производство, заведено от специалиста.

7. Данните относно предупрежденията могат да бъдат обработвани в рамките на ИСВП, докато са валидни. Предупрежденията се заличават в срок до три дни от датата на приемане на решението за отмяна или от изтичането на срока на посочените в параграф 1 лишаване от право или ограничение.

8. Комисията приема актове за изпълнение относно прилагането на механизма за предупреждаване. Тези актове за изпълнение включват разпоредби относно органите, които имат право да изпращат или получават предупреждения и относно оттеглянето и изтичането на валидността на предупреждения, както и мерките за гарантиране на сигурната им обработка. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 58, параграф 2.

*Член 57***Централен достъп до информация онлайн**

1. Държавите-членки гарантират, че следната информация е на разположение онлайн чрез единичните звена за контакт, посочени в член 6 от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар, и редовно се актуализира ⁽¹⁾:

- а) списък на всички регламентирани професии в държавата-членка, включително данни за контакт на компетентните органи за всяка регламентирана професия и с помощните центрове по член 57б;

⁽¹⁾ ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

▼ M9

- б) списък на професиите, за които има Европейска професионална карта, нейното действие, включително всички свързани с нея такси, които следва да бъдат заплатени от специалистите, и компетентните органи за издаването на тази карта;
- в) списък на всички професии, към които държавата-членка прилага член 7, параграф 4 съгласно националните закони, подзаконови и административни разпоредби;
- г) списък на регламентираното образование и обучение и обучението със специална структура по член 11, буква в), подточка ii);
- д) изискванията и процедурите, посочени в членове 7, 50, 51 и 53 за професии, регламентирани в държавата-членка, включително всички свързани с тях такси, дължими от гражданите, и документите, представяни от гражданите на компетентните органи;
- е) подробна информация относно средствата по националните закони, подзаконови и административни разпоредби за обжалване на решенията на компетентните органи, приети в съответствие с настоящата директива.
2. Държавите-членки гарантират, че посочената в параграф 1 информация се предоставя на ползвателите в ясен и изчерпателен вид, че тя е лесно достъпна от разстояние и по електронен път и че се поддържа актуална.
3. Държавите-членки гарантират, че на всяка молба за информация, отправена към единичното звено за контакт се отговаря възможно най-бързо.
4. Държавите-членки и Комисията предприемат съпътстващи мерки, за да насърчат предоставянето на информацията по параграф 1 от единичните звена за контакт на други официални езици на Съюза. Това не засяга законодателството на държавите-членки за употребата на езици на тяхната територия.
5. Държавите-членки сътрудничат помежду си и с Комисията за целите на прилагането на параграфи 1, 2 и 4.

*Член 57a***Процедури по електронен път**

1. Държавите-членки гарантират, че всички изисквания, процедури и формалности във връзка с обхванатите от настоящата директива въпроси могат лесно да бъдат изпълнени от разстояние и по електронен път чрез съответното единично звено за контакт или чрез съответните компетентни органи. Това не възпрепятства органите на държавите-членки на по-късен етап да поискат заверени копия в случай на основателни съмнения и когато това е строго необходимо.
2. Параграф 1 не се прилага към провеждането на период на приспособяване или на изпит за правоспособност.

▼ M9

3. Когато са налице основателни причини за провеждането на процедурите по параграф 1 от настоящия член държавите-членки да изискват усъвършенствани електронни подписи по смисъла на член 2, точка 2 от Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи ⁽¹⁾, държавите-членки приемат електронни подписи в съответствие с Решение 2009/767/ЕО на Комисията от 16 октомври 2009 г. за определяне на мерки, улесняващи прилагането на процедури с помощта на електронни средства чрез единични звена за контакт в съответствие с Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар ⁽²⁾ и осигуряват технически средства за обработка на документи с усъвършенствани електронни подписи във форматите, определени в Решение 2011/130/ЕС на Комисията от 25 февруари 2011 г. за установяване на минимални изисквания за трансграничната обработка на документи, подписани електронно от компетентните органи съгласно Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар ⁽³⁾.

4. Всички процедури се провеждат в съответствие с член 8 на Директива 2006/123/ЕО относно единичните звена за контакт. Процедурните срокове, установени в член 7, параграф 4 и член 51 от настоящата директива, започват от момента, когато заявление или липсващ документ са подадени от гражданин до единично звено за контакт или непосредствено до съответния компетентен орган. Не се счита за искане за липсващ документ искане за предоставяне на заверено копие по параграф 1 от настоящия член.

*Член 57б***Помощни центрове**

1. Всяка държава-членка определя не по-късно от 18 януари 2016 г. помощен център, чиято задача е да подпомага гражданите, както и помощните центрове на останалите държави-членки с помощ във връзка с признаването на професионални квалификации съгласно настоящата директива, включително с информация за националното законодателство относно професиите и тяхното упражняване, социалното законодателство и, когато е приложимо, етичните правила.

2. Помощните центрове в приемащите държави-членки подпомагат гражданите при упражняването на правата, които са им предоставени с настоящата директива, в сътрудничество, когато е целесъобразно, с помощния център в държавата-членка по произход и компетентните органи и единичните звена за контакт в приемащата държава-членка.

3. От всеки компетентен орган в държавата-членка по произход или в приемащата държава-членка се изисква да оказва пълно съдействие на помощния център в приемащата държава-членка и, когато е целесъобразно, на държавата-членка по произход, и да предоставя цялата съответна информация за отделни случаи на тези помощни центрове, по искане от тяхна страна и при спазване на правилата за защита на личните данни в съответствие с директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО.

⁽¹⁾ ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ L 274, 20.10.2009 г., стр. 36.

⁽³⁾ ОВ L 53, 26.2.2011 г., стр. 66.

▼ M9

4. По искане на Комисията в двумесечен срок от получаването на искането помощните центрове информират Комисията във връзка със запитвания, по които те работят.

*Член 57в***Упражняване на делегирането**

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, трета алинея, член 20, член 21, параграф 6, втора алинея, член 21а, параграф 4, член 25, параграф 5, член 26, втора алинея, член 31, параграф 2, втора алинея, член 34, параграф 2, втора алинея, член 35, параграфи 4 и 5, член 38, параграф 1, втора алинея, член 40, параграф 1, трета алинея, член 44, параграф 2, втора алинея, член 49а, параграф 4 и член 49б, параграф 4, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 17 януари 2014 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, трета алинея, член 20, член 21, параграф 6, втора алинея, член 21а, параграф 4, член 25, параграф 5, член 26, втора алинея, член 31, параграф 2, втора алинея, член 34, параграф 2, втора алинея, член 35, параграфи 4 и 5, член 38, параграф 1, втора алинея, член 40, параграф 1, трета алинея, член 44, параграф 2, втора алинея, член 49а, параграф 4 и член 49б, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет в съответствие с член 3, параграф 2, трета алинея, член 20, член 21, параграф 6, втора алинея, член 21а, параграф 4, член 25, параграф 5, член 26, втора алинея, член 31, параграф 2, втора алинея, член 34, параграф 2, втора алинея, член 35, параграфи 4 и 5, член 38, параграф 1, втора алинея, член 40, параграф 1, трета алинея, член 44, параграф 2, втора алинея, член 49а, параграф 4 и член 49б, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на

▼M9

акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 58***Процедура на комитет**

1. Работата на Комисията се подпомага от Комитет по признаване на професионални квалификации. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

*Член 59***Прозрачност**

1. До 18 януари 2016 г. държавите-членки изпращат на Комисията списък на съществуващите регламентирани професии, като конкретизират обхванатите от всяка професия дейности, както и списък на регламентираното образование и обучение, и обучението със специална структура, посочено в член 11, буква в), подточка ii), на тяхна територия. Комисията се уведомява без необосновано забавяне и за всяка промяна в тези списъци. Комисията създава и поддържа публична база данни на регламентирани професии, включваща общо описание на обхванатите от всяка професия дейности.

2. До 18 януари 2016 г. държавите-членки изпращат на Комисията списък на професии, за които е необходима предварителна проверка на квалификациите по член 7, параграф 4. Държавите-членки предоставят на Комисията конкретна обосновка за включването в списъка на всяка една от тези професии.

3. Държавите-членки проверяват дали изискванията по техните правни системи за ограничаване на достъпа до дадена професия или нейното упражняване по отношение на титулярите на конкретна професионална квалификация, включително използването на професионални звания и допустимите при наличието на такова звание професионални дейности, обозначени в настоящия член като „изисквания“, са съвместими със следните принципи:

- a) изискванията не въвеждат пряка или косвена дискриминация въз основа на гражданство или място на пребиваване;
- б) изискванията са обосновани от императивни съображения от общ интерес;
- в) изискванията са подходящи за осигуряване на постигането на набелязаната цел и не надхвърлят необходимото за постигането на тази цел.

▼ M9

4. Параграф 1 се прилага и към професиите, регламентирани в дадена държава-членка от сдружение или организация по смисъла на член 3, параграф 2, и към изискванията за членство в тези сдружения или организации.

5. До 18 януари 2016 г. държавите-членки предоставят на Комисията информация за изискванията, които възнамеряват да запазят и за причините, поради които считат, че тези изисквания са в съответствие с параграф 3. Държавите-членки предоставят информация за изискванията, които въвеждат впоследствие, и за причините, поради които считат, че тези изисквания са в съответствие с параграф 3, в шестмесечен срок от приемането на съответната мярка.

6. До 18 януари 2016 г. на всеки две години след това държавите-членки представят на Комисията и доклад за изискванията, които са отпаднали или са облекчени.

7. Комисията препраща докладите, посочени в параграф 6 на останалите държави-членки, които представят своите бележки в шестмесечен срок. В същия шестмесечен срок Комисията провежда консултации със заинтересованите страни, включително с представители на заинтересованите професии.

8. Комисията представя обобщен доклад въз основа на получената от държавите-членки информация пред Групата от координатори, създадена съгласно Решение 2007/172/ЕО на Комисията от 19 март 2007 г. за създаване на група от координатори за признаване на професионални квалификации ⁽¹⁾, която може да представи бележки.

9. Като отчита бележките по параграфи 7 и 8, до 18 януари 2017 г. Комисията представя окончателните си констатации пред Европейския парламент и пред Съвета, като прилага, когато е целесъобразно, предложения за по-нататъшни инициативи.

▼ B

ДЯЛ VI

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 60

Доклади

1. Считано от 20 октомври 2007 г. държавите-членки представят на всеки две години пред Комисията доклад за прилагането на системата. В допълнение към общите наблюдения, докладът съдържа статистическо обобщение на взетите решения и описание на основните проблеми, свързани с прилагането на настоящата директива.

▼ M9

Считано от 18 януари 2016 г. посоченото в първа алинея статистическо обобщение на взетите решения съдържа подробна информация относно броя и вида на взетите решения в съответствие с настоящата директива, включително видовете решения за частичен достъп, взети от компетентните органи в съответствие с член 4е, и описание на основните проблеми, произтичащи от прилагането на настоящата директива.

⁽¹⁾ ОВ L 79, 20.3.2007, стр. 38.

▼ M9

2. Най-късно до 18 януари 2019 г. и всеки пет години след това Комисията публикува доклад относно прилагането на настоящата директива.

Първият такъв доклад е насочен по-специално към новите елементи, въведени в настоящата директива и разглежда по-конкретно следните въпроси:

- а) действието на Европейската професионална карта;
- б) модернизирването на знанията, уменията и компетентностите за професиите, обхванати от дял III, глава III, включително списъка на посочените в член 31, параграф 7 компетентности;
- в) функционирането на общата рамка на обучението и общите изпити в обучението;
- г) резултатите от специалната програма за повишаване на квалификацията, предвидена в румънските закони, подзаконови и административни разпоредби за титуляри на удостоверения за професионална квалификация, посочени в член 33а, както и за титуляри на удостоверения за професионална квалификация, придобита след завършване на средно образование, с цел да се оцени необходимостта от преглед на действащите разпоредби, уреждащи режима на придобити права, приложим по отношение на румънските удостоверения за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“.

Държавите-членки предоставят цялата необходима информация за изготвянето на посочения доклад.

▼ B*Член 61***Клауза за дерогация**

Ако, във връзка с прилагането на една от разпоредбите на настоящата директива, държава-членка се натъкне на значителни затруднения в определена област, Комисията проучва тези затруднения в сътрудничество със заинтересованата държава-членка.

▼ M9

Когато е целесъобразно, Комисията приема акт за изпълнение за да разреши на въпросната държава-членка да приложи дерогация от съответната разпоредба за ограничен срок.

▼ B*Член 62***Отмяна**

Директиви 77/452/ ЕИО, 77/453/ЕИО, 78/686/ ЕИО, 78/687/ ЕИО, 78/1026/ ЕИО, 78/1027/ ЕИО, 80/154/ ЕИО, 80/155/ ЕИО, 85/384/ ЕИО, 85/432/ ЕИО, 85/433/ ЕИО, 89/48/ ЕИО, 92/51/ ЕИО, 93/16/ ЕИО и 1999/42/ЕО се отменят от 20 октомври 2007 г. Позоваванията на отменените директиви се приемат като позовавания на настоящата директива, а актовете, приети въз основа на тези директиви, не се засягат от отмяната.

Член 63

Въвеждане

Държавите-членки въвеждат в действие законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, не по-късно до 20 октомври 2007 г. Те информират незабавно Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, те съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът за позоваване се определят от държавите-членки

Член 64

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 65

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на професионалните сдружения или организации, които отговарят на условията по член 3, параграф 2

ИРЛАНДИЯ ⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland Единствено за проверка на сметки ⁽²⁾.
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland ⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants ⁽²⁾
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy

⁽¹⁾ Гражданите на Ирландия са също членове на следните сдружения и организации в Обединеното кралство:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales
 Institute of Chartered Accountants of Scotland
 Institute of Actuaries
 Faculty of Actuaries
 The Chartered Institute of Management Accountants
 Institute of Chartered Secretaries and Administrators
 Royal Town Planning Institute
 Royal Institution of Chartered Surveyors
 Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Единствено за проверка на сметки.

▼ B

27. Institution of Electrical Engineers
28. Institution of Gas Engineers
29. Institution of Mechanical Engineers
30. Institution of Chemical Engineers
31. Institution of Production Engineers
32. Institution of Marine Engineers
33. Royal Institution of Naval Architects
34. Royal Aeronautical Society
35. Institute of Metals
36. Chartered Institution of Building Services Engineers
37. Institute of Measurement and Control
38. British Computer Society

▼ M9

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Дейности, свързани с категориите професионален стаж, съгласно членове 17, 18 и 19

Списък I

Главни групи, обхванати от Директива 64/427/ЕИО, изменена от Директива 69/77/ЕИО, и от Директиви 68/366/ЕИО и 82/489/ЕИО

1

Директива 64/427/ЕИО

(Директива за либерализация 64/429/ЕИО)

Номенклатура от Спогодбата от Ница (съответстваща на главни групи от 23 до 40 от ISIC)

Главна група	23	Производство на текстилни продукти
	232	Производство и обработка на текстилни материали с машини за вълна
	233	Производство и обработка на текстилни материали с машини за памук
	234	Производство и обработка на текстилни материали с машини за коприна
	235	Производство и обработка на текстилни материали с машини за лен и коноп
	236	Други производства на въжета от текстилни влакна (юта, твърди влакна и т.н.)
	237	Производство на трикотажни и плетени продукти
	238	Апретура на текстилни продукти
	239	Други текстилни производства
	Главна група	24
241		Машинно производство на обувки (с изключение на гумени и дървени обувки)
242		Ръчно производство и поправка на обувки
243		Производство на дрехи (с изключение на кожи)
244		Производство на дюшеци и постелки
245		Кожарско производство
Главна група	25	Производство на дървени и коркови продукти, с изключение на мебели
	251	Рязане на трупи и промишлена подготовка на дървесина
	252	Производство на дървени полуфабрикати
	253	Серийно производство на дървени строителни елементи, включително подови настилки
	254	Производство на дървени контейнери
	255	Производство на други дървени продукти (с изключение на мебели)
Главна група	26	260 Производство на дървен мебели

▼ B

Главна група	27	Производство на хартия и хартиени продукти
	271	Производство на полуцелулоза, хартия и картон
	272	Преработка на хартия и картон и производство на продукти от полуцелулоза
Главна група	28	280 Печатарска, издателска и други свързани с тях промишлености
Главна група	29	Кожарска промишленост
	291	Предприятия за щавене и апретура на кожи
	292	Производство на кожени продукти
ex главна група	30	Производство на гумени и пластмасови продукти, изкуствени влакна и нишестени продукти
	301	Преработка на гума и азбест
	302	Преработка на пластмаси
	303	Производство на изкуствени влакна
ex главна група	31	Химическа промишленост
	311	Производство на основни химикали и по-нататъшна преработка на тези химикали
	312	Специализирано производство на химически продукти главно за промишлени и селскостопански цели (включително производство за промишлена употреба на мазнини и масла от растителен и животински произход от група 312 по ISIC)
	313	Специализирано производство на химически продукти главно за битова употреба (с изключение на производството на медицински и фармацевтични продукти (ex група 319 по ISIC))
Главна група	32	320 Нефтопреработвателна промишленост
Главна група	33	Производство на неметални минерални продукти
	331	Производство на конструкционни глинени продукти
	332	Производство на стъкло и стъклени продукти
	333	Производство на керамични продукти, включително огнеупорни продукти
	334	Производство на цимент, варовик и хоросан
	335	Производство на конструкционни материали в бетон, цимент и хоросан
	339	Каменоделство и производство на други неметални минерални продукти

▼B

Главна група	34	Производство и първична преработка на черни и цветни метали
	341	Производство на чугун и стомана (по смисъла на Договора за ЕОВС, включително обединените коксови заводи към стоманолепарните)
	342	Производство на стоманени тръби
	343	Изтегляне на проводници, студено изтегляне, студено валцоване на ламарина, студено формоване
	344	Производство и първична преработка на цветни метали
	345	Леярни за черни и цветни метали
	Главна група	35
351		Ковашко производство, тежко шанцоване и тежко пресоване
352		Вторично преобразуване и повърхностна обработка
353		Метални конструкции
354		Казанджийство, производство на кухи продукти
355		Производство на инструменти, инвентар и крайни метални продукти (с изключение на електрическо оборудване)
359		Спомагателни машинно-инженерни дейности
Главна група	36	Производство на машини с изключение на електротехнически продукти
	361	Производство на селскостопански машини и трактори
	362	Производство на канцеларска техника
	363	Производство на металообработващи машини и други инструменти и инсталации и принадлежности за тях и за други уреди с електрозахранване
	364	Производство на текстилни машини и принадлежности, производство на шевни машини
	365	Производство на машини и съоръжения за хранително-вкусовата промишленост и за химическата промишленост и свързаните с нея производства
	366	Производство на техника и съоръжения за мини, за леярни за чугун и стомана и за строителната промишленост; производство на техника за механична обработка
	367	Производство на трансмисионна техника
	368	Производство на машини за други специфични промишлени нужди
	369	Производство на други неелектрически машини и съоръжения

▼B

Главна група	37	Електротехника
	371	Производство на електрически проводници и кабели
	372	Производство на мотори, генератори, трансформатори, трафопостове и друга подобна техника за електроснабдяване
	373	Производство на електротехнически продукти за пряка търговска употреба
	374	Производство на далекосъобщителна техника, електромери, други измервателни уреди и медицинска електротехника
	375	Производство на електронна техника, радио- и телевизионни апарати, звукова техника
	376	Производство на домакински електроуреди
	377	Производство на лампи и осветителна техника
	378	Производство на батерии и акумулатори
	379	Ремонт, монтаж и специализирана инсталация на електрическо оборудване
ех главна група	38	Производство на транспортна техника
	383	Производство на моторни превозни средства и части за тях
	384	Ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети и велосипеди
	385	Производство на мотоциклети, велосипеди и части за тях
	389	Производство на транспортна техника, която не е класифицирана другаде
Главна група	39	Други промишлени производства
	391	Производство на точни уреди, измервателни и контролни инструменти
	392	Производство на медицински хирургически инструменти и оборудване и ортопедични уреди (с изключение на ортопедични обувки)
	393	Производство на фотографска и оптична техника
	394	Производство и ремонт на ръчни, настолни и стенни часовници
	395	Бижутерство и производство на ценни метали
	396	Производство и ремонт на музикални инструменти
	397	Производство на игри, играчки и спортни стоки
	399	Други производства

▼ B

Главна група	40	Строителство
	400	Строителство (неспециализирано); разрушителни работи
	401	Строителство на сгради (жилищни и други)
	402	Гражданско строителство; изграждане на пътища, мостове, железопътни линии и т.н.
	403	Монтажни работи
	404	Украса и довършителни работи

2

*Директива 68/366/ЕИО**(Директива за либерализация 68/365/ЕИО)**Номенклатура от Спогодбата от Ница*

Главна група	20A	200 Производства на животински и растителни мазнини и масла
	20B	Хранително-вкусова промишленост (с изключение на производството на напитки)
	201	Клане на животни, заготовка и съхраняване на месо
	202	Млечна промишленост
	203	Консервиране на плодове и зеленчуци
	204	Консервиране на риба и други морски храни
	205	Мелничарска промишленост
	206	Производство на хляб и хлебни продукти, включително сухари и бисквити
	207	Захарна промишленост
	208	Производство на какаови, шоколадови и захарни продукти
	209	Производство на други хранителни продукти
Главна група	21	Производство на напитки
	211	Производство на етилов алкохол чрез ферментация, производство на дрожди и спирт
	212	Производство на вино и други алкохолни напитки без малц
	213	Производство на бира и малц
	214	Производство на безалкохолни напитки и газирана вода
ex	30	Производство на гумени и пластмасови продукти, изкуствени влакна и нишестени продукти
	304	Производство на нишестени продукти

3

*Директива 82/489/ЕИО**Номенклатура на ISIC*

ex 855 заведения за фризьорство (с изключение на педикюристи и училища за обучение по козметика)

Списък II**Главни групи от Директиви 75/368/ЕИО, 75/369/ЕИО и 82/470/ЕИО**

1

*Директива 75/368/ЕИО (дейности по член 5, параграф 1)**Номенклатура на ISIC*

- ex 04 Рибарство
- 043 Рибарство във вътрешни води
- ex 38 Производство на транспортна техника
- 381 Корабостроене и кораборемонт
- 382 Производство на железопътна техника
- 386 Самолетостроене (включително космическа техника)
- ex 71 Дейности, свързани с транспорта и дейности извън транспорта в следните групи:
- ex 711 Услуги в спални вагони и вагон-ресторанти; поддръжка на вагонния парк в ремонтни депа; почистване на вагони
- ex 712 Поддръжка на парка на градския, подземния и междуградския пътнически транспорт
- ex 713 Поддръжка на парка на други видове пътнически наземен транспорт (например леки автомобили, автобуси, таксите)
- ex 714 Експлоатация и поддръжка на спомагателни услуги за автомобилния транспорт (например пътища, тунели и мостове с пътна такса, депа за стоки, паркинги, автобусни и трамвайни депа)
- ex 716 Дейности, свързани с вътрешния воден транспорт (например експлоатация и поддръжка на водните пътища, пристанищата и останалите съоръжения за вътрешния воден транспорт; буксирни и лоцмански услуги в пристанища, поставяне на буйове, товарене и разтоварване на съдове и други подобни дейности, като например изваждане на потънали съдове, теглене на буксир и експлоатация на пристани)
- 73 Съобщения: пощенски услуги и далекосъобщения

▼B

- ex 85 Лични услуги
- 854 Перални и перални услуги, химическо чистене и боядисване
 - ex 856 Фотографски ателиета: портретна и търговска фотография, с изключение на фотожурналистика
 - ex 859 Лични услуги, които не са класифицирани другаде (поддръжка и почистване на сгради или само на жилища)

2

Директива 75/369/ЕИО (Член 6: когато дейността се смята за промишлена или занаятчийска по своя характер)

Номенклатура на ISIC

Следните пътнически търговски дейности:

- а) покупко-продажба на стоки:
- от пътуващи търговци, улични или амбулантни търговци (ex група 612 по ISIC);
 - в покрити пазари, извън постоянно действащите и в открити пазари;
- б) дейности, обхванати от вече приети предходни мерки, които изрично изключват или не посочват пътническото търговско извършване на такива дейности.

3

Директива 82/470/ЕИО (член 6, параграфи 1 и 3)

Групи 718 и 720 по номенклатурата на ISIC

Дейностите включват по-конкретно:

- организиране, предлагане за покупка или продажба пряко или на консигнация на единични или колективни предмети (транспорт, пансион, настаняване, екскурзии и т.н.) при пътуване или пребиваване, независимо от причините за него (член 2, буква Б, а).
- посредническа дейност между изпълнители за различни видове транспорт и лица, които изпращат или получават стоки, и извършване на свързани с нея дейности:
 - (аа) чрез сключване на договори с транспортни изпълнители за сметка на възложители;
 - (бб) чрез избор на вида транспорт, фирмата и маршрута, които се смятат за най-изгодни за възложителя;
 - (вв) чрез организиране на техническата страна на транспортната операция (например необходимата за превоза опаковка); чрез извършване на различни операции, свързани със съответния транспорт (например доставка за лед за хладилни вагони);
 - (гг) чрез извършване на формалностите във връзка с транспорта, като например попълване на товарителници; чрез групаж или разделяне на пратките;
 - (дд) чрез координиране на различните етапи на превоза, като се осигуряват транзит, пренасочване, претоварване и други крайни операции;
 - (ее) чрез осигуряване на товари и превозвачи и транспортни средства за изпращачите или получателите на стоки:
 - оценка на транспортните разходи и проверка на подробните сметки;
 - предприемане на определени временни или постоянни мерки от името и за сметка на корабособственика или превозвача по море (с пристанищните власти, търговците, които снабдяват корабите с провизии и др.)

(Дейностите, изброени в член 2, буква А, а), б) и г).

Списък III

Директиви 64/222/ЕИО, 68/364/ЕИО, 68/368/ЕИО, 75/368/ЕИО,
75/369/ЕИО, 70/523/ЕИО и 82/470/ЕИО

1

Директива 64/222/ЕИО

(Директиви за либерализация 64/234/ЕИО и 64/224/ЕИО)

1. Професионални дейности на самостоятелно заети лица в търговията на едро, с изключение на търговия на едро с медицински и фармацевтични продукти, токсични продукти и патогени, и възлища (ex група 611).
2. Професионални дейности на посредник, който е оправомощен и инструктиран от едно или повече лица да води преговори или да сключва търговски сделки от името и за сметка на тези лица;
3. Професионални дейности на посредник, който, без да е постоянно инструктиран в тази връзка, свързва лица, желаещи да се договорят пряко помежду си или организира търговските им сделки и подпомага тяхното изпълнение;
4. Професионални дейности на посредник, който сключва търговски сделки от свое име и за сметка на други лица;
5. Професионални дейности на посредник, който извършва търговия на едро чрез търг за чужда сметка;
6. Професионални дейности на посредник, който обикаля от врата на врата в търсене на поръчки;
7. Предоставяне на услуги чрез професионални дейности на посредник, нает от едно или повече търговски, промишлени или занаятчийски предприятия.

2

Директива 68/364/ЕИО

(Директива за либерализация 68/363/ЕИО)

Ex група 612 по ISIC: Търговия на дребно

Изключени дейности:

012	Отдаване под наем на селскостопански машини
640	Недвижими имоти, отдаване на имоти под наем
713	Отдаване под наем на автомобили, файтони и коне
718	Отдаване под наем на железопътни локомотиви и вагони
839	Отдаване под наем на машини на търговски предприятия
841	Резервация на места в кинозалони и отдаване под наем на кинематографски филми
842	Резервация на места в театрални салони и отдаване под наем на театрално оборудване
843	Отдаване под наем на лодки, велосипеди, игрални автомати с монети за игри на щастieto или на основата на умения
853	Отдаване под наем на мебелирани стаи
854	Отдаване под наем на изпрано спално бельо
859	Отдаване под наем на дрехи

3

Директива 68/368/ЕИО

(Директива за либерализация 68/367/ЕИО)

Номенклатура на ISIC

ex главна група 85 по ISIC:

1. Ресторанти, кафенета, таверни и други места за обществено хранене (група 852 по ISIC)
2. Хотели, квартири, къмпинги и други места за настаняване (група 853 по ISIC)

4

Директива 75/368/ЕИО (член 7)

Всички дейности, посочени в Приложението към Директива 75/368/ЕИО, с изключение на посочените в член 5, параграф 1 от настоящата директива (списък II, точка 1 от настоящото приложение)

Номенклатура по ISIC

ex 62	Банки и други финансови институции
	ex 620 Закупуване на патенти и лицензиране на дружества
ex 71	Транспорт
	ex 713 Пътнически шосеен транспорт, с изключение на транспорта с моторни превозни средства
	ex 719 Транспортиране по тръбопроводи на течни въгледорооди и други течни химически продукти
ex 82	Обществени услуги
	827 Библиотеки, музеи, ботанически и зоологически градини
ex 84	Развлекателни услуги
	843 Услуги, свързани с отдиха, които не са класифицирани другаде: — спортни дейности (спортни игрища, организиране на спортни срещи и т.н.), с изключение на дейността на спортни инструктори — игри (състезателни конюшни, зони за игри, хиподруми и т.н.) — други развлекателни дейности (циркове, увеселителни паркове и други забавления)
ex 85	Лични услуги
	ex 851 Домашни услуги
	ex 855 Козметични салони и услуги на маникюристи, с изключение на педикюристи и училища за подготовка на професионални козметици и фризьори
	ex 859 Лични услуги, които не са класифицирани другаде, с изключение на спортни и медицински масажисти и планински водачи, разделени в следните групи: — дезинфекциране и борба с вредители — отдаване на дрехи под наем и складова дейност — бюра за организиране на сватби и подобни услуги — астрология, гадателство и подобни — санитарни услуги и свързани с тях дейности — погребални услуги и поддръжка на гробища — куриери и превозач-екскурзоводи

5

Директива 75/369/ЕИО (член 5)

Следните пътнически търговски дейности:

- а) покупко-продажба на стоки:
 - от пътуващи търговци, улични или амбулантни търговци (ex група 612 по ISIC);
 - в покрити пазари, извън постоянно действащите и в открити пазари;
- б) дейности, обхванати от вече приети преходни мерки, които изрично изключват или не посочват пътническото търговско извършване на такива дейности.

6

Директива 70/523/ЕИО

Професионални дейности на самостоятелно заети лица в търговията на едро с въглища и професионални дейности на посредници в търговията с въглища (ex група 6112, номенклатура по ISIC)

7

Директива 82/470/ЕИО (член 6, параграф 2)

(Дейности, изброени в член 2, буква А, в) и д), буква Б, б), буква В и буква Г)

Тези дейности включват по-конкретно:

- наемане на железопътни вагони за превоз на хора или стоки;
- посредническа дейност при покупко-продажбата или наемането на кораби;
- организиране, договаряне и сключване на договори за превоз на емигранти;
- получаване на всякакви депозирани предмети и стоки за сметка на депозанта под митнически контрол или извън него в складове, универсални магазини, мебелни депа, хладилни складове, силози и т.н.;
- предоставяне на депозанта на разписка за депозираните предмети или стоки;
- предоставяне на помещения за гледане, фураж и огради при продажба на временно настанен добитък в очакване на продажба или при транзитно прехвърляне от или до пазара;
- извършване на проверка или технически преглед на моторни превозни средства;
- измерване, претегляне и еталониране на стоки.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Признаване въз основа на координирането на минималните квалификационни изисквания

V.1. ЛЕКАР

5.1.1. Удостоверения за професионална квалификация за базово обучение по медицина

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който присъжда квалификацията	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van arts/ Diplôme de docteur en médecine	— Les universités/De universiteiten — Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De be- voegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeen- schap		20 декември 1976 г.
▼ <u>M1</u> България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по „медицина“ и професионална квалификация „магистър-лекар“	Медицински факултет във Висше медицинско училище (Медицински университет, Висш медицински институт в Република България)		1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	— Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	1 май 2004 г.
Danmark	Bevis for bestået lægevidenska belig embedseksamen	Medicinsk universitets-fakultet	— Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og — Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	20 декември 1976 г.
Deutschland	— Zeugnis über die Ärztliche Prüfung — Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war	Zuständige Behörden		20 декември 1976 г.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който присъжда квалификацията	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна дата
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1 май 2004 г.
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	— Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, — Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου		1 януари 1981 г.
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1 януари 1986 г.
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine	Universités		20 декември 1976 г.
▼ <u>M8</u>				
Hrvatska	Diploma „doktor medicine/doktorica medicine“	Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		1 юли 2013 г.
▼ <u>B</u>				
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20 декември 1976 г.
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20 декември 1976 г.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1 май 2004 г.
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1 май 2004 г.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1 май 2004 г.
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements,	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20 декември 1976 г.
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae universae, röv.: dr. med. univ.)	Egyetem		1 май 2004 г.
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Medicina u l-Kirurgija	Universita „ta' Malta“	Ċertifikat ta' registrazzjoni mahruġ mill-Kunsill Mediku	1 май 2004 г.
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20 декември 1976 г.
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.) 2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharzt Diplom	1. Medizinische Fakultät einer Universität 2. Österreichische Ärztekammer		1 януари 1994 г.

▼ **B**

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който присъжда квалификацията	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна дата
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem „lekarza“	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1 май 2004 г.
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1 януари 1986 г.
M1				
România	Diplomă de licență de doctor medic	Universități		1 януари 2007 г.
B				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor medicine/doktorica medicine“	Univerza		1 май 2004 г.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor medicíny“ („MUDr.“)	Vysoká škola		1 май 2004 г.
Suomi/ Finland	Lääketieteen lisen-siaatin tutkinto/ Medicine licentiate-examen	— Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto — Oulun yliopisto — Tampereen yliopisto — Turun yliopisto	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/ Examenbevis om tilläggutbildning för läkare inom primärvården	1 януари 1994 г.
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1 януари 1994 г.
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20 декември 1976 г.

5.1.2. Удостоверения за професионална квалификация на лекари специалисти

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който присъжда квалификацията	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique	20 декември 1976 г.
M1			
България	Свидетелство за призната специалност	Медицински университет, Висш медицински институт или Военно-медицинска академия	1 януари 2007 г.
B			
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1 май 2004 г.
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20 декември 1976 г.

▼ **B**

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който присъжда квалификацията	Референтна дата
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20 декември 1976 г.
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1 май 2004 г.
Ελλάς	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 2. Νομαρχία	1 януари 1981 г.
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1 януари 1986 г.
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine 2. Attestation de médecin spécialiste qualifié 3. Certificat d'études spéciales de médecine 4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités 4. Universités	20 декември 1976 г.

▼ **M8**

Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	Ministarstvo nadležno za zdravstvo	1 юли 2013 г.
----------	---	------------------------------------	---------------

▼ **B**

Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20 декември 1976 г.
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20 декември 1976 г.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1 май 2004 г.
Latvija	„Sertifikāts“ — kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1 май 2004 г.
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 май 2004 г.
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20 декември 1976 г.
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 май 2004 г.
Malta	Ċertifikat ta' Speċjalista Mediki	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 май 2004 г.
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	— Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst — Sociaal-Geneskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20 декември 1976 г.
Österreich	Facharzt diplom	Österreichische Ärztekammer	1 януари 1994 г.
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1 май 2004 г.
Portugal	1. Grau de assistente 2. Título de especialista	1. Ministério da Saúde 2. Ordem dos Médicos	1 януари 1986 г.
România	Certificat de medic specialist	Ministerul Sănătății Publici	1 януари 2007 г.
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 май 2004 г.

▼ **M1**▼ **B**

▼ **B**

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който присъжда квалификацията	Референтна дата
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1 май 2004 г.
Suomi/ Finland	Erikoislääkärin tutkinto/Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet 2. Kuopion yliopisto 3. Oulun yliopisto 4. Tampereen yliopisto 5. Turun yliopisto	1 януари 1994 г.
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1 януари 1994 г.
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20 декември 1976 г.

▼ **M1**

5.1.3. Наименования на курсовете на обучение по специализирана медицина

Държава	Анестезиология минимална продължителност на обучението: 3 години	Обща хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
България	Анестезиология и интензивно лечение	Хирургия
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi eller kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
▼ M8 Hrvatska	Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina	Opća kirurgija
▼ M1 Ireland	Anaesthesia	Cirurgia general
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Ķirurgija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anesteżija u Kura Intensiva	Kirurgija Ġenerali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anesteziologia i intensywna terapia	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
România	Anestezie și terapie intensivă	Chirurgie generală
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija

▼ **M1**

Държава	Анестезиология минимална продължителност на обучението: 3 години	Обща хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehohoito/Anestesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Държава	Неврохирургия минимална продължителност на обучението: 5 години	Акушеро-гинекология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde
България	Неврохирургия	Акушерство, гинекология и репродуктивна медицина
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique

▼ **M8**

Hrvatska	Neurokirurgija	Ginekologija i opstetricija
----------	----------------	-----------------------------

▼ **M1**

Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία
Latvija	Neiroķirurgija	Ginekoloģija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészet	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Neurokirurgija	Ostetricja u Ginekoloģija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
România	Neurochirurgie	Obstetrică-ginecologie
Slovenija	Neurokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodnictvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar

▼ **M1**

Държава	Неврохирургия минимална продължителност на обучението: 5 години	Акушеро-гинекология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Държава	Вътрешни болести минимална продължителност на обучението: 5 години	Офталмология минимална продължителност на обучението: 3 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophthalmologie/Oftalmologie
България	Вътрешни болести	Очни болести
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophthalmologie

▼ **M8**

Hrvatska	Opća interna medicina	Oftalmologija i optometrija
----------	-----------------------	-----------------------------

▼ **M1**

Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophthalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészet
Malta	Medicina Interna	Oftalmoloģija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
România	Medicină internă	Oftalmologie
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútrošné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

▼ M1

Държава	Ото-рино-ларингология минимална продължителност на обучението: 3 години	Педиатрия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
България	Ушно-носно-гърлени болести	Детски болести
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder — und Jugendheilkunde
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria
Ελλάς	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie

▼ M8

Hrvatska	Otorinolarinologija	Pedijatrija
----------	---------------------	-------------

▼ M1

Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolarinologia	Pediatria
Κύπρος	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringoloģija	Pedijatrija
Lietuva	Otorinolarinologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolarinoloġija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheilkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder — und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
România	Otorinolarinologie	Pediatrie
Slovenija	Otorinolarinologija	Pedijatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Държава	Пулмология минимална продължителност на обучението: 4 години	Урология минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Pneumologie	Urologie
България	Пневмология и фтизиатрия	Урология
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie

▼ M1

Държава	Пулмология минимална продължителност на обучението: 4 години	Урология минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonologia	Uroologia
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie

▼ M8

Hrvatska	Pulmologija	Urologija
----------	-------------	-----------

▼ M1

Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Medicina Respiratorja	Uroloģija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
România	Pneumologie	Urologie
Slovenija	Pnevmologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a fizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Държава	Ортопедия минимална продължителност на обучението: 5 години	Патоанатомия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heekunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
България	Ортопедия и травматология	Обща и клинична патология
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	Pathologie
Eesti	Ortopeedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπαιδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica

▼ M1

Държава	Ортопедия минимална продължителност на обучението: 5 години	Патоанатомия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
▼ M8 Hrvatska	Ortopedija i traumatologija	Patologija
▼ M1 Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Morbid anatomy and histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπαιδική	Παθολογοανατομία — Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurgija Ortopedika	Istopatoloģija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
România	Ortopedie și traumatologie	Anatomie patologică
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatomia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Държава	Неврология Минимална продължителност на обучението: 4 години	Психиатрия Минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie
България	Нервни болести	Психиатрия
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhiaatria
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie
▼ M8 Hrvatska	Neurologija	Psihijatrija
▼ M1 Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija

▼ **M1**

Държава	Неврология Минимална продължителност на обучението: 4 години	Психиатрия Минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newroloġija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
România	Neurologie	Psihiatrie
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Държава	Образна диагностика минимална продължителност на обучението: 4 години	Лъчетерапия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
България	Образна диагностика	Лъчелечение
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique

▼ **M8**

Hrvatska	Klinička radiologija	Onkologija i radioterapija
----------	----------------------	----------------------------

▼ **M1**

Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia
Malta	Radjoloġija	Onkoloġija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie — Radioonkologie

▼ **M1**

Държава	Образна диагностика минимална продължителност на обучението: 4 години	Лъчетерапия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
România	Radiologie-imagistică medicală	Radioterapie
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Държава	Пластична хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години	Клинична биология минимална продължителност на обуче- нието: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthé- tique/Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique/Klinische biologie
България	Пластично-възстановителна хирургия	Клинична лаборатория
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktivkirurgia	Laborimeditiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	Χειρουργική Θώρακος
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétiq- ue	Biologie médicale

▼ **M8**

Hrvatska	Plastična, rekonstrukcijska i estetska kirurgija	
----------	--	--

▼ **M1**

Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurģija	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratóriumi diagnosztika
Malta	Kirurgija Plastika	
Nederland	Plastische chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patologia clínica
România	Chirurgie plastică — microchirurgie recons- tructivă	Medicină de laborator

▼ **M1**

Държава	Пластична хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години	Клинична биология минимална продължителност на обуче- нието: 4 години
	Наименование	Наименование
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratórna medicína
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
► C4 United Kingdom ◀	► C4 Plastic surgery ◀	

Държава	Микробиология – Бактериология минимална продължителност на обучението: 4 години	Биохимия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		
България	Микробиология	Биохимия
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepi- demiologie	Laboratoriumsmedizin
Eesti		
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
▼ M8		
Hrvatska	Klinička mikrobiologija	
▼ M1		
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijoloġija	Patoloġija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		
România		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi

▼ **M1**

Държава	Микробиология – Бактериология минимална продължителност на обучението: 4 години	Биохимия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Държава	Имунология минимална продължителност на обучението: 4 години	Гръдна хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax (*)
България	Клинична имунология Имунология	Гръдна хирургия Кардиохирургия
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Inmunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire

▼ **M8**

Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	
----------	-------------------------------------	--

▼ **M1**

Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		Chirurgia toracica; Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā ķirurģija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkasebészet
Malta	Immunoloġija	Kirurgija Kardjo-Toraċika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
România		Chirurgie toracică
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Дата на отмяна съгласно член 27, параграф 3:
(*) 1 януари 1983 г.

▼ **M1**

Държава	Детска хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години	Съдова хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheelkunde (*)
България	Детска хирургия	Съдова хирургия
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παιδών	Αγγειοχειρουργική
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire

▼ **M8**

Hrvatska	Dječja kirurgija	Vaskularna kirurgija
----------	------------------	----------------------

▼ **M1**

Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παιδών	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurģija	Asinsvadu ķirurģija
Lietuva	Vaiķu chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermeksebészet	Érsebészet
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
România	Chirurgie pediatrică	Chirurgie vasculară
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Дата на отмяна съгласно член 27, параграф 3:

(*) 1 януари 1983 г.

Държава	Кардиология минимална продължителност на обучението: 4 години	Гастроентерология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastroenterologie
България	Кардиология	Гастроентерология
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie

▼ M1

Държава	Кардиология минимална продължителност на обучението: 4 години	Гастроентерология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie

▼ M8

Hrvatska	Kardiologija	Gastroenterologija
----------	--------------	--------------------

▼ M1

Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenteroloģija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjoloģija	Gastroenteroloģija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
România	Cardiologie	Gastroenterologie
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Държава	Ревматология минимална продължителност на обучението: 4 години	Обща хематология минимална продължителност на обучението: 3 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Rhumathologie/reumatologie	
България	Ревматология	Трансфузионна хематология
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία

▼ **M1**

Държава	Ревматология минимална продължителност на обучението: 4 години	Обща хематология минимална продължителност на обучението: 3 години
	Наименование	Наименование
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	

▼ **M8**

Hrvatska	Reumatologija	Hematologija
----------	---------------	--------------

▼ **M1**

Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatoloģija	Ematoloģija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
România	Reumatologie	Hematologie
Slovenija		
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Държава	Ендокринология минимална продължителност на обучението: 3 години	Физиотерапия минимална продължителност на обучението: 3 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
България	Ендокринология и болести на обмяната	Физикална и рехабилитационна медицина
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Hrvatska	Endokrinologija i dijabetologija	Fizikalna medicina i rehabilitacija
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione

▼ **M8**▼ **M1**

▼ **M1**

Държава	Ενδοκρινολογία минимална продължителност на обучението: 3 години	Физиотерапия минимална продължителност на обучението: 3 години
	Наименование	Наименование
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinoloģija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	Fisiatria ou Medicina física e de reabilitação
România	Endocrinologie	Recuperare, medicină fizică și balneologie
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Държава	Невропсихиатрия минимална продължителност на обучението: 5 години	Дерматология — Венерология минимална продължителност на обучението: 3 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Neuropsychiatrie (*)	Dermato-vénérologie/Dermato-venerologie
България		Кожни и венерически болести
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut — und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie (**)	Dermatologie et vénéréologie

▼ **M8**

Hrvatska		Dermatologija i venerologija
----------	--	------------------------------

▼ **M1**

Ireland		
Italia	Neuropsychiatria (***)	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie (****)	Dermato-vénérologie

▼ **M1**

Държава	Невропсихиатрия минимална продължителност на обучението: 5 години	Дерматология — Венерология минимална продължителност на обучението: 3 години
	Наименование	Наименование
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejologija
Nederland	Zenuw — en zielsziekten (*****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
România		Dermatovenerologie
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Дати на отмяна съгласно член 27, параграф 3:

(*) 1 август 1987 г. освен за лицата, започнали обучение преди тази дата.

(**) 31 декември 1971 г.

(***) 31 октомври 1999 г.

(****) Официален документ за професионална квалификация не се издава за обучение, започнало след 5 март 1982 г.

(*****) 9 юли 1984 г.

Държава	Радиология минимална продължителност на обучението: 4 години	Детска психиатрия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- en jeugd- psychiatrie
България	Радиобиология	Детска психиатрия
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychothe- rapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electroradiología	
France	Electro-radiologie (*)	Pédo-psychiatrie

▼ **M8**

Hrvatska	Klinička radiologija	Dječja i adolescentna psihijatrija
----------	----------------------	------------------------------------

▼ **M1**

Ireland	Radiology	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia (**)	Neuropsychiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihijatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie (***)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermek-és ifjúságpszichiátria

▼ **M1**

Държава	Радиология минимална продължителност на обучението: 4 години	Детска психиатрия минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Malta		
Nederland	Radiologie (****)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria
România		Psihiatrie pediatrică
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Дати на отмяна съгласно член 27, параграф 3:

(*) 3 декември 1971 г.

(**) 31 октомври 1993 г.

(***) Официален документ за професионална квалификация не се издава за обучение, започнало след 5 март 1982 г.

(****) 8 юли 1984 г.

Държава	Гериатрия минимална продължителност на обучението: 4 години	Нефрология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		
България	Гериатрична медицина	Нефрология
Česká republika	Geriatric	Nefrologie
Danmark	Geriatric eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie
Eesti		Nefroloogia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie

▼ **M8**

Hrvatska		Nefrologija
----------	--	-------------

▼ **M1**

Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatric	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefroloģija
Lietuva	Geriatrija	Nefrologija
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Geriatría	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefroloġija
Nederland	Klinische geriatric	
Österreich		

▼ **M1**

Държава	Гериатрия минимална продължителност на обучението: 4 години	Нефрология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Polska	Geriatrics	Nefrologia
Portugal		Nefrologia
România	Geriatricie și gerontologie	Nefrologie
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatrics	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatrics/Geriatri	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatrisk	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Държава	Инфекциозни болести минимална продължителност на обучението: 4 години	Социална медицина минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		
България	Инфекциозни болести	Социална медицина и здравен мениджмънт комунална хигиена
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale

▼ **M8**

Hrvatska	Infektologija	Javnozdravstvena medicina
----------	---------------	---------------------------

▼ **M1**

Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονομία/Κοινωνική Ιατρική
Latvija	Infektoloģija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infecçiologyia	Saúde pública
România	Boli infecțioase	Sănătate publică și management
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo

▼ **M1**

Държава	Инфекциозни болести минимална продължителност на обучението: 4 години	Социална медицина минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveysthuolto/Hälsövård
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Държава	Фармация Минимална продължителност на обучението: 4 години	Трудова медицина Минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
България	Клинична фармакология и терапия Фармакология	Трудова медицина
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail

▼ **M8**

Hrvatska	Klinička farmakologija s toksikologijom	Medicina rada i športa
----------	---	------------------------

▼ **M1**

Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslimibas
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozs- orvostan (üzemorvostan)
Malta	Farmakologija Klinika u t-Terapewtika	Medicina Okkupazzjonali
Nederland		Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
România	Farmacologie clinică	Medicina muncii
Slovenija		Medicina dela, prometa in sporta
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekrstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

▼ M1

Държава	Алергология Минимална продължителност на обучението: 3 години	Нуклеарна медицина Минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
България	Клинична алергология	Нуклеарна медицина
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire

▼ M8

Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	Nuklearna medicina
----------	-------------------------------------	--------------------

▼ M1

Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Medicina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
România	Alergologie și imunologie clinică	Medicină nucleară
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Държава	Лицево-челюстна хирургия (основно обучение на лекари) минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование
Belgique/België/ Belgien	
България	Лицево-челюстна хирургия
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	

▼ M1

Държава	Лицево-челюстна хирургия (основно обучение на лекари) минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie

▼ M8

Hrvatska	Maksilofacijalna kirurgija
----------	----------------------------

▼ M1

Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurģija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
România	
Slovenija	Maxilofacijalna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Държава	Клинична хематология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование
Belgique/België/ Belgien	
България	Клинична хематология
Česká republika	
Danmark	Klinisk blodtypeserologi (*)
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	
France	Hématologie

▼ M8

Hrvatska	
----------	--

▼ M1

Ireland	
Italia	
Κύπρος	

▼ **M1**

Държава	Клинична хематология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование
Latvija	
Lietuva	
Luxembourg	Hématologie biologique
Magyarország	
Malta	
Nederland	
Österreich	
Polska	
Portugal	Hematologia clinica
România	
Slovenija	
Slovensko	
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Дата на отмяна съгласно член 27, параграф 3:

(*) 1 януари 1983 г., с изключение на лицата, които са започнали обучението си преди посочената дата и за завършили преди края на 1988 г.

Държава	Стоматология минимална продължителност на обучението: 3 години	Дерматология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	

▼ **M8**

Hrvatska		
----------	--	--

▼ **M1**

Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia (*)	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg	Stomatologie	
Magyarország		

▼ **M1**

Държава	Стоматология минимална продължителност на обучението: 3 години	Дерматология минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Malta		Dermatologija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
România		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

Дата на отмяна съгласно член 27, параграф 3:
(*) 31 декември 1994 г.

Държава	Венерология минимална продължителност на обучението: 4 години	Тропически болести минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España		
France		
Hrvatska		

▼ **M8**▼ **M1**

Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Medicina Uro-genetali	
Nederland		
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska		Medycyna transportu

▼ **M1**

Държава	Венерология минимална продължителност на обучението: 4 години	Тропически болести минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Portugal		Medicina tropical
România		
Slovenija		
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

Държава	Коремна хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години	Спешна медицина минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdo- men (*)	
България		Спешна медицина
Česká republika		Traumatologie Urgentní medicína
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme	
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάς		
España	Cirugía del aparato digestivo	
France	Chirurgie viscérale et digestive	

▼ **M8**

Hrvatska	Abdominalna kirurgija	Hitna medicina
----------	-----------------------	----------------

▼ **M1**

Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominalinė chirurgija	
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Traumatológia
Malta		Medicina tal-Accidenti u l-Emerġenza
Nederland		
Österreich		
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
România		Medicină de urgență
Slovenija	Abdominalna kirurgija	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	Úrazová chirurgia Urgentná medicína

▼ **M1**

Държава	Коремна хирургия минимална продължителност на обучението: 5 години	Спешна медицина минимална продължителност на обучението: 5 години
	Наименование	Наименование
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi	
Sverige		
United Kingdom		Accident and emergency medicine

Дата на отмяна съгласно член 27, параграф 3:
(*) 1 януари 1983 г.

Държава	Клинична неврофизиология минимална продължителност на обучението: 4 години	Хирургична стоматология и лицево-челюстна хирургия (основно обучение на лекари и стомато- лози) ⁽¹⁾ минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo- faciale/Stomatologie en mond-, kaak- en aange- zichtschirurgie
България		
Česká republika		
Danmark	Klinisk neurofysiologi	
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Eesti		
Ελλάς		
España	Neurofisiología clínica	
France		

▼ **M8**

Hrvatska		
----------	--	--

▼ **M1**

Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Newrofizjologija Klinika	Kirurgija tal-ghadam tal-wiċċ
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal		
România		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysio- logi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial ki- rurgi

▼ **M1**

Държава	Клинична неврофизиология минимална продължителност на обучението: 4 години	Хирургична стоматология и лицево-челюстна хирургия (основно обучение на лекари и стомато- лози) ⁽¹⁾ минимална продължителност на обучението: 4 години
	Наименование	Наименование
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

⁽¹⁾ Обучение, за което се издава официален документ за професионална квалификация на специалист по стоматологична, орална и лицево-челюстна хирургия (основно обучение на лекари и стоматолози), предполага завършване и заверяване на основно обучение на лекари (член 24) и в допълнение завършване и заверяване на основно обучение на стоматолози (член 34)

▼ **M6**

Държава	Медицинска онкология Минимален срок на обучение: 5 години	Медицинска генетика Минимален срок на обучение: 4 години
	Наименование	Наименование
Belgique/België/ Belgien	Oncologie médicale/ Medische oncologie	
България	Медицинска онкология	Медицинска генетика
Česká republika	Klinická onkologie	Lékařská genetika
Danmark		Klinisk genetik
Deutschland		Humangenetik
Eesti		Meditsiinigeneetika
Ελλάς	Παθολογική Ογκολογία	
España		
France	Oncologie	Génétique médicale
Hrvatska		
Ireland	Medical oncology	Clinical genetics
Italia	Oncologia medica	Genetica medica
Κύπρος	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία	
Latvija	Onkoloģija ķīmijterapija	Medicīnas ģenētika
Lietuva	Chemoterapinė onkologija	Genetika
Luxembourg	Oncologie médicale	Médecine génétique
Magyarország	Klinikai onkológia	Klinikai genetika
Malta		
Nederland		Klinische genetica
Österreich		Medizinische Genetik
Polska	Onkologia kliniczna	Genetyka kliniczna
Portugal	Oncologia médica	Genética médica
România	Oncologie medicala	Genetica medicala
Slovenija	Internistična onkologija	Klinična genetika
Slovensko	Klinická onkológia	Lekárska genetika

▼ M6

Държава	Медицинска онкология Минимален срок на обучение: 5 години	Медицинска генетика Минимален срок на обучение: 4 години
	Наименование	Наименование
Suomi/Finland		Perinnöllisyyslääketiede/ Medicinsk genetik
Sverige		
United Kingdom	Medical oncology	Clinical genetics

▼ B

5.1.4. Удостоверения за професионална квалификация на общопрактикуващи лекари

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Професионално звание	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31 декември 1994 г.
▼ <u>M1</u> България	Свидетелство за призната специалност по Обща медицина	Лекар-специалист по Обща медицина	1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Česká republika	Diplom o specializaci „všeobecné lékařství“	Všeobecný lékař	1 май 2004 г.
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallægel i almen medicin	Almen praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	31 декември 1994 г.
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31 декември 1994 г.
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1 май 2004 г.
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31 декември 1994 г.
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31 декември 1994 г.
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31 декември 1994 г.
▼ <u>M8</u> Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	specijalist obiteljske medicine	1 юли 2013 г.
▼ <u>B</u> Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31 декември 1994 г.
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31 декември 1994 г.
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1 май 2004 г.
Latvija	Ģimenes ārsta sertifikāts	Ģimenes (vispārējās prakses) ārsts	1 май 2004 г.
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1 май 2004 г.
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en médecine générale	Médecin généraliste	31 декември 1994 г.
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1 май 2004 г.
Malta	Tabib tal-familja	Medicina tal-familja	1 май 2004 г.

▼ **B**

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst	Huisarts	31 декември 1994 г.
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31 декември 1994 г.
Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1 май 2004 г.
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31 декември 1994 г.
▼ M1			
România	Certificat de medic specialist medicină de familie	Medic specialist medicină de familie	1 януари 2007 г.
▼ B			
Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1 май 2004 г.
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore „všeobecné lekárstvo“	Všeobecný lekár	1 май 2004 г.
Suomi/ Finland	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri/Allmänläkare	31 декември 1994 г.
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31 декември 1994 г.
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31 декември 1994 г.

V.2. МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ С ОБЩ ПРОФИЛ

5.2.1. Учебна програма на медицинските сестри с общ профил

Курсът на обучение, след чието завършване се издава удостоверение за професионална квалификация на медицинските сестри с общ профил, се състои от следните две части:

А. Теоретично обучение

а) Сестрински грижи:

- същност и етика на професията
- общи принципи на здравето и на сестринските грижи
- принципи на сестринските грижи във връзка с:
 - обща и специална медицина;
 - обща и специална хирургия;
 - грижи за детето и педиатрия;
 - грижи за майката;
 - психично здраве и психиатрия;
 - грижи за старите хора и гериатрия.

б) Фундаментални науки:

- анатомия и физиология
- патология
- бактериология, вирусология и паразитология
- биофизика, биохимия и радиология
- диетология
- хигиена:
 - профилактика
 - здравна култура
- фармакология

в) Социални науки:

- социология
- психология
- принципи на администрацията
- принципи на преподаването
- социално и здравно законодателство
- правни аспекти на сестринските грижи

Б. Клинично обучение

- Сестрински грижи във връзка с:
 - обща и специална медицина
 - обща и специална хирургия

▼B

- грижи за детето и педиатрия
- грижи за майката
- психично здраве и психиатрия
- грижи за старите хора и гериатрия
- полагане на сестрински грижи при домашни условия

Една или повече от тези дисциплини може да се преподава във връзка с другите дисциплини или заедно с тях.

Теоретичното обучение трябва да е така балансирано и съгласувано с клиничното обучение, че знанията и практическите умения, изброени в настоящето приложение, да могат да бъдат придобити по подходящ начин.

5.2.2. Удостоверения за професионална квалификация на медицински сестри с общ профил

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверението за квалификация	Професионално звание	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — Diploma gegradueerde verpleger/verpleegster/Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) — Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde/Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-pflegerin) — Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/Brevet einer Pflegeassistentin 	<ul style="list-style-type: none"> — De erkende opleidingsinstututen/Les établissements d'enseignement reconnus/Die anerkannten Ausbildungsanstalten — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschüß der Deutschsprachigen Gemeinschaft 	<ul style="list-style-type: none"> — Hospitalier(ère)/Verpleegassistent(e) — Infirmier(ère) hospitalier(ère)/Ziekenhuisverpleger (-verpleegster) 	29 юни 1979 г.
▼ <u>M1</u> България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ с професионална квалификация „Медицинска сестра“	Университет	Медицинска сестра	1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Česká republika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o absolutoriu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Všeobecná sestra 2. Všeobecný ošetřovatel 	1 май 2004 г.

▼ **B**

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверението за квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejeskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29 юни 1979 г.
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/ Gesundheits- und Krankenpfleger	29 юни 1979 г.
Eesti	Diplom de erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3. Kohtla-Järve Meditsiinikool	õde	1 май 2004 г.
Ελλάς	1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευτικής 4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής	1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας 4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 6. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλεύτης ή νοσηλεύτρια	1 януари 1981 г.
España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad	Enfermero/a diplomado/a	1 януари 1986 г.
France	— Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) — Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29 юни 1979 г.
Hrvatska	1. Svjedodžba „medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege“ 2. Svjedodžba „prvostupnik (baccalaureus) sestrinstva/prvostupnica (baccalaurea) sestrinstva“	1. Srednje strukovne škole koje izvode program za stjecanje kvalifikacije „medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege“ 2. Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj Sveučilišta u Republici Hrvatskoj Veleučilišta u Republici Hrvatskoj	1. medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege 2. prvostupnik (baccalaureus) sestrinstva/prvostupnica (baccalaurea) sestrinstva	1 юли 2013 г.
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	29 юни 1979 г.

▼ **B**

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверението за квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29 юни 1979 г.
Κύπρος	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1 май 2004 г.
Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms	1. Māsu skolas 2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu	Māsa	1 май 2004 г.
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija	Bendrosios praktikos slaugytojas	1 май 2004 г.
Luxembourg	— Diplôme d'Etat d'infirmier — Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29 юни 1979 г.
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	1. Iskola 2. Egyetem/főiskola 3. Egyetem	Ápoló	1 май 2004 г.
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	Universitá ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1 май 2004 г.
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling	Verpleegkundige	29 юни 1979 г.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверението за квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Österreich	1. Diplom als „Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger“ 2. Diplom als „Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger“	1. Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege 2. Allgemeine Krankenpflegeschule	— Diplomierte Krankenschwester — Diplomierter Krankenpfleger	1 януари 1994 г.
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem „magister pielęgniarstwa“	Institucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Higher educational institution recognised by the competent authorities)	Pielęgniarka	1 май 2004 г.
Portugal	1. Diploma do curso de enfermagem geral 2. Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem 3. Carta de curso de licenciatura em enfermagem	1. Escolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro	1 януари 1986 г.
▼ <u>M1</u> România	1. Diplomă de absolvire de asistent medical generalist cu studii superioare de scurtă durată 2. Diplomă de licență de asistent medical generalist cu studii superioare de lungă durată	1. Universități 2. Universități	asistent medical generalist	1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik“	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik	1 май 2004 г.
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister z ošetrovateľstva“ („Mgr.“) 2. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z ošetrovateľstva“ („Bc.“) 3. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra	1. Vysoká škola 2. Vysoká škola 3. Stredná zdravotnícka škola	Sestra	1 май 2004 г.

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверението за квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Suomi/ Finland	1. Sairaanhoitajan tutkinto/Sjukskötarexamen 2. Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, sairaanhoitaja (AMK)/Yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, sjukskötare (YH)	1. Terveystieteiden oppilaitokset/ Hälsövärdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkeshögskolor	Sairaanhoitaja/Sjukskötare	1 януари 1994 г.
Sverige	Sjuksköterskeexamen	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1 януари 1994 г.
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	— State Registered Nurse — Registered General Nurse	29 юни 1979 г.

V.3. ЛЕКАР ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

5.3.1 Учебна програма за обучение на лекари по дентална медицина

Учебната програма, която води до получаване на удостоверение за професионална квалификация по дентална медицина включва като минимум изброените по-долу дисциплини. Една или повече от тези дисциплини може да се преподава във връзка с другите дисциплини или заедно с тях.

А. Основни дисциплини

- химия
- физика
- биология

Б. Медико-биологични и общо-медицински дисциплини

- анатомия
- ембриология
- хистология, включително и цитология
- физиология
- биохимия (или физиологична химия)
- патоанатомия
- обща патология
- фармакология
- микробиология
- хигиена
- профилактика и епидемиология
- рентгенология
- физиотерапия
- обща хирургия
- обща медицина, включително и педиатрия
- оториноларингология
- дерматология и венерология
- обща психология — психопатология — невропатология
- анестезиология

В. Специални дисциплини по дентална медицина

- протетична стоматология
- материалознание и оборудване
- консервативно зъболечение
- превантивна стоматология
- анестезия и болкоуспокояващи средства
- специална хирургия
- специална патология
- клинична практика
- детска дентална медицина
- ортодонтия
- пародонтология
- стоматологична рентгенология
- дъвкателна функция
- професионална организация, професионална етика и законодателство
- социални аспекти на практиката на денталната медицина.

▼ **B**

5.3.2. Удостоверения за базова професионална квалификация на лекари по дентална медицина

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Професионално звание	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van tandarts/Diplôme licencié en science dentaire	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examen-commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		Licentiaat in de tandheelkunde/ Licencié en science dentaire	28 януари 1980 г.
▼ M1 България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Магистър“ по „Дентална медицина“ с професионална квалификация „Магистър-лекар по дентална медицина“	Факултет по дентална медицина към Медицински университет		Лекар по дентална медицина	1 януари 2007 г.
▼ B Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství (doktor)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1 май 2004 г.
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen (odontologisk kandidateksamen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28 януари 1980 г.
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28 януари 1980 г.
Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1 май 2004 г.
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρουργός οδοντίατρος	1 януари 1981 г.
España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1 януари 1986 г.
France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28 януари 1980 г.
▼ M8 Hrvatska	Diploma „doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine“	Fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine	1 юли 2013 г.
▼ B Ireland	— Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) — Bachelor of Dental Surgery (BDS) — Licentiate in Dental Surgery (LDS)	— Universities — Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28 януари 1980 г.

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Професионално звание	Референтна дата
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28 януари 1980 г.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντίατρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1 май 2004 г.
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un „Sertifikāts” — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā	Zobārsts	1 май 2004 г.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1 май 2004 г.
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28 януари 1980 г.
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, röv.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1 май 2004 г.
Malta	Lawrja fil- Kirurgija Dentali	Università ta Malta		Kirurgu Dentali	1 май 2004 г.
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28 януари 1980 г.
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades „Doktor der Zahnheilkunde“	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1 януари 1994 г.
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem „lekarz dentysta“	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko — Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1 май 2004 г.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Професионално звание	Референтна дата
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1 януари 1986 г.
▼ <u>M1</u> România	Diplomă de licență de medic dentist	Universități		medic dentist	1 октомври 2003 г.
▼ <u>B</u> Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine“	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1 май 2004 г.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor zubného lékařstva“ („MDDr.“)	— Vysoká škola		Zubný lekár	1 май 2004 г.
Suomi/ Finland	Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto/Odontologie licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	Terveysturvallisuuden oikueusturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/ Beslut av Rättskyddscentralen för hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring	Hammaslääkäri/ Tandläkare	1 януари 1994 г.
Sverige	Tandläkarexamen	— Universitetet i Umeå — Universitetet i Göteborg — Karolinska Institutet — Malmö Högskola	Endast för examenbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1 януари 1994 г.
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS) or B.Ch.D.) — Licentiate in Dental Surgery	— Universities — Royal Colleges		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28 януари 1980 г.

5.3.3. Удостоверения за професионална квалификация на лекари по дентална медицина-специалисти

Ортодонтия

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/ Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27 януари 2005 г.

▼ B

Ортодонтия			
Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Референтна дата
▼ <u>M1</u> България	Свидетелство за призната специалност по „Ортодонтия“	Факултет по дентална медицина към Медицински университет	1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28 януари 1980 г.
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landes Zahnärztekammer	28 януари 1980 г.
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Ülikool	1 май 2004 г.
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1 януари 1981 г.
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28 януари 1980 г.
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28 януари 1980 г.
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21 май 2005 г.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1 май 2004 г.
Latvija	„Sertifikāts“ — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1 май 2004 г.
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 май 2004 г.
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 май 2004 г.
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 май 2004 г.
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28 януари 1980 г.
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1 май 2004 г.
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 май 2004 г.
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/Specialtand-läkarexamen, tandreglering	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1 януари 1994 г.
Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1 януари 1994 г.
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28 януари 1980 г.

▼ B

Орална хирургия			
Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Референтна дата
▼ <u>M1</u> България	Свидетелство за призната специалност по „Орална хирургия“	Факултет по дентална медицина към Медицински университет	1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28 януари 1980 г.
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/Mundchirurgie	Landes Zahnärztekammer	28 януари 1980 г.
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (до 31 декември 2002)	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1 януари 2003 г.
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28 януари 1980 г.
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21 май 2005 г.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντίατρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1 май 2004 г.
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 май 2004 г.
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 май 2004 г.
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurgija tal-halq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 май 2004 г.
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28 януари 1980 г.
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1 май 2004 г.
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 май 2004 г.
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suuja leuka-kirurgia/Specialtandläkar-examen, oral och maxillofacial kirurgi	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1 януари 1994 г.
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1 януари 1994 г.
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28 януари 1980 г.

V.4. ВЕТЕРИНАРЕН ЛЕКАР

5.4.1. Учебна програма за ветеринарни лекари

Учебната програма за получаване на удостоверение професионална квалификация по ветеринарна медицина включва като минимум изброените подолу дисциплини.

Преподаването на една или повече от тези дисциплини може да представлява част от други курсове или да е свързано с тях.

А. Основни дисциплини:

- физика
- химия
- биология на животните
- биология на растенията
- биоматематика

Б. Специални дисциплини:

а) Фундаментални науки:

- анатомия (включително хистология и ембриология)
- физиология
- биохимия
- генетика
- фармакология
- фармация
- токсикология
- микробиология
- имунология
- епидемиология
- професионална етика.

б) Клинични науки:

- акушерство
- патология (включително патоанатомия)
- паразитология
- клинична медицина и хирургия (включително анестезиология)
- клинични лекции за различните домашни животни, птици и други животински видове
- профилактика
- рентгенология
- репродукция и репродуктивни нарушения
- обществено ветеринарно дело и обществено здраве
- ветеринарно законодателство и съдебна медицина
- лечение
- пропедевтика

в) Животновъдство:

- животновъдство
- хранене на животните
- агрономство
- икономика на селското стопанство
- отглеждане на животни
- ветеринарна хигиена
- етология и закрила на животните.

г) Хигиена на храните:

- проверка и контрол на храните за животни или на храните от животински произход
- хигиена и технология на храните
- практика (включително практически стаж в клиници и хранително-вкусови предприятия)

Практическите занятия могат да се провеждат под формата на практически стаж, ако той включва работа на пълен работен ден под прекия контрол на компетентните органи и не надхвърля шест месеца от общата продължителност на петгодишния курс на обучение.

Съотношението между теоретичната и практическата подготовка е балансирано и съгласувано, така че познанията и опитът да могат да бъдат придобити по начин, който да осигури възможност на ветеринарните лекари да изпълняват всички свои задължения.

5.4.2. Удостоверения за професионална квалификация на ветеринарни лекари

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts/ Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	— De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examen-commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		21 декември 1980 г.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна дата
▼ <u>M1</u> България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен магистър по специалност Ветеринарна медицина с професионална квалификация Ветеринарен лекар	Лесотехнически университет — Факултет по ветеринарна медицина — Тракийски университет — Факултет по ветеринарна медицина		1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Česká republika	— Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) — Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1 май 2004 г.
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i veterinærvidenskab	Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole		21 декември 1980 г.
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21 декември 1980 г.
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1 май 2004 г.
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1 януари 1981 г.
España	Título de Licenciado en Veterinaria	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1 януари 1986 г.
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire			21 декември 1980 г.
▼ <u>M8</u> Hrvatska	Diploma „doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine“	Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu		1 юли 2013 г.
▼ <u>B</u> Ireland	— Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) — Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)			21 декември 1980 г.

▼B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна дата
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1 януари 1985 г.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1 май 2004 г.
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1 май 2004 г.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1 май 2004 г.
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21 декември 1980 г.
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar		1 май 2004 г.
Malta	Licenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurgi Veterinarji		1 май 2004 г.
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartsenijkundig examen			21 декември 1980 г.
Österreich	— Diplom-Tierarzt — Magister medicinae veterinariae	Universität	— Doktor der Veterinärmedizin — Doctor medicinae veterinariae — Fachtierarzt	1 януари 1994 г.
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1 май 2004 г.
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1 януари 1986 г.
▼M1 România	Diplomă de licență de doctor medic veterinar	Universități		1 януари 2007 г.
▼B Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine“	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1 май 2004 г.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor veterinarskej medicíny“ („MVDr.“)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1 май 2004 г.
Suomi/ Finland	Eläinlääketieteen lisen-siaatin tutkinto/Veterinärmedicin licentiate-xamen	Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet		1 януари 1994 г.
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuni-versitet		1 януари 1994 г.

▼B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна дата
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB) 4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	1. University of Bristol 2. University of Liverpool 3. University of Cambridge 4. University of Edinburgh 5. University of Glasgow 6. University of London		21 декември 1980 г.

V.5. АКУШЕРКА

5.5.1. Програма за обучение на акушерки (видове обучение I и II)

Програмата за обучение за придобиване на удостоверения за професионална квалификация по акушерство включва следните две части:

A. Теоретично и техническо обучение

а) Основни дисциплини

- основи на анатомията и физиологията
- основи на патологията
- основи на бактериологията, вирусологията и паразитологията
- основи на биофизиката, биохимията и радиологията
- педиатрия, по-специално при новородените деца
- хигиена, здравно възпитание, профилактика, ранна диагностика
- хранене и диететика, по-специално храненето при жената, новороденото и кърмачето
- основи на социологията и проблеми на социалната медицина
- основи на фармакологията
- психология
- принципи и методи на преподаване
- здравно и социално законодателство и здравна организация
- професионална етика и професионално законодателство
- сексуално възпитание и семейно планиране
- юридическа защита на майката и детето

б) Специални дисциплини, свързани с акушерската професия

- анатомия и физиология
- ембриология и развитие на плода
- бременност, раждане и следродилен период
- акушеро-гинекологична патология
- подготовка за раждането и майчинството, включително и психологичните аспекти
- подготовка за раждането (включително познаване и използване на акушерско оборудване)
- обезболяване, анестезиология и реанимация
- физиология и патология на новороденото
- грижи и наблюдение на новороденото
- психологични и социални фактори

B. Практическо и клинично обучение

Това обучение се извършва под съответен контрол:

- Женски консултации, включващи минимум 100 пренатални прегледа.
- Наблюдение и грижи за минимум 40 родилки.

▼ **B**

- Провеждане от обучаващия се на минимум 40 раждания; когато тази бройка не може да бъде достигната поради липса на родилки, тя може да се сведе до минимум 30, при условие че обучаващият присъства и на 30 други раждания.
- Активно участие в едно или две седалищни раждания. Когато това не е възможно поради липса на седалищни раждания, практиката може да се проведе в симулативна обстановка.
- Извършване на епизиотомия и последващо зашиване. Подготовката включва теоретично обучение и клинична практика. Практиката по зашиване включва зашиване на рана след епизиотомия и перинеално разкъсване. Това може да се проведе и в симулативна обстановка, ако е абсолютно необходимо.
- Наблюдение и грижи за 40 жени, които са в риска при бременността или раждането, или след раждането.
- Наблюдение и грижи (включително преглед) на минимум 100 родилки и здрави новородени.
- Наблюдение и грижи за новородени деца, които изискват специални грижи, включително родени преди или след термина деца, както и за новородени с тегло под нормалното или новородени с увреждания.
- Грижа за жени с патологични случаи в областта на гинекологията и акушерството.
- Въведение в медицинските и хирургични грижи. Въведението включва както теоретично, така и практическо обучение.

Теоретичната и практическата подготовка (част А от програмата за обучение) е балансирана и съгласувана с клиничното обучение (част Б от същата програма), така че познанията и опитът, посочени в настоящото приложение, да могат да бъдат придобити по приемлив начин.

Клиничното обучение е под формата на практическо обучение, под ръководството на специалист, в болнични отделения или в други здравни служби, одобрени от компетентните органи. Студентите по акушерство участват в дейностите на съответните отделения, като част от обучението, доколкото доколкото тези дейности допринасят за обучението им. Преподават им се отговорностите, включени в дейностите на акушерките.

5.5.2. Удостоверения за професионална квалификация на акушерки

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Професионално звание	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van vroedvrouw/ Diplôme d'accoucheuse	— De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement — De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française	VroedvrouwAccoucheuse	23 януари 1983 г.
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ с професионална квалификация „Акушерка“	Университет	Акушерка	1 януари 2007 г.

▼ **M1**

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Česká republika	<p>1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošeftovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.) — Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce</p> <p>2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.) — Vysvědčení o absolutoriu</p>	<p>1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem</p> <p>2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem</p>	Porodní asistentka/ porodní asistent	1 май 2004 г.
Danmark	Bevis for bestået jordemodereksamen	Danmarks jordemoder-skole	Jordemoder	23 януари 1983 г.
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme — Entbindungspfleger	23 януари 1983 г.
Eesti	Diplom ämmaemandaerialal	<p>1. Tallinna Meditsiinikool</p> <p>2. Tartu Meditsiinikool</p>	— Ämmaemand	1 май 2004 г.
Ελλάς	<p>1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)</p> <p>2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ)</p> <p>3. Πτυχίο Μαιίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών</p>	<p>1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.)</p> <p>2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων</p> <p>3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας</p>	— Μαία — Μαιευτής	23 януари 1983 г.
España	<p>— Título de Matrona</p> <p>— Título de Asistente obstétrico (matrona)</p> <p>— Título de Enfermería obstétrica-ginecológica</p>	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona — Asistente obstétrico	1 януари 1986 г.
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23 януари 1983 г.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Професионално звание	Референтна дата
▼ <u>M8</u> Hrvatska	Svjedodžba „prvostupnik (baccalaureus) primaljstva/sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) primaljstva“	— Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Veleučilišta i visoke škole u Republici Hrvatskoj	prvostupnik (baccalaureus) primaljstva/ prvostupnica (baccalaurea) primaljstva	1 юли 2013 г.
▼ <u>B</u> Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23 януари 1983 г.
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23 януари 1983 г.
Κύπρος	Διπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1 май 2004 г.
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1 май 2004 г.
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija 3. Kolegija	Akušeris	1 май 2004 г.

▼B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23 януари 1983 г.
Magyarország	Szülésznő bizonyítvány	Iskola/főiskola	Szülésznő	1 май 2004 г.
Malta	Lawrja jew diploma fl-Istudji tal-Qwiebel	Universita „ta' Malta“	Qabla	1 май 2004 г.
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidingsinstellingen	Verloskundige	23 януари 1983 г.
Österreich	Hebammen-Diplom	— Hebammenakademie — Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1 януари 1994 г.
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem „magister położnictwa“	Institucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (висше учебно заведение, акредитирано от компетентните власти)	Położna	1 май 2004 г.
Portugal	1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica 2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica 3. Diploma (do curso de pós-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. Escolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. — Escolas Superiores de Enfermagem — Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1 януари 1986 г.
▼M1				
România	Diplomă de licență de moașă	Universități	Moașă	1 януари 2007 г.
▼B				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana babica/diplomirani babičar“	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/ diplomirani babičar	1 май 2004 г.
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z pôrodnej asistencie“ („Bc.“) 2. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1 май 2004 г.

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Професионално звание	Референтна дата
Suomi/ Finland	1. Kätilön tutkinto/ barnmorskeexamen 2. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	1. Terveystieteiden tutkimuskeskus/ hälsövärdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor	Kätilö/Barnmorska	1 януари 1994 г.
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska	1 януари 1994 г.
United Kingdom	Statement of registration as a Midwife on part 10 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Various	Midwife	23 януари 1983 г.

V.6. ФАРМАЦЕВТ

5.6.1. Курс на обучение за фармацевти

- биология на растенията и животните
- физика
- обща и неорганична химия
- органична химия
- аналитична химия
- фармацевтична химия, включително и анализ на медицински продукти
- обща и приложна биохимия (медицинска)
- анатомия и физиология; медицинска терминология
- микробиология
- фармакология и фармакотерапия
- фармацевтични технологии
- токсикология
- фармакогнозия
- законодателство и професионална етика, ако е необходимо.

При определяне съотношението между теоретичното и практическото обучение по всяка дисциплина се отдава достатъчно значение на теорията с оглед да се запази академичният характер на обучението.

5.6.2. Удостоверения за професионална квалификация на фармацевти

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава дипломата	Референтна дата
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker/ Diplôme de pharmacien	— De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1 октомври 1987 г.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава дипломата	Референтна дата
▼ <u>M1</u> България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Магистър“ по „Фармация“ с професионална квалификация „Магистър-фармацевт“	Фармацевтичен факултет към Медицински университет		1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u> Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1 май 2004 г.
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1 октомври 1987 г.
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1 октомври 1987 г.
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest	Tartu Ülikool		1 май 2004 г.
Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1 октомври 1987 г.
España	Título de Licenciado en Farmacia	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1 октомври 1987 г.
France	— Diplôme d'Etat de pharmacien — Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie	Universités		1 октомври 1987 г.
▼ <u>M8</u> Hrvatska	Diploma „magistar farmacije/magistra farmacije“	— Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu — Kemijsko-tehnološki fakultet Sveučilišta u Splitu		1 юли 2013 г.
▼ <u>B</u> Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1 октомври 1987 г.
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1 ноември 1993 г.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγράφης Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1 май 2004 г.
Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tīpa augstskola		1 май 2004 г.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1 май 2004 г.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава дипломата	Референтна дата
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmaciens	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1 октомври 1987 г.
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, rövid: mag. Pharm)	EG Egyetem		1 май 2004 г.
Malta	Lawrja fil-farmacija	Universita „ta' Malta“		1 май 2004 г.
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie		1 октомври 1987 г.
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1 октомври 1994 г.
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1 май 2004 г.
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1 октомври 1987 г.
▼ <u>M1</u>				
România	Diplomă de licență de farmacist	Universități		1 януари 2007 г.
▼ <u>B</u>				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv „magister farmacije/magistra farmacije“	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1 май 2004 г.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister farmácie“ („Mgr.“)	Vysoká škola		1 май 2004 г.
Suomi/Finland	Proviisorin tutkinto/Proviisorexamen	— Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto		1 октомври 1994 г.
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1 октомври 1994 г.
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1 октомври 1987 г.

V. 7. АРХИТЕКТ

5.7.1. Удостоверения за професионална квалификация на архитекти, признати съгласно член 46

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна академична година
België/ Belgique/ Belgien	1. Architect/Architecte 2. Architect/Architecte 3. Architect 4. Architect/Architecte 5. Architect/Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect 1. ArchitecteArchitect 2. ArchitecteArchitect 3. Architect 4. ArchitecteArchitect 5. ArchitecteArchitect 6. Ingénieur-civil — architecte	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 6. „Faculté Polytechnique“ van Mons 1. Ecoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Ecoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 6. Faculté polytechnique de Mons		1988/1989
Danmark	Arkitekt cand. arch.	— Kunstakademiets Arkitekt-skole i København — Arkitektskolen i Århus		1988/1989
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ. Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	— Universitäten (Architektur/Hochbau) — Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) — Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) — Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste — Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) ⁽¹⁾ — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen		1988/1989

⁽¹⁾ Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна академична година
Ελλάς	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	— Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών — Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988/1989
España	Título oficial de arquitecto	Rectores de las universidades enumeradas a continuación: — Universidad Politécnica de Cataluña, Escuelas Técnicas Superiores de Arquitectura de Barcelona o del Vallès; — Universidad Politécnica de Madrid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid; — Universidad Politécnica de Las Palmas, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Las Palmas; — Universidad Politécnica de Valencia, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valencia; — Universidad de Sevilla, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Sevilla; — Universidad de Valladolid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valladolid; ► C3 — Universidad de A Coruña, escuela técnica superior de arquitectura de La Coruña; ◀ — Universidad del País Vasco, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de San Sebastián; — Universidad de Navarra, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Pamplona; — Universidad de Alcalá de Henares, Escuela Politécnica de Alcalá de Henares; — Universidad Alfonso X El Sabio, Centro Politécnico Superior de Villanueva de la Cañada; — Universidad de Alicante, Escuela Politécnica Superior de Alicante; — Universidad Europea de Madrid; — Universidad de Cataluña, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona; — Universidad Ramón Llull, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de La Salle; — Universidad S.E.K. de Segovia, Centro de Estudios Integrados de Arquitectura de Segovia; — Universidad de Granada, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Granada.		1988/1989 1999/2000 1999/2000 1997/1998 1998/1999 1999/2000 1998/1999 1999/2000 1994/1995

▼ B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна академична година
France	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale. 2. Diplôme d'architecte ESA 3. Diplôme d'architecte ENSAIS 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Le ministre chargé de l'architecture 2. Ecole spéciale d'architecture de Paris 3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture 		1988/1989

▼ M8

Hrvatska				
----------	--	--	--	--

▼ B

Ireland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI) 2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) (Previously, until 2002 - Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch)) 3. Certificate of association (ARIAI) 4. Certificate of membership (MRAI) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin 2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin) 3. Royal Institute of Architects of Ireland 4. Royal Institute of Architects of Ireland 		1988/1989
Italia	<p>— Laurea in architettura</p> <p>— Laurea in ingegneria edile — architettura</p>	<p>— Università di Camerino</p> <p>— Università di Catania — Sede di Siracusa</p> <p>— Università di Chieti</p> <p>— Università di Ferrara</p> <p>— Università di Firenze</p> <p>— Università di Genova</p> <p>— Università di Napoli Federico II</p> <p>— Università di Napoli II</p> <p>— Università di Palermo</p> <p>— Università di Parma</p> <p>— Università di Reggio Calabria</p> <p>— Università di Roma „La Sapienza“</p> <p>— Università di Roma III</p> <p>— Università di Trieste</p> <p>— Politecnico di Bari</p> <p>— Politecnico di Milano</p> <p>— Politecnico di Torino</p> <p>— Istituto universitario di architettura di Venezia</p> <p>— Università dell'Aquila</p> <p>— Università di Pavia</p> <p>— Università di Roma „La Sapienza“</p>	<p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>1988/1989</p> <p>1998/1999</p>

▼B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна академична година
	— Laurea specialistica in ingegneria edile — architettura	— Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma „La Sapienza“ — Università di Ancona — Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma „La Sapienza“	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1998/1999 1999/2000
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Università di Ferrara — Università di Genova	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004 2004/2005
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Università di Palermo — Politecnico di Milano — Politecnico di Bari	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	
	— Laurea specialistica in Architettura	— Università di Roma III — Università di Firenze — Università di Napoli II — Politecnico di Milano II	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	
			Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	
			Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	

▼B

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна академична година
Nederland	<p>1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur</p> <p>2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek</p> <p>3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam — de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam — de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg — de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem — de Rijkshogeschool Groningen te Groningen — de Hogeschool Maastricht te Maastricht 	<p>1. Technische Universiteit te Delft</p> <p>2. Technische Universiteit te Eindhoven</p>	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.	1988/1989
Österreich	<p>1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>2. Dilplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p>	<p>1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz)</p> <p>2. Technische Universität Wien</p> <p>3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck)</p> <p>4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien</p> <p>5. Akademie der Bildenden Künste in Wien</p> <p>6. Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz</p>		1998/1999

Страна	Удостоверение за професионална квалификация	Орган, който издава удостоверенията за професионална квалификация	Свидетелство, което придружава удостоверението	Референтна академична година
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/92	— Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa — Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto — Escola Superior Artística do Porto — Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto		1988/1989 1991/1992
Suomi/ Finland	Arkkitehdin tutkinto/Arkiteksamén	— Teknillinen korkeakoulu /Tekniska högskolan (Helsinki) — Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola — Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet		1998/1999
Sverige	Arkitektexamen	Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet		1998/1999
United Kingdom	1. Diplomas in architecture 2. Degrees in architecture 3. Final examination 4. Examination in architecture 5. Examination Part II	1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art 2. Universities 3. Architectural Association 4. Royal College of Art 5. Royal Institute of British Architects	Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board. The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down in Article 46 of this Directive and in <i>Criteria for validation</i> published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board. EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the <i>Criteria for validation</i> .	1988/1989

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Придобити права, приложими към професиите, които подлежат на признаване въз основа на координирането на минималните квалификационни изисквания

6. Удостоверения за професионални квалификации на архитекти, които се ползват от правата, придобити съгласно чл. 49, параграф 1

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година	
België/ Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — дипломите, издавани от висшите национални училища по архитектура или от висшите институти по архитектура (architecte — architect) — дипломите, издавани от висшето провинциално училище по архитектура в Хаселт (architect) — дипломите, издавани от кралските академии по изобразително изкуство (architecte — architect) — дипломите, издавани от „ecoles Saint-Luc“ (architecte — architect) — университетските дипломи по строителство, придружени от свидетелство за учебна практика, което е издадено от професионалното сдружение на архитектите и дава право на притежаване на професионалното звание архитект (architecte — architect) — дипломите по архитектура, издавани от централната или от държавната комисия по архитектура (architecte — architect) — дипломите за строителен архитект и за инженер-архитект, издавани от факултетите по приложни науки в университетите и от Политехническият факултет в Монс (ingenieur—architecte, ingénieur—architect) 	1987/1988	
▼ M1	България	<p>Дипломи, издадени от акредитирани институции за висше образование, с квалификация „архитект“ (arhitect), „строителен инженер“ (inginer civil) или „инженер“ (inginer), както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Университет за архитектура, строителство и геодезия — София: специалности „Урбанизъм“ и „Архитектура“ (Universitatea de Arhitectură, Inginerie Civilă și Geodezie – Sofia: specializările „Urbanism“ și „Arhitectură“) и всички инженерни специалности в областта на: „конструкции на сгради и съоръжения“ (construcția clădirilor și structurilor), „пътища“ (drumuri), „транспорт“ (transporturi), „хидротехника и водно строителство“ (hidrotehnică și hidroconstrucții), „мелиорации и др.“ (irigații etc.); — Дипломи, издадени от технически университети и институции за висше образование по строителство в областта на: „електро- и топлотехника“ (electrotehnică și termotehnică), „съобщителна и комун-икационна техника“ (tehnici și tehnologii de telecomunicații), „строителни технологии“ (tehnologii de construcții) „приложна геодезия“ (geodezie aplicată) и „ландшафт и др.“ (peisagistică etc.). <p>За извършване на проектантска дейност в областта на архитектурата и строителството дипломите трябва да са „придружени от удостоверение за проектантска правоспособност“ (certificat de capacitate juridică în domeniul activităților de proiectare) emis de „Камарата на архитектите“ (Ordinul Arhitecților), издадено от „Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране“ (Colegiul inginerilor în domeniul proiectelor de investiții), която предоставя правото на извършване на дейности в областта на инвестиционното проектиране</p>	2009/2010
▼ B	Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> — дипломи, издавани от факултетите на „České vysoké učení technické“ (Чешки технически университет в Прага): „Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství“ (Факултет по архитектура и строителство) (до 1951 г.), „Fakulta architektury a pozemního stavitelství“ (Факултет по архитектура и строителство) (от 1951 г. до 1960 г.), „Fakulta stavební“ (Факултет по строителство) (от 1960 г.) по специалностите: строителство и конструкции; строителство, конструкции и архитектура; архитектура (включително градоустройствено планиране и планиране на земеползването), промишлено и гражданско строителство, или по програмата за обучение по гражданско строителство за обучение по строителство и архитектура, 	2006/2007

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
	<p>по дисциплините: архитектура, градоустройство планиране и планиране на земеползването, или в учебните програми по: архитектура и градоустройство планиране по специалностите: архитектура, теория на архитектурното проектиране, планиране на градоустройството и планиране на земеползването, история на архитектурата и възстановяване на исторически паметници, или архитектура и строителство,—</p> <p>дипломите, издавани от „Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše“ (до 1951 г.), по специалностите архитектурата и строителство;</p> <p>— дипломи, издавани от „Vysoká škola stavitelství v Brně“ (от 1951 г. до 1956 г.), по специалностите архитектура и строителство;</p> <p>— дипломите, издавани от „Vysoké učení technické v Brně“, от „Fakulta architektury“ (Факултет по архитектура) (от 1956 г.) по специалностите архитектура и градоустройство планиране или „Fakulta stavební“ (Факултет по гражданско строителство) (от 1956 г.) по специалността строителство;</p> <p>— дипломите, издавани от „Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava“, „Fakulta stavební“ (Факултет по гражданско строителство) (от 1997 г.) по специалностите конструкции и архитектурата или по специалността строителство;</p> <p>— дипломите, издавани от „Technická univerzita v Liberci“, „Fakulta architektury“ (Факултет по архитектура) (от 1994 г.) по учебните програми по архитектура и градоустройство планиране по специалността архитектура;</p> <p>— дипломите, издавани от „Akademie výtvarných umění v Praze“ по програмата за изящни изкуства по специалността архитектурно проектиране;</p> <p>— дипломите, издавани от „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze“ по програмата за изящни изкуства по специалността архитектура;</p> <p>— свидетелство за правоспособност, издавано от „Česká komora architektů“ без упоменаване на специалността или по специалността строителство.</p>	
Danmark	<p>— дипломите, издавани от националните училища по архитектура в Копенхаген и Аархус (arkitekt)</p> <p>— свидетелство за вписване, издавано от Комисията на архитектите в съответствие със закон № 202 от 28 май 1975 г. (registreret arkitekt)</p> <p>— дипломите, издавани от висшите училища по строителство (bygningsteknik), придружени от свидетелство на компетентните органи, удостоверяващо, че лицето е издържало изпит по специалността, който се състои от оценка на изготвени проекти, които са изпълнени от кандидатата по време на най-малко шестгодишно ефективно практикуване на дейността, предвидени в член 48 на настоящата директива</p>	1987/1988
Deutschland	<p>— дипломите, издавани от висшите училища по изящни изкуства (Dipl.-Ing., Architekt (HfBK))</p> <p>— дипломите, издавани от факултетите по архитектура (Architektur/Hochbau) на „Technische Hochschulen“, на техническите университети, доколкото тези училища са включени в Gesamthochschulen (Dipl.-Ing. и други последващи наименования на тези дипломи)</p> <p>— дипломите, издавани от факултетите по архитектура (Architektur/Hochbau) на Fachhochschulen, доколкото тези училища са включени в Gesamthochschulen, от факултетите по архитектура (Architektur/Hochbau) на „Gesamthochschulen“, придружени, когато образованието е под четири години, но включва най-малкото три години, от свидетелство за професионален стаж във Федерална република Германия в продължение на четири години, издадено от професионалното сдружение в съответствие с член 47, параграф 1, втора алинея (Ingenieur grad. и други последващи наименования на тези дипломи)</p> <p>— дипломите (Prüfungszeugnisse), издадени преди 1 януари 1973 г. от факултетите по архитектура на Ingenieurschulen и на Werkkunstschulen, придружени от свидетелство от компетентните власти, което удостоверява, че заинтересованото лице е издържало изпит за професионална квалификация, който се състои от оценка на изготвени проекти, които са изпълнени от кандидатата по време на най-малко шестгодишно ефективно практикуване на дейността, предвидени в член 48 на настоящата директива</p>	1987/1988

▼ B

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
Eesti	— diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast (диплома по архитектура, издавана от Факултета по архитектура на Естонската академия по изкуствата от 1996 г.), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995 (издавана от Талинския университет по изкуствата 1989—1995 г.), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951—1988 (издавана от Държавния институт по изкуства на на Естонската ССР през 1951—1988 г.)	2006/2007
Ελλάς	— дипломите за инженер-архитект, издавани от Metsovion Polytechnion в Атина, придружени от свидетелство, издадено от Техническата камара на Гърция, което дава право да се упражняват дейности в областта на архитектурата — дипломите за инженер-архитект, издавани от Aristotelion Panepistimion в Солун, придружени от свидетелство, издадено от Техническата камара на Гърция, което дава право да се упражняват дейности в областта на архитектурата — дипломите за инженер по гражданско строителство, издавани от Metsovion Polytechnion в Атина, придружени от свидетелство, издадено от Техническата камара на Гърция, което дава право да се упражняват дейности в областта на архитектурата — дипломите за инженер по гражданско строителство, издавани от Aristotelion Panepistimion в Солун, придружени от свидетелство, издадено от Техническата камара на Гърция, което дава право да се упражняват дейности в областта на архитектурата — дипломите за инженер по гражданско строителство, издавани от Panepistimion Thrakis, придружени от свидетелство, издадено от Техническата камара на Гърция, което дава право да се упражняват дейности в областта на архитектурата — дипломите за инженер по гражданско строителство, издавани от Panepistimion Patron, придружени от свидетелство, издадено от Техническата камара на Гърция, което дава право да се упражняват дейности в областта на архитектурата	1987/1988
España	удостоверение за професионална квалификация на архитект (título oficial de arquitecto) издавано от Министерството на образованието и науката или от университетите	1987/1988
France	— дипломите за дипломиран от правителството архитект, издавани до 1959 г. от Министерството на образованието, а след тази дата — от Министерството по културните въпроси (architecte DPLG) — дипломите, издавани от „Ecole speciale d'architecture“ (architecte DESA) — дипломите, издавани след 1955 г. от архитектурния отдел на Ecole nationale supérieure des arts et industrie в Страсбург (бившото Ecole nationale d'ingénieurs в Страсбург) (architecte ENSAIS)	1987/1988

▼ M8

Hrvatska	— Диплома „magistar inženjer arhitekture i urbanizma/magistra inženjerka arhitekture i urbanizma“, издавана от Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Диплома „magistar inženjer arhitekture/magistra inženjerka arhitekture“, издавана от Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu — Диплома „magistar inženjer arhitekture/magistra inženjerka arhitekture“, издавана от Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu — Диплома „diplomirani inženjer arhitekture“, издавана от Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Диплома „diplomirani inženjer arhitekture/diplomirana inženjerka arhitekture“, издавана от Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu — Диплома „diplomirani inženjer arhitekture/diplomirana inženjerka arhitekture“, издавана от Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu — Диплома „diplomirani arhitektonski inženjer“, издавана от Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Диплома „inženjer“, издавана от Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Диплома „inženjer“, издавана от Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu за завършено обучение в Arhitektonski odjel Arhitektonsko-građevinsko-geodetskog fakulteta — Диплома „inženjer“, издавана от Tehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu за завършено обучение в Arhitektonski odsjek Tehničkog fakulteta	Трета академична година след присъединяването
----------	--	---

▼ M8

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
	<p>— Диплома „inženjer“, издавана от Tehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu за завършено обучение в Arhitektonsko-inženjerski odjel Tehničkog fakulteta</p> <p>— Диплома „inženjer arhitekture“, издавана от Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Всички дипломи трябва да се придружават от свидетелство за членство в хърватската камара на архитектите (Hrvatska komora arhitekata), издадено от хърватската камара на архитектите, Загреб.</p>	

▼ B

Ireland	<p>— степената „Bachelor of Architecture“, присвоена от „National University of Ireland“ (B. Arch. N.U.I.) на завършилите архитектура в „University College“, Дъблин</p> <p>— университетската диплома по архитектура, издавана от „College of Technology“, Bolton Street, Дъблин (Diplom. Arch.)</p> <p>— удостоверението за асоцииран член на „Royal Institute of Architects of Ireland“ (A.R.I.A.I.)</p> <p>— удостоверението за член на „Royal Institute of Architects of Ireland“ (M.R.I.A.I.)</p>	1987/1988
Italia	<p>— дипломите за „laurea in architettura“, издавани от университетите, политехническите институти и висшите институти по архитектура във Венеция и Реджо-Калабрия, придружени от диплома, която дава право на независимо упражняване на професията архитект, издавана от министъра на образованието, след като кандидатът е положил успешно държавен изпит за независимо упражняване на професията архитект пред компетентна комисия (dott. Architetto)</p> <p>— дипломите за „laurea in ingegneria“ по строителство, издавани от университетите и политехническите институти, придружени от диплома, която дава право на независимо упражняване на професията архитект, издавана от министъра на образованието, след като кандидатът е положил успешно държавен изпит за независимо упражняване на професията архитект пред компетентна комисия (dott. Ing. Architetto или dott. Ing. In ingegneria civile)</p>	1987/1988
Κύπρος	— Βεβαίωση Εγγράφης στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Ελεγκτήριο Κύπρου (Свидетелство за вписване в Регистъра на архитектите, издавано от Научно-техническата камара на Кипър (ЕТЕК))	2006/2007
Latvija	— „Arhitekta diploms“ ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženiercēlniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958 gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un „Arhitekta prakses sertifikāts“, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība („диплома за архитект“ издавана от Катедрата по архитектура на Факултета по строителство на Латвийския държавен университет до 1958 г., от Катедрата по архитектура на Факултета по строителство на Политехническият институт в Рига 1958—1991 г., от Факултет по архитектура на Техническият университет в Рига от 1991 и 1992 г., и свидетелство за вписване от Сдружението на архитектите в Латвия)	2006/2007
Lietuva	<p>— дипломите за инженер-архитект/архитект, издавани от Kauno politechnikos institutas до 1969 г. (inžinierius architektas/architektas)</p> <p>— дипломи за архитект/бакалавър по архитектура/магистър по архитектура, издавани от Vilnius inžinerinis statybos institutas до 1990 г., Vilniaus technikos universitetas до 1996 г., Vilnius Gedimino technikos universitetas от 1996 г. (architektas/architektūros bakalauras/architektūros magistras)</p> <p>— дипломите за специалист, който е завършил пълния курс по архитектура/бакалавър по архитектура/магистър по архитектура, издавани от LTSR Valstybinis dailės institutas до 1990; Vilniaus dailės akademija до 1990 (architektūros kursas/architektūros bakalauras/architektūros magistras)</p> <p>— дипломите за бакалавър по архитектура/магистър по архитектура, издавани от Kauno technologijos universitetas от 1997 (architektūros bakalauras/architektūros magistras)</p> <p>— всички тези дипломи трябва да бъдат придружени от свидетелство, издадено от Атестационната комисия, което удостоверява правото на упражняване на дейност в областта на архитектурата (сертифициран архитект/Atestuotas architektas)</p>	2006/2007

▼B

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
Magyarország	<ul style="list-style-type: none"> — дипломата „okleveles építész mérnök“ (диплома по архитектура, магистър по архитектура), издавана от университети — дипломата „okleveles építész tervező művész“ (диплома за магистър по архитектура и строителство), издавана от университети 	2006/2007
Malta	<ul style="list-style-type: none"> — Perit: Lawrja ta' Perit издавана от Universita' ta' Malta, която дава право на вписване като Perit 	2006/2007
Nederland	<ul style="list-style-type: none"> — свидетелството, удостоверяващо успешното полагане на изпит за образователно-квалификационна степен по архитектура, издавано от архитектурните отдели на техническите колежи в Делфт или в Айндховен (bouwkunding ingenieur) — дипломите, издавани от признатите от държавата академии по архитектура (architect) — дипломите, издавани до 1971 г. от бившите колежи по архитектура (Hoger Bouwkunstonderricht) (architect HBO) — дипломите, издавани до 1970 г. от бившите колежи по архитектура (Vortgezet Bouwkunstonderricht) (architect VBO) — свидетелството, удостоверяващо успешното полагане на изпит, проведен от съвета на архитектите на „Bond van Nederlandse Architecten“ (Съюз на холандските архитекти, BNA) (architect) — дипломата от Stichting Instituut voor Architectuur (Фондация „Институт по архитектура“) (IVA), издавана след завършване на курса, организиран от тази фондация, с продължителност най-малко четири години (architect), придружена от свидетелство на компетентните власти, което удостоверява, че заинтересованото лице е издържало изпит за професионална квалификация, който се състои от оценка на изготвени проекти, които са изгълнени от кандидатата по време на най-малко шестогодишно ефективно практикуване на дейностите, предвидени в член 44 на настоящата директива — свидетелство, издавано от компетентните органи, което удостоверява, че преди 5 август 1985 г. заинтересованото лице е положило успешно изпит за „kandidaat in de bouwkunde“, проведен от техническите колежи в Делфт или в Айндховен, и че в продължение на период не по-малък от пет години, непосредствено предшестващ посочената дата, е упражнявало дейности на архитект, чието естество и значение гарантират, че според утвърдените в Холандия критерии то е достатъчно компетентно да упражнява тези дейности (architect) — свидетелство, издавано от компетентните органи единствено на лицата, навършили четиридесет години преди 5 август 1985 г., което удостоверява, че в продължение на период не по-малък от пет години, непосредствено предшестващи посочената дата, заинтересованото лице е упражнявало дейности на архитект, чието естество и значение гарантират, че според утвърдените в Холандия критерии то е достатъчно компетентно да упражнява тези дейности (architect) — посочените в седмо и осмо тире свидетелства не се признават, считано от датата на влизане в сила на закони и правилници за достъп до дейностите на архитект и тяхното упражняване под професионалното звание архитект в Холандия, доколкото по силата на посочените разпоредби тези свидетелства не дават достъп до тези дейности под посоченото професионално звание 	1987/1988
Österreich	<ul style="list-style-type: none"> — дипломите, издавани от техническите университети във Виена и Грац и Университета в Инсбрук, Факултета по строителство („Bauingenieurwesen“) и архитектура („Architektur“), по специалностите архитектура, строителното инженерство („Bauingenieurwesen“), строителство („Hochbau“) и „Wirtschaftsingenieurwesen — Bauwesen“) — дипломите, издавани от Университета за „Bodenkultur“ по специалността „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft“ — дипломите, издавани от Колежа по приложни изкуства на Виенския университет по архитектура — дипломите, издавани от Академията по изящни изкуства по архитектура 	1997/1998

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
	<ul style="list-style-type: none"> — дипломите за сертифицирани инженери (Ing.) издавани от висшите технически колежи или техническите колежи по строителство плюс лиценз за „Baumeister“, удостоверяващ минимум шест години професионален опит в Австрия, който се издава след полагане на изпит — дипломите, издавани от Университетския колеж за обучение по изкуства и индустрия в Линц по архитектурни науки — свидетелствата за професионална квалификация на строителни инженери или строителни консултанти („Hochbau“, „Bauwesen“, „Wirtschaftsingenieurwesen — Bauwesen“, „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft“) съгласно Закона за граждански технически специалисти (Ziviltechnikergesetz, BGBl. № 156/1994) 	
Polska	<p>Дипломите, издавани от факултетите по архитектура на:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Варшавския технически университет, Факултет по архитектура във Варшава (Politechnika Warszawska, Wydział Architektury); професионалното звание архитект: inżynier architekt, magister nauk technicznych; inżynier architekt; inżyniera magistra architektury; magistra inżyniera architektury; magistra inżyniera architekta; magister inżynier architekt (от 1945 г. до 1948 г. звание: inżynier architekt, magister nauk technicznych; от 1951 г. до 1956 г., звание: inżynier architekt; от 1954 г. до 1957 г., втори етап, звание: inżyniera magistra architektury; от 1957 г. до 1959 г., звание: inżyniera magistra architektury; от 1964 г. до 1964 г.: звание: magistra inżyniera architektury; от 1964 г. до 1982 г., звание: magistra inżyniera architekta; от 1983 г. до 1990 г., звание: magister inżynier architekt; от 1991 звание: magistra inżyniera architekta) — Краковски технически университет, Факултет по архитектура в Краков (Politechnika Krakowska, Wydział Architektury); професионалното звание архитект: magister inżynier architekt (от 1945 г. до 1953 г., Университет по минно дело и металургия, Политехнически факултет по архитектура — Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury) — Вроцлавски технически университет, Факултет по архитектура във Вроцлав (Politechnika Wroclawska, Wydział Architektury); професионалното звание архитект: inżynier architekt, magister nauk technicznych; magister inżynier architekt; magister inżynier architekt (от 1949 г. до 1964 г., звание: inżynier architekt, magister nauk technicznych; от 1956 г. до 1964 г., звание: magister inżynier architekt; от 1964 г., звание: magister inżynier architekt) — Технически университет в Силезия Факултет по архитектура в Гливице (Politechnika Śląska, Wydział Architektury); професионалното звание архитект: inżynier architekt; magister inżynier architekt (от 1945 г. до 1955 г., Инженерно-строителен факултет — Wydział Inżynieryjno-Budowlany, звание: inżynier architekt; от 1961 г. до 1969 г., Факултет по промишлено и общо строителство — Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, звание: magister inżynier architekt; от 1969 г. до 1976 г., Факултет по строителство и архитектура — Wydział Budownictwa i Architektury, звание: magister inżynier architekt; от 1977 г., Факултет по архитектура — Wydział Architektury, звание: magister inżynier architekt и от 1995, звание: inżynier architekt) — Технически университет в Познан, Факултет по архитектура в Познан (Politechnika Poznańska, Wydział Architektury); професионалното звание архитект: inżynier architekt; inżynier architekt; magister inżynier architekt (от 1945 г. до 1955 г. Техническо училище, Факултет по архитектура — Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury звание: inżynier architekt; от 1978 г., звание: magister inżynier architekt и от 1999 г., звание: inżynier architekt) — Технически университет в Гданск, Факултет по архитектура в Гданск (Politechnika Gdańska, Wydział Architektury); професионалното звание архитект: magister inżynier architekt (от 1945 г. до 1969 г. Факултет по архитектура — Wydział Architektury, от 1969 г. до 1971 г., Факултет по строителство и архитектура — Wydział Budownictwa i Architektury, от 1971 г. до 1981 г. Институт по архитектура и градоустройство — Instytut Architektury i Urbanistyki, от 1981 Факултет по архитектура — Wydział Architektury) — Технически университет в Бялисток, Факултет по архитектура в Бялисток (Politechnika Białostocka, Wydział Architektury); професионалното звание архитект: magister inżynier architekt (от 1975 г. до 1989 г. Институт по архитектура — Instytut Architektury) 	2006/2007

▼ **B**

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
	<p>— Технически университет в Лодз, Факултет по строителство, архитектура и инженерна екология (Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska); професионалното звание архитект: inżynier architekt; magister inżynier architekt (от 1973 г. до 1993 г. Факултет по строителство и архитектура — Wydział Budownictwa i Architektury и от 1992 г. Факултет по строителство, архитектура и инженерна екология — Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska; звание: от 1973 г. до 1978 г., звание: inżynier architekt, от 1978 г., звание: magister inżynier architekt)</p> <p>— Технически университет в Щечин, Факултет по строителство и архитектура в Щечин (Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury); професионалното звание архитект: inżynier architekt; magister inżynier architekt (от 1948 г. до 1954 г. Висше техническо училище, Факултет по архитектура — Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, звание: inżynier architekt, от 1970 г., звание: magister inżynier architekt и от 1998, звание: inżynier architekt)</p> <p>Всички тези дипломи трябва да бъдат придружени от удостоверения за членство, издавани от съответните регионални палати на архитектите в Полша, които дават правото да се упражняват дейности в областта на архитектурата в Полша</p>	
Portugal	<p>— дипломата „diploma do curso especial de arquitetura“, издавана от училищата по изящни изкуства в Лисабон и Порто</p> <p>— дипломата за архитект „diploma de arquitecto“, издавана от училищата по изящни изкуства в Лисабон и Порто</p> <p>— дипломата „diploma do curso de arquitetura“, издавана от висшите училища по изящни изкуства в Лисабон и Порто</p> <p>— дипломата „diploma de licenciatura em arquitetura“, издавана от Висшето училище по изящни изкуства в Лисабон</p> <p>— дипломата „carta de curso de licenciatura em arquitetura“, издавана от Техническия университет в Лисабон и Университета в Порто</p> <p>— университетска диплома по строителство (licenciatura em engenharia civil), издавана от Висшия технически институт на Техническия университет в Лисабон</p> <p>— университетската диплома по строителство (licenciatura em engenharia civil), издавана от Техническия факултет (de Engenharia) на Университета в Порто</p> <p>— университетската диплома по строителство (licenciatura em engenharia civil), издавана от Научно-техническия факултет на Университета в Коимбра</p> <p>— университетска диплома по строителство, производство (licenciatura em engenharia civil, produção), издавана от Университета на Минхо</p>	1987/1988
▼ M1 România	<p>Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu“ București (Университет по архитектура и урбанизъм „Ion Mincu“ Букурещ):</p> <p>— 1953—1966 Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“ București (Институт по архитектура „Ion Mincu“ Букурещ), Arhitect (архитект),</p> <p>— 1967—1974 Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“ București (Институт по архитектура „Ion Mincu“ Букурещ), Diplomă de Arhitect, Specialitatea Arhitectură (диплома за архитект, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1975—1977 Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“ București, Facultatea de Arhitectură (Институт по архитектура „Ion Mincu“ Букурещ, Факултет по архитектура), Diplomă de Arhitect, Specializarea Arhitectură (диплома за архитект, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1978-1991 Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“ București, Facultatea de Arhitectură și Sistemizare (Институт по архитектура „Ion Mincu“ Букурещ, Факултет по архитектура и систематизация), Diplomă de Arhitect, Specializarea Arhitectură și Sistemizare (диплома за архитект, специалност „Архитектура и систематизация“),</p> <p>— 1992—1993 Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“ București, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Институт по архитектура „Ion Mincu“ Букурещ, Факултет по архитектура и урбанизъм), Diplomă de Arhitect, specializarea Arhitectură și Urbanism (диплома за архитект, специалност „Архитектура и урбанизъм“),</p>	2009/2010

▼ M1

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
	<p>— 1994—1997 Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“ București, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Институт по архитектура „Ion Mincu“ Букурещ, Факултет по архитектура и урбанизъм), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за Лиценță, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1998—1999 Institutul de Arhitectură „Ion Mincu“ București, Facultatea de Arhitectură (Институт по архитектура „Ion Mincu“, Букурещ, Факултет по архитектура), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за Лиценță, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— От 2000 г. Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu“ București, Facultatea de Arhitectură (Университет по архитектура и урбанизъм „Ion Mincu“, Букурещ, Факултет по архитектура), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“);</p> <p>Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca (Технически университет „Cluj-Napoca“):</p> <p>— 1990—1992 Institutul Politehnic din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcții (Политехнически институт „Cluj-Napoca“, Факултет по строително инженерство), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1993—1994 Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcții (Технически университет „Cluj-Napoca“, Факултет по строително инженерство), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1994—1997 Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcții (Технически университет „Cluj-Napoca“, Факултет по строително инженерство), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за Лиценță, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1998—1999 Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Технически университет „Cluj-Napoca“, Факултет по архитектура и урбанизъм), Diplomă de, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за Лиценță, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— От 2000 г. Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Технически университет „Cluj-Napoca“, Факултет по архитектура и урбанизъм), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“);</p> <p>Universitatea Tehnică „Gh. Asachi“ Iași (Технически университет „Gh. Asachi“ — Iași):</p> <p>— 1993 Universitatea Tehnică „Gh. Asachi“ Iași, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Технически университет „Gh. Asachi“ — Iași, Факултет по строително инженерство и архитектура), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1994—1999 Universitatea Tehnică „Gh. Asachi“ Iași, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Технически университет „Gh. Asachi“ — Iași, Факултет по строително инженерство и архитектура), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за Лиценță, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 2000—2003 Universitatea Tehnică „Gh. Asachi“ Iași, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Технически университет „Gh. Asachi“ — Iași, Факултет по строително инженерство и архитектура), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— От 2004 г. Universitatea Tehnică „Gh. Asachi“ Iași, Facultatea de Arhitectură (Технически университет „Gh. Asachi“ — Iași, Факултет по архитектура), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“);</p> <p>Universitatea Politehnică din Timișoara (Университет „Политехника“ Timișoara):</p> <p>— 1993—1995 Universitatea Tehnică din Timișoara, Facultatea de Construcții (Технически университет Timișoara, Факултет по строително инженерство), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură și urbanism, specializarea Arhitectură generală (диплома за архитект, профил „Архитектура и урбанизъм“, специалност „Обща архитектура“),</p>	

▼ M1

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
	<p>— 1995—1998 Universitatea Politehnica din Timișoara, Facultatea de Construcții (Университет „Политехника“ Timișoara, Факултет по строително инженерство), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за Лиценță, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— 1998—1999 Universitatea Politehnica din Timișoara, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Университет „Политехника“ Timișoara, Факултет по строително инженерство и архитектура), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за Лиценță, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— От 2000 г. Universitatea Politehnica din Timișoara, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Университет „Политехника“ Тимишоара, Факултет по строително инженерство и архитектура), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“);</p> <p>Universitatea din Oradea (Университет на Oradea):</p> <p>— 2002 Universitatea din Oradea, Facultatea de Protecția Mediului (Университет на Oradea, Факултет по защита на околната среда), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“),</p> <p>— От 2003 г. Universitatea din Oradea, Facultatea de Arhitectură și Construcții (Факултет по архитектура и строително инженерство), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“);</p> <p>Universitatea Spiru Haret București (Университет „Spiru Haret“, Букурещ):</p> <p>— От 2002 г. Universitatea Spiru Haret București, Facultatea de Arhitectură (Университет „Spiru Haret“, Букурещ, Факултет по архитектура), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (диплома за архитект, профил „Архитектура“, специалност „Архитектура“).</p>	

▼ B

Slovenija	<p>— „Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture“ (университетска диплома по архитектура), издавана от факултета по архитектура, придружена от свидетелство от компетентен орган в областта на архитектурата, признат по закон, което дава правото да се упражняват дейности в областта на архитектурата</p> <p>— университетска диплома, издавана от техническите факултети, които дават званието „univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)/univerzitetna diplomirana inženirka“, придружена от свидетелство от компетентен орган в областта на архитектурата, признат по закон, което дава право да се упражняват дейности в областта на архитектурата</p>	2006/2007
Slovensko	<p>— диплома по специалността „архитектура и строителство“ („architektúra a pozemné staviteľstvo“), издавана от Словашкия технически университет (Slovenská vysoká škola technická) в Братислава през 1950—1952 г. (звание: Ing.)</p> <p>— диплома по специалността „архитектура“ („architektúra“), издавана от Факултета по архитектура и строителство на Словашкия технически университет (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) в Братислава през 1952—1960 г. (звание: Ing. arch.)</p> <p>— диплома по специалността „строителство“ („pozemné staviteľstvo“), издавана от Факултета по архитектура и строителство на Словашкия технически университет (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) в Братислава 1952—1960 г. (звание: Ing.)</p> <p>— диплома по специалността „архитектура“ („architektúra“), издавана от Факултета по строителство на Словашкия технически университет (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) в Братислава 1961—1976 г., (звание: Ing. arch.)</p> <p>— диплома по специалността „строителство“ („pozemné stavby“), издавана от Факултета по строителство на Словашкия технически университет (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) в Братислава през 1961—1976 г., (звание: Ing.)</p> <p>— диплома по „архитектура“ („architektúra“), издавана от Факултета по архитектура на Словашкия технически университет (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) в Братислава от 1977 (звание: Ing. arch.)</p> <p>— диплома по „урбанизъм“ („urbanizmus“), издавана от Факултета по архитектура на Словашкия технически университет (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) в Братислава от 1977 г. (звание: Ing. arch.)</p>	2006/2007

▼B

Страна	Удостоверения за професионални квалификации	Референтна академична година
	<ul style="list-style-type: none"> — диплома по „строителство“ („pozemné stavby“), издавана от Факултета по строителство на Словашкия технически университет (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) в Братислава през 1977—1997 г. (звание: Ing.) — диплома по „архитектура и строителство“ („architektúra a pozemné stavby“), издавана от Факултета по строителство на Словашкия технически университет (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) в Братислава от 1998 г. (звание: Ing.) — диплома по „строителство — специализация: архитектура“ („pozemné stavby — špecializácia: architektúra“), издавана от Факултета по строителство на Словашкия технически университет (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) в Братислава през 2000—2001 г. (звание: Ing.) — диплома по „строителство и архитектура“ („pozemné stavby a architektúra“), издавана от Факултета по строителство на Словашкия технически университет (Stavebná fakulta — Slovenská technická univerzita) в Братислава от 2001 г. (звание: Ing.) — диплома по „архитектура“ („architektúra“), издавана от Академията по изящни изкуства и дизайн (Vysoká škola výtvarných umení) в Братислава от 1969 г. (звание: Akad. arch. до 1990 г.; Mgr. през 1990—1992 г.; Mgr. arch. през 1992—1996 г.; Mgr. art. от 1997 г.) — диплома по „строителство“ („pozemné staviteľstvo“), издавана от Факултета по строителство на Техническия университет (Stavebná fakulta, Technická univerzita) в Кошице през 1981—1991 г. (звание: Ing.) <p>Всички тези дипломи трябва се придружават от:</p> <ul style="list-style-type: none"> — удостоверение за правоспособност, издавано от Словашката камара на архитектите (Slovenská komora architektov) в Братислава, без конкретизиране на специалността или по „строителство“ („pozemné stavby“) или „планиране на земеползването“ („územné plánovanie“) — удостоверение за правоспособност, издавано от Словашката камара на строителните инженери (Slovenská komora stavebných inžinierov) в Братислава по строителство („pozemné stavby“) 	
Suomi/ Finland	<ul style="list-style-type: none"> — дипломите, издавани от факултетите по архитектура на техническите университети и Университета в Олу (arkkitehti/arkitekt) — дипломите, издавани от техническите институти (rakennusarkkitehti/byggnadsarkitekt) 	1997/1998
Sverige	<ul style="list-style-type: none"> — дипломите, издавани от Училището по архитектура на Кралския технически институт, Техническия институт Чалмерс и Техническия институт в Лунд — удостоверенията за членство в „Svenska Arkitekters Riksförbund“ (SAR), ако засегнатите лица са получили образованието си в държава, за която се прилага настоящата директива 	1997/1998
United Kingdom	<ul style="list-style-type: none"> — званията, присвоявани след успешното полагане на изпит в: <ul style="list-style-type: none"> — „the Royal Institute of British Architects“ — училищата по архитектура в университетите, политехническите колежи, колежите, академиите, колежите по технология и изкуства, които към 10 юни 1985 г. са били признати от Architects Registration Council в Обединеното кралство с оглед вписване в регистъра (Architect) — свидетелство, което удостоверява, че неговият титуляр е придобил право да носи професионалното звание архитект по силата на раздел 6, параграф 1, буква а), раздел 6, параграф 1, буква б) или раздел 6, параграф 1 от Architects Registration Act от 1931 г. (Architect) — свидетелство, което удостоверява, че неговият титуляр е придобил право да носи професионалното звание архитект по силата на раздел 2 от Architects Registration Act от 1938 г. (Architect) 	1987/1988

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Документи и свидетелства, които може да се изискват в съответствие с член 50, параграф 1

1. Документи

- а) Доказателство за гражданството на заинтересованото лице.
- б) Копия от свидетелствата за професионална компетентност или от удостоверенията за професионални квалификации, даващи достъп до съответната професия, и, при необходимост, свидетелство за професионален опит на заинтересованото лице.

Компетентните органи на приемащата държава-членка могат да поканят молителя да представи информация относно професионалната си подготовка, доколкото това е необходимо за установяване на евентуалното наличие на съществени несъответствия с националните изисквания за подготовка, съгласно предвиденото в член 14. Когато молителят не е в състояние да представи тази информация, компетентните органи на приемащата държава-членка се обръщат към контактната точка, компетентния орган или друг подходящ орган в държавата-членка по произход.

- в) В случаите по член 16 свидетелство, отнасящо се до характера и продължителността на дейността, издадено от компетентната власт или орган в приемащата държава-членка или държавата-членка по произход на чуждия гражданин.
- г) Когато компетентният орган на приемаща държава-членка изисква от лица, желаещи да упражняват регламентирана професия, доказателства, че се ползват с добра репутация, или че не са били обявявани в несъстоятелност, или издава разпореждане за преустановяване или забрана на упражняването на тази професия в случаи на сериозни професионални нарушения или престъпления, тази държава-членка приема като достатъчни доказателства, по отношение на граждани на държави-членки, които желаят да упражняват тази професия на нейната територия, представянето на документи, издадени от компетентни органи в държавата-членка по произход или по местопребиваване на чуждия гражданин, от които е видно, че посочените изисквания са изпълнени. Тези органи представят изискваните документи в срок от два месеца.

Когато компетентните органи в държавата-членка по произход или по местопребиваване на чуждия гражданин не издават документите по първата алинея, тези документи се заместват с клетвена декларация или за държави, в чието законодателство не е предвидена клетвена декларация, с тържествена декларация, направена от заинтересованото лице пред компетентен съдебен или административен орган или, според случая, пред нотариус или квалифициран професионален орган в държавата-членка по произход или по местопребиваване на лицето; органът или нотариусът по предходното изречение издава свидетелство, удостоверяващо истинността на клетвената или тържествената декларация.

- д) Когато приемаща държава-членка изисква от своите граждани, желаещи да упражняват регламентирана професия, документ, отнасящ се до физическото или психичното здраве на молителя, тази държава-членка приема като достатъчни данни в това отношение представянето на документа, изискван държавата-членка по произход. Когато държавата-членка по произход не издава такъв документ, приемащата държава-членка приема свидетелство, издадено от компетентен орган в тази държава. В този случай, компетентните органи в държавата-членка по произход представят изисквания документ в срок от два месеца.
- е) Когато приемаща държава-членка изисква от своите граждани, които желаят да упражняват регламентирана професия, да представят:

- доказателства за финансовото състояние на молителя,
- доказателства, че молителят е застрахован срещу финансовите рискове, произтичащи от професионалната му отговорност, в съответствие с действащите в приемащата държава-членка закони и подзаконовни разпоредби, що се отнася до условията и обхвата на застрахователното покритие,

▼ B

тази държава-членка приема като достатъчно доказателство справка в такъв смисъл, издадена от банки и застрахователни компании в друга държава-членка.

▼ M9

- ж) Когато държавата-членка изисква това от своите граждани — удостоверение, потвърждаващо липсата на временно или окончателно отнемане на правото на упражняване на професията или липсата на осъдителни присъди.

▼ B**2. Свидетелства**

С цел улесняване прилагането на дял III, глава III от настоящата директива, държавите-членки могат да предвидят, че в допълнение към удостоверението за професионална квалификация, лице, което отговаря на квалификационните изисквания, трябва да представи свидетелство, издадено от компетентните органи в неговата държава-членка по произход, удостоверяващо, че това удостоверение за професионална квалификация попада в обхвата на настоящата директива.